

การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay)
ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

ฐิตินันท์ พงษ์คะเชนทร์
รัชณี ผิวทอง
ประยูทธ สุวรรณศรี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปีงบประมาณ 2557
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรี เพื่อเปรียบเทียบการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ของจังหวัดราชบุรี และสถานภาพของที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ลักษณะภูมิสังคมที่แตกต่างกัน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ตามมาตรฐานโฮมสเตย์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มประชากรที่ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ที่ให้บริการในจังหวัดราชบุรีจำนวน 18 แห่ง และที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักพัฒนาบริการการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่ง และนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ และนำประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย (Mean) การจัดลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์เชิงสถิติพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรี ด้านภาพลักษณ์และกายภาพมีการจัดการอยู่ระดับสูง ด้านการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ด้านช่องทางการขายบริการ และด้านการส่งเสริมโฮมสเตย์มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ โฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ดีกว่าโฮมสเตย์ที่ตั้งที่เป็นภูเขา/ถ้ำ/ น้ำตก/ ลำธาร/ แม่น้ำ/ลำคลอง ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้านและด้านการประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันมีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ส่วนการส่งเสริมการตลาดไม่แตกต่างกันมีการจัดการอยู่ในระดับต่ำ ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ โฮมสเตย์ที่ตั้งที่เป็นภูเขา/ถ้ำ/ น้ำตก/ลำธาร/แม่น้ำ/ลำคลองมีค่าสูงกว่าโฮมสเตย์ที่เป็นที่ตั้งบ้านสวน/ทุ่งนา และแนวทางการจัดการที่พักโฮมสเตย์สู่การรับรองมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ประกอบด้วย ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาด้านการจัดการการตลาด ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าผลิตภัณฑ์ ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

Title : Administrating Business of Home Stay in
Ratchaburi Province to Standard Home Stay

Researchers : Asst. Prof. Thitinan Pongkachen,
Asst. Prof. Ratchanee Piwthong and
Mr.Prayuth Suwansri

Year : 2014

Abstract

The purposes of the study were to investigate which administrating business of home stay in Ratchaburi province to standard home stay for comparison between administrating business of home stay in Ratchaburi province and status of home stay harmony with standard home stay different geosocial and forward administrating method home stay to standard home stay. The subjects this study were 18 services home stay in Ratchaburi province and 3 home stay in Phra Nakhon Si Ayuthaya province be allowed certification Bureau of Tourism Services Development, Ministry of Tourism and Sports by survey. The instruments for collecting data were rating scale questionnaires and evaluate with statistical package. The statistics used for data analyzed by percentage, mean and ranking scale.

The research results showed administrating business of home stay in Ratchaburi province. Image and physical sector were high-level. Administrating home stay, service house-owner and Public relations sector were medium-level. Method sale and promote sale sector low-level. Garden house/field location home stay were Administrating home stay and Image and physical sector were better than mountain/cave/water fall/waterway/canal location home stay service house-owner, Image and physical sector were the same medium-level. promote sale sector were the same low-level. Method sale sector mountain/cave/water fall/waterway/canal location home stay high precious costly than Garden house/field location home stay. Administrating method home to standard home stay consist of promote sale, Method sale, Public relations, Value added community culture product and Administrating home stay sector.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากงบประมาณเงิน
ผลประโยชน์ ประจำปี พ.ศ. 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
คณะบริหารธุรกิจ ซึ่งช่วยให้การดำเนินการวิจัยเสร็จอย่างสมบูรณ์ คณะผู้วิจัย
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. เอนก หิรัญรักษ์ ซึ่งเป็น
ผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาตรวจสอบความ
เที่ยงตรงและความชัดเจนของเนื้อหา ตลอดจนรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล รวมทั้งได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้งานวิจัยนี้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสถานประกอบการโฮมสเตย์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามด้วยดีเสมอมา ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ
มหาวิทยาลัยฯ

สุดท้ายนี้ หากงานวิจัยนี้มีข้อบกพร่องประการใด คณะผู้วิจัยขออภัยมา
ณ ที่นี้ และจะพยายามพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

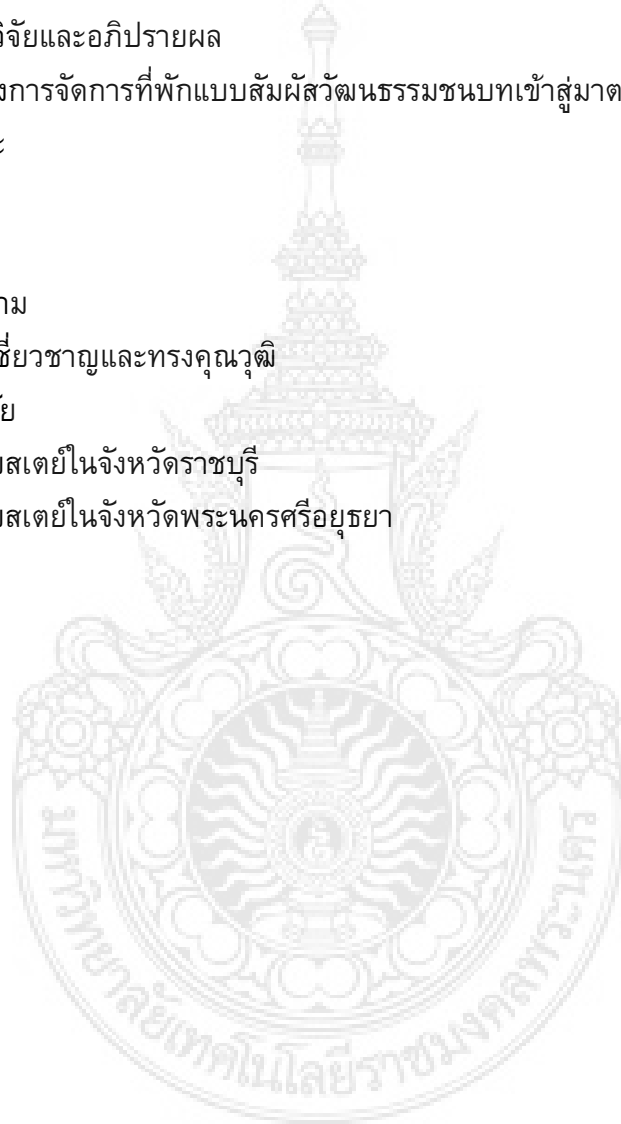
คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
คำถามวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโฮมสเตย์	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการ	12
แนวทางการจัดกิจกรรมนำเที่ยว	22
หลักการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายโฮมสเตย์	35
แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์ไทย	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ค่าสถิติและวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
เกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการเลือกตัวอย่าง	54
ประมวลผลและตรวจสอบคุณภาพ	54
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	147
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	147
สรุปแนวทางการจัดการที่พิกแบบสัมผัสนวัตกรรมชนบทเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์	162
ข้อเสนอแนะ	165
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	168
รายนามผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิ	176
ประวัติผู้วิจัย	177
รูปภาพโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี	183
รูปภาพโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	189

สารบัญตารางและแผนภูมิ

ตารางและ แผนภูมิที่		หน้า
5.1	แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ	147
5.2	แสดงจำนวนและร้อยละของอายุ	148
5.3	แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งงาน	148
5.4	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา	149
5.5	แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์การทำงานด้าน โฮมสเตย์	149
5.6	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพภูมิประเทศ/ที่ตั้ง	150
5.7	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนผู้เข้าพักใน 1 ปี	150
5.8	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนที่พัก	150
5.9	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนปีที่เปิดให้บริการ	151

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แผนภาพวงจรการให้บริการ	21
2.2	ภาพพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี	25
2.3	ภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวก	26
2.4	ภาพบ้านหอมเทียน	27
2.5	ภาพสวนผึ้งออร์คิด	27
2.6	ภาพธารน้ำร้อนบ่อคลึง	28
2.7	ภาพพิพิธภัณฑ์ภโวทัยหรือสวนภูมิปัญญาชาวบ้าน	28
2.8	ภาพเขากระโจอม	29
2.9	ภาพน้ำตกเก้าชั้น	30
2.10	ภาพโป่งยุบ	30

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สถานการณ์การท่องเที่ยวทั่วโลกมีอัตราเติบโตอย่างรวดเร็วและปัจจุบันมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับความนิยมในการเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นอันดับ 3 ของภูมิภาคแปซิฟิกรองจากประเทศจีนและฮ่องกง และยังถูกจัดให้เป็นหนึ่งในสี่สิบประเทศของแหล่งท่องเที่ยวยอดเยี่ยมทั่วโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544 หน้า 56) รัฐบาลไทยจึงมีนโยบายด้านการท่องเที่ยวเพื่อเร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาคทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว ยกกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมการสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวความสำคัญของการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่องและนำรายได้เข้าประเทศอย่างมาก จากรายงานสรุปสถานการณ์การท่องเที่ยวของสำนักงานการท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี 2556 เป็นปีที่การท่องเที่ยวไทยเติบโตในอัตราสูงถึงร้อยละ 23 แม้ว่าจะมีสถานการณ์ชุมนุมภายในประเทศส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวอยู่บ้าง สร้างรายได้ให้ประเทศ 1.17 ล้านล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวไทยที่เข้มแข็ง โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ในประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมรดกโลกถึง 3 จังหวัด คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดอุตรธานี โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2551 หน้า 6) ส่วนสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวก็ได้พยายามสร้างชุมชนให้มีศักยภาพในการรองรับเรื่องการท่องเที่ยวซึ่งมีการบริหารจัดการโดยชุมชนเองโดยนำเรื่องที่พักสัมผัสนวัฒนธรรมชนบท (Homestay) มาเป็นแกนหลักของการพัฒนาเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนโดยมีเงื่อนไขว่าชุมชนต้องมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอที่จะเป็นแรงดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะมา

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ชนบทธรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนโดยนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนา เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

“คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี” เป็นคำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันตกที่มีภูมิประเทศหลากหลาย จากพื้นที่ราบต่ำลุ่มแม่น้ำแม่กลองอันอุดมไปด้วยแหล่งเพาะปลูกพืชผัก ผลไม้เศรษฐกิจนานาชนิด สู่พื้นที่สูงทิวเทือกเขาตะนาวศรีทอดตัวยาวทางทิศตะวันตกจรดชายแดนไทย-พม่า มีอาณาเขตด้านทิศเหนือจรดจังหวัดกาญจนบุรี ทิศตะวันออกจรดจังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ส่วนทางทิศใต้จรดจังหวัดเพชรบุรี ด้วยหลักฐานทางโบราณคดีทั้งแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุทำให้เชื่อว่าจังหวัดราชบุรีเป็นเมืองท่าแหล่งพบปะของพ่อค้าวานิช อีกทั้งยังเป็นเมืองหน้าด่านที่ติดต่อกับพม่า ราชบุรีจึงเป็นดินแดนที่หลากหลายชาติพันธุ์และกลุ่มชนที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งยังยึดมั่นสืบทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไว้ได้ ราชบุรีในวันนี้จึงเต็มไปด้วยสิ่งที่สนใจมากมายทั้งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ วิถีชีวิต วัฒนธรรม งานหัตถกรรมเครื่องปั้นเครื่องหล่อ ทอจักสาน ถ้ำธารปาเขา และธรรมชาติที่งดงามท้าทายการมาเยือนของผู้คนจากทั่วทุกมุมโลก

การท่องเที่ยวในชุมชน (Community Based Tourism) หรือการท่องเที่ยวในชนบท (Rural Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) ที่มองเห็นว่าชุมชนหรือคนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นน้ำตก ภูเขา วัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนเป็นของชุมชน และส่งเสริมให้ท่องเที่ยวเป็นรายได้เสริมของชุมชน คือไม่ได้ทำท่องเที่ยวเป็นอาชีพหลัก นักท่องเที่ยวไม่มาคนในชุมชนก็ยังมีอาชีพและทำมาหากินตามปกติ แต่ครั้งมีนักท่องเที่ยวหรือแขกมาเยี่ยมเยือน ชุมชนก็สามารถต้อนรับและให้บริการแก่แขกหรือได้ ช่งชุมชนจะมีแนวคิดที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นเป็นแขกผู้มาพักที่บ้าน (Be a guest, not a Tourist) ในปัจจุบันการท่องเที่ยวในชุมชนได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก (Main Stream) ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่พักร่วมวิถีชีวิตชนบทไทย (Home Stay & Village Visit) ถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สำคัญ

Home Stay ถือเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้านซึ่งใช้บ้านเป็นศูนย์กลางโดยเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมชนบทธรรมนิยม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชนเข้าด้วยกัน ทั้งนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีวัตถุประสงค์ร่วมกันที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้เรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิต เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปพร้อมๆ กับการท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหารและได้รับค่าตอบแทนในการเข้าพัก ตามความเหมาะสม และจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมหลากหลายขึ้นอยู่กับจุดเด่นของแต่ละสถานที่

โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทำให้ชุมชนร่วมคิด ร่วมทำงาน ร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนเป็นหลัก ผลตอบแทนเป็นเรื่องราวหรือเป็นแคร์รายได้ เสร็จมันเอง การจัดการโฮมสเตย์จึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริการการท่องเที่ยวที่ช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรง โดยเฉพาะประโยชน์จากการได้ใช้ทรัพยากรทาง ธรรมชาติในท้องถิ่น ประโยชน์จากรายได้เพราะประชาชนจะมีรายได้เสริมจากรายได้หลักด้าน เกษตรกรรม จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการโฮมสเตย์ทำให้เกิดประโยชน์ 3 สร้าง คือ ประการแรก สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมให้กับคนท้องถิ่น ประการที่สอง สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว และประการที่สามสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ โฮมสเตย์และผู้มีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 1.1 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี

ปี 2554			ปี 2555		
ชาวไทย (คน)	ชาวต่างชาติ (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	ชาวไทย (คน)	ชาวต่างชาติ (คน)	รายได้ (ล้านบาท)
975,433	12,689	1,119.18	1,172,113	38,938	1,510.20

ที่มา ; กรมการท่องเที่ยว.สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวรายจังหวัด

จากสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีในปี 2554 และ ปี 2555 มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีจำนวน 988,122 คน เป็นชาวไทย 975,433 คน ชาวต่างชาติ 12,689 คน และ 1,211,113 คน เป็นชาวไทย 1,172,113 คน ชาวต่างชาติ 38,938 คน สร้างรายได้ให้กับจังหวัดราชบุรี 1.119.18 ล้านบาท และ 1,510.20 ล้านบาทตามลำดับ แต่เนื่องจากจังหวัดราชบุรีมีทรัพยากรด้านท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของ 8 ชนเผ่า ได้แก่ คนไทยภาคกลางพื้นถิ่น ชาวไทยจีน ชาวไท-ยวน ชาวไทยมอญ ชาวไทยกะเหรี่ยง ชาวไทยลาวโซ่ง ชาวไทยลาวตี้ และชาวไทยเขมร จึงเป็นต้นทุนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่จะทำรายได้ให้กับจังหวัดราชบุรีได้มาก ที่มีที่ราบสูงที่โอบล้อมของขุนเขาชิดชายแดนไทย-พม่า มีแม่น้ำชีไหลผ่าน จึงมีสภาพอากาศที่เย็นสบายคล้ายกับพื้นที่โดยทั่วไปมีสภาพแวดล้อมประกอบไปด้วยธรรมชาติ ป่าไม้ เทือกเขาและนอกจากความสวยงามและอากาศที่บริสุทธิ์เย็นสบายแล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามมากมายหลายแห่ง ทั้งน้ำตก ภูเขา รวมถึงมีที่พักสวย ๆ ตกแต่งอย่างมีสไตล์ และยังสอดแทรกเอาเอกลักษณ์เฉพาะตัวเป็นทุนทางธรรมชาติที่น่าไป จากการที่ผู้วิจัยได้ไปบริการวิชาการในชุมชนจังหวัดราชบุรี พบว่าชุมชนมีการตื่นตัวในเรื่องของการท่องเที่ยว เช่น ชุมชนมีการรวมกลุ่มคนที่เข้าร่วมให้บริการโฮมสเตย์ จัดบ้านตกแต่งบ้านให้สวยงาม ให้ความรู้ด้านโฮมสเตย์ มีการฝึกมัคคุเทศก์น้อย การเตรียมความพร้อมทางกายภาพของหมู่บ้าน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

เช่น รถรับจ้างนำเที่ยว รวมทั้งการฟื้นฟูภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชนมากกว่าการประกอบอาชีพเพื่อแสวงหารายได้เพียงอย่างเดียว เช่น การจักสาน ของที่ระลึก การละเล่นและวัฒนธรรม เพลงพื้นบ้าน รำวงพื้นบ้าน จากปัจจัยดังกล่าวจะเห็นว่าจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยว มีทรัพยากรที่มีความพร้อมที่จะสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในความร่วมมือกันส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบของการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาวิธีการหรือแนวทางจัดการโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ของจังหวัดราชบุรี และสถานภาพของที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักระหว่างลักษณะภูมิสังคมที่แตกต่างกัน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ตามมาตรฐานโฮมสเตย์

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) กำหนดขอบเขตพื้นที่ดังนี้

1. โฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรีที่กำลังประกอบธุรกิจโฮมสเตย์มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. โฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานด้านการจัดการที่พักโฮมสเตย์จากสำนักพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาไม่น้อยกว่า 1 ปีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ที่ให้บริการในจังหวัดราชบุรีเป็นเจ้าของหรือผู้ปฏิบัติงาน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 – เดือนกันยายน 2558

คำถามการวิจัย

1. การจัดการที่ฟักโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีมีสภาพการอย่างไร
2. สัดส่วนของจำนวนธุรกิจโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานและยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานในจังหวัดราชบุรีมีสัดส่วนเป็นอย่างไร
3. วิธีการนำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจโฮมสเตย์เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานมีวิธีการอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รู้สภาพปัจจุบันของการจัดการโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี
2. ทำให้ทราบถึงโฮมสเตย์ที่มีความสามารถที่จะพัฒนาการจัดการไปสู่การได้รับรองมาตรฐาน
3. เป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อขยายขอบเขตพื้นที่และกลุ่มประชากรอื่นๆ

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักรวมกับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านร่วมกัน จัดที่พัก อาหารและมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวบ้านและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ซึ่งสมาชิกในบ้านมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยวและพานักท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวและทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม

ในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับคำว่า “ที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” จะใช้คำว่า “โฮมสเตย์”

การจัดการโฮมสเตย์ หมายถึง การที่กลุ่มผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการในชุมชนทำงานร่วมกันวางแผนและจัดสรรทรัพยากรและพยายามเพื่อให้โฮมสเตย์บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันในการจัดที่พัก ปรับปรุงการให้บริการสภาพแวดล้อม พร้อมให้บริการ มีการส่งเสริมการตลาด มีช่องทางสื่อสาร บริการนักท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ พัฒนา ปรับปรุงการให้บริการให้ดีขึ้นรวมทั้งกำหนดราคาที่เหมาะสม

ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ หมายถึง การให้บริการต่าง ๆ ได้แก่ด้านที่พักเครื่องใช้ที่จำเป็นใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารพื้นบ้านให้บริการกับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมต่างๆที่แสดงถึงการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีผลผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยวดูแลความปลอดภัย ให้คำแนะนำ เป็นกันเองกับนักท่องเที่ยวเสมือนญาติสนิท

ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์ หมายถึง การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นการตั้งราคาเท่ากันทุกฤดูกาลการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยวและตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น

ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์หมายถึงการขายบริการโฮมสเตย์ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ/ทีวี ทางตัวแทนจำหน่าย และขายโดยตรงกับนักท่องเที่ยว

ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ หมายถึง การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ จัดของชำร่วย ร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้นักท่องเที่ยวผ่อนชำระเป็นงวด และจัดโปรแกรมพิเศษสำหรับนักท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ หมายถึง การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร ด้านความปลอดภัย ด้านบรรยากาศไม่ตรี ด้านวัฒนธรรม การจัดที่พักให้มีสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม สะดวกสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม

ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน หมายถึง การบริการอุปถัมภ์สนับสนุนการให้บริการ การให้ความรู้ความเข้าใจ การฝึกอบรมในงานบริการที่ดี การรู้จักให้เกียรติ ยกย่อง ให้กำลังใจผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์

ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ หมายถึง การปรับปรุง พัฒนา สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่องการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ใน จังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ดังนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโฮมสเตย์
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการ
- 3.แนวทางการจัดกิจกรรมนำเที่ยว
- 4.หลักการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายโฮมสเตย์
- 5.แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์ไทย
- 6.กรอบแนวคิดในการประเมินมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay)
- 7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโฮมสเตย์

มีผู้นิยามความหมายของที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือโฮมสเตย์ (Home Stay) ไว้ หลากหลายดังนี้

กรมการท่องเที่ยว (ราชกิจจานุเบกษา, 2555) ได้ให้ความหมายที่พักแบบสัมผัส วัฒนธรรมชนบท (Home Stay) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักรวม กับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือ สามารถนำมา ดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราว ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทนและจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร อันมีลักษณะเป็นการ ประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งเป็นไปตามบทนิยามคำว่า “โรงแรม” แห่งพระราชบัญญัติ โรงแรม พ.ศ. 2547 และได้ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ให้ความหมายที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ว่าบ้านพักประเภทหนึ่งที่นักท่องเที่ยวพักรวมกับเจ้าของบ้านและมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหารให้กับนักท่องเที่ยวโดยได้รับค่าตอบแทนตาม ความเหมาะสม

ราไพพรรณ แก้วสุริยะ (2547:5) กล่าวว่า การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เป็นการ ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นไปเยือนเพื่อการ

เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน ธุรกิจโฮมสเตย์(Home Stay) หมายถึงการจัดการที่พักของชาวบ้านในชุมชนให้แก่ผู้มาเยือนด้วยความยินยอมและเต็มใจของเจ้าของบ้าน ส่วนบ้านที่พักที่ให้บริการนั้นต้องมีห้องพักหรือพื้นที่ที่สามารถรองรับและสามารถให้บริการแก่ผู้มาเยือนได้ตามขีดความสามารถ การพักร่วมกับชุมชนนั้นจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้(Learning Process) ร่วมกันระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นสร้างความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ในวิถีชุมชน เกิดทัศนคติ (Attitude) ที่ดีต่อชุมชนอันเนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันถึงการที่ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจและพึงพอใจ (Appreciation and Impression)

ประวัติโฮมสเตย์ในประเทศไทย

จากการสืบค้นและติดตามความเป็นมา พบว่าการท่องเที่ยวในรูปแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทหรือโฮมสเตย์ในประเทศไทยเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน แต่รูปแบบและกิจกรรมอาจมีลักษณะแตกต่างกันไป โดยสามารถแบ่งตามยุคสมัยได้ดังนี้

ยุคเริ่มต้น (ปี 2503-2525)

การท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์กระจายอยู่ในกลุ่มนิสิต นักศึกษา กลุ่มออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ต้องเรียนรู้วิถีชีวิต รับประทานปัญหาในชนบท เพื่อนำมาพัฒนาสังคมตามอุดมคติ และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่าโดยเฉพาะในแถบภาคเหนือของประเทศไทย นักท่องเที่ยวจะพักตามบ้านชาวเขา โดยจุดพักนั้นจะขึ้นอยู่กับเส้นทางเดินป่า

ยุคกลาง (ปี 2526-2536)

กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่าเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น การพักค้างในรูปแบบของโฮมสเตย์ได้รับการพัฒนารูปแบบและกิจกรรม โดยกระจายไปยังหมู่บ้านชาวเขาที่กว้างขวางมากขึ้น อย่างไรก็ตามในระยนี้การท่องเที่ยวในรูปแบบทัวร์ป่าที่มีการจัดการในรูปแบบโฮมสเตย์เริ่มสร้างปัญหาต่าง ๆ ในสังคม อาทิ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาการฆ่าชิงทรัพย์

ยุคกลาง (ปี 2537-ปัจจุบัน)

ยุคนี้เป็นการเน้นกระแสการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจะพบได้ว่าการท่องเที่ยวจะมีแนวโน้มที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในระยะประมาณปี 2537-2539 ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เริ่มมีการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ โดยกลุ่มนำร่องคือ กลุ่มที่เป็นนักกิจกรรมสังคมทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่เท่าที่สืบค้นพบว่าพื้นที่ที่ดำเนินการเรื่องโฮมสเตย์ก็จะเป็นพื้นที่ที่องค์กรพัฒนาเอกชนไทยเข้าไปดำเนินการ เช่น เกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นกลุ่มประมงชายฝั่ง อวนลาก อวนรุน และได้มีพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มขึ้น อาทิ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช บ้านแม่ทา จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรกรทางเลือก) ในปี 2539 เป็นต้นมา

ได้มีการเคลื่อนไหวขึ้นในกลุ่มนักธุรกิจ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว โดยนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวผสมผสานระหว่าง Adventure Ecotourism และโฮมสเตย์ และจากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปี 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) ทุกหน่วยงานของภาครัฐมีนโยบาย สนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและขยายกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและขยายกิจกรรมโฮมสเตย์เพิ่มมากขึ้น เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทยบ้านโคกโก่ง อำเภอกุสินหารรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บ้านทรงไทยที่ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งพื้นที่ชนกลุ่มน้อย หมู่บ้านชาวเขาหลายพื้นที่ที่มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์ด้วยเช่นกัน

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นต้นมานั้น เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายนำเงินตราต่างประเทศโดยสร้างงานสร้างอาชีพให้เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้าและเติบโตอย่างรวดเร็ว นับจากปี พ.ศ. 2525 เรื่อยมา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีความเจริญทางเศรษฐกิจขึ้นเป็นลำดับ สร้างรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับหนึ่งมากกว่าสินค้าส่งออก ทั้งสินค้าสิ่งทอและสินค้าเกษตรกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ประกาศเป็นปีท่องเที่ยวไทย (Visit Thailand Year) เป็นครั้งแรก แม้ว่า ททท. ได้วางแผนพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการท่องเที่ยวที่อาจจะเกิดคู่กัน โดยมีนโยบายหลักในข้อ 3 ว่า “อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติ วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด” แต่ผู้ประกอบการหลายรายมิได้ปฏิบัติตามแผนฯ แต่กลับมุ่งใช้ทรัพยากรกันอย่างฟุ่มเฟือย ขาดจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม ขาดการรับผิดชอบ การเสียสละต่อส่วนรวม ละเลย และละเมิดต่อกฎระเบียบ กฎหมาย ในที่สุดประมาณปี พ.ศ. 2528-2529 เมืองหลักทางการท่องเที่ยวหลายแห่งได้รับผลกระทบจากมลพิษทางสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาสาธารณสุข (น้ำ ไฟ โทรศัพท์) ไม่เพียงพอในเมืองต่าง ๆ เช่น เมืองพัทยา เกาะเสม็ด

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบมลพิษทางสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับแผนแม่บทของโลก คือ แผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) ที่กำหนดถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการบริโภคของประชากรและความสามารถในการรองรับของโลกต่อการดำรงสิ่งมีชีวิต (Earth's Life Supporting Capacity) รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีและเทคนิคต่าง ๆ ที่จะตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ขณะเดียวกันนั้นได้มีการจัดการทรัพยากรอย่างระมัดระวัง การพัฒนาอย่างยั่งยืนมุ่งเน้นในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม ปรับสภาพการจัดการเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ของกระแสโลกที่เปลี่ยนไปจากสังคมบริโภคนิยมสู่ยุคสมัยสังคมที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

แผนพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กำหนดให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มั่นคงและสมดุลเสริมสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของคนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและได้รับผลจากการพัฒนาที่เป็นธรรม อันเป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างงานสร้างรายได้แล้ว ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม ชุมชนชาติสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ในข้อที่ 1 ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรการท่องเที่ยวควบคู่กับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระยะยาวและคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติสืบไป

จากนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมุ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้มีคำขวัญรณรงค์ว่า มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อการท่องเที่ยวไทยยั่งยืน ตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปัจจุบันพร้อมกันนั้นได้พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่โดยจัดการตามทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ เป็นต้น

การท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ (Home Stay) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของคนในชุมชน รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิตของเจ้าของบ้าน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เนื่องจากโฮมสเตย์เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรม สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์นั้นมีความหมายไว้มากมาย อาทิ การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักร่วมกับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือ สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราว ซึ่งมีจำนวนไม่ เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทน และจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งเป็นไปตามบทนิยามคำว่า “โรงแรม” แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และได้ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว ตามหลักเกณฑ์ที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2555)

2.แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการ

การบริการ คือ การให้ความช่วยเหลือ หรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น

การบริการที่ดี ผู้รับบริการก็จะได้รับความประทับใจ และชื่นชมองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งดีสิ่งหนึ่งอันเป็นผลดีกับองค์กรของเรา เบื้องหลังความสำเร็จเกือบทุกงาน มักพบว่างานบริการเป็นเครื่องมือสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ เช่น งานประชาสัมพันธ์ งานบริการวิชาการ เป็นต้น ดังนั้น ถ้าบริการดี ผู้รับบริการเกิดความประทับใจ ซึ่งการบริการถือเป็นหน้าเป็นตาขององค์กร ภาพลักษณ์ขององค์กรก็จะดีไปด้วย

เทคนิคการให้บริการ

วิธีสร้างนักบริการมืออาชีพองค์กรต้องสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติบุคลิกภาพที่เหมาะสม จากนั้น จึงพัฒนาเทคนิคการบริการให้กับบุคลากร ซึ่งในแต่ละเรื่อง มีรายละเอียด ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ให้บริการ สิ่งที่ผู้ให้บริการควรมีเป็นอันดับแรกคือความเป็นคนที่รักในงานบริการ เพราะคนที่รักในงานบริการจะมีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการยิ้มแย้มแจ่มใสและเอาใจใส่ นอกจากนี้ พนักงานที่ให้บริการควรเป็นผู้รู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีด้วย

2. บุคลิกภาพทั้งลักษณะการแต่งกายที่แลดูสะอาดเรียบร้อยรวมไปถึงอากัปกริยาที่แสดงออกเช่น การยิ้ม การหัวเราะ การแสดงท่าทางประกอบการพูด สิ่งเหล่านี้ควรเป็นไปโดยธรรมชาติ

3. เทคนิคการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนทนาเพราะการสนทนาเป็นสื่อกลางระหว่างผู้รับบริการกับผู้ให้บริการการสนทนาให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจ มีวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

3.1 สร้างความเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความอุ่นใจ แสดงความเป็นมิตร โดยอาจแสดงออกทางสีหน้า แววตา กริยาท่าทางหรือน้ำเสียงที่สุภาพ มีหางเสียง อาทิเช่น ขอประทานโทษครับ(ค่ะ) มีอะไรให้ผม(ดิฉัน)ช่วยประสานงานได้บ้างครับ(ค่ะ) กรุณารอสักครู่ นะครับ(ค่ะ) เป็นต้น การพูดจาต้องชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ และไม่เร็วหรือรัวจนผู้รับบริการไม่รู้เรื่อง

3.2 เน้นการฟังเป็นหลัก คือ ผู้ให้บริการควรตั้งใจฟังด้วยความอดทนขณะที่ผู้รับบริการพูดไม่ควรแสดงอาการที่ไม่พอใจออกมาสบตากับผู้รับบริการเป็นระยะพร้อมกิริยาตอบรับ

3.3 ทวนคำพูด เพื่อแสดงให้เห็นผู้รับบริการทราบว่าผู้ให้บริการกำลังตั้งใจฟังในเรื่องที่ผู้รับบริการพูดอยู่

การสร้างความประทับใจในงานบริการ

ความคาดหวังโดยทั่วไปของผู้รับบริการก็ได้แก่ การต้อนรับที่อบอุ่น ให้ความสนใจและความเอาใจใส่ พุดสุภาพไพเราะ ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกว่าเขามีความสำคัญ เป็นผลให้เขาเกิดความพอใจ แต่การที่จะทำให้เกิดความประทับใจได้นั้นต้องทำให้ถึงขั้นที่ผู้รับบริการเกิดปิติยินดี นั่นคือต้องให้บริการที่บรรลุความคาดหวังและเหนือความคาดหวังขึ้นไปอีก การปฏิบัติตนของผู้ให้บริการด้วยไมตรีต่อผู้รับบริการ และความประทับใจจากการต้อนรับของเราย่อมจะเป็นผลให้เขามาใช้บริการของเราอีก แล้วตัวเราและองค์กรของเราที่ย่อมจะประสบความสำเร็จ เราสามารถเติมไมตรีเข้าไปในทุกงานที่ทำ เริ่มตั้งแต่การรักการมีไมตรีต่อผู้รับบริการ กล่าวง่าย ๆ ก็คือว่า “ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา” และให้บริการตรงตามความต้องการทุกวันเมื่อเรามาถึงที่ทำงาน เราควรทักปัญหาและเรื่องราวส่วนตัวไว้ภายนอกแล้วมุ่งทำงานที่เรารับผิดชอบให้ดีที่สุด พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ นอกเหนือจากงานของเราเพื่อแสดงว่าเราเอาใจใส่ผู้รับบริการของเราอย่างตั้งใจ เราสามารถแสดงไมตรีต่อเพื่อนร่วมงานของเราได้เช่นกัน ความมีอัธยาศัยไมตรีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่าย บรรยากาศแห่งความเป็นมิตรอาจเกิดขึ้นได้เพียงรอยยิ้มที่เริ่มจากตัวเราก่อน

ความมีอัธยาศัยไมตรี เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการให้บริการ เพราะความมีอัธยาศัยไมตรีจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่นและประทับใจ ผู้รับบริการทุกคนที่มาใช้บริการของเราเขาต้องการให้เราแสดงออกดังต่อไปนี้

1. บริการที่มีไมตรีจิต หมายถึงการให้บริการที่ดีบวกกับอะไรอีกเล็ก ๆ น้อย ๆ องค์กรประกอบอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน แต่บริการที่มีอัธยาศัยไมตรีจิตจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่น และประทับใจที่ได้รับการต้อนรับอย่างมีอัธยาศัย
2. ยิ้ม เป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรกในการทักทายบุคคล เพราะจะทำให้เขารู้สึกอบอุ่นใจและในคำพูดที่เราทักทาย เราสามารถใช้น้ำเสียงและท่วงทำนองที่เป็นธรรมชาติให้ผู้รับบริการรู้สึกพอใจที่มาใช้บริการของเรา
3. คำพูดที่วิเศษ คือ คำพูดเหล่านี้ “ขอบคุณค่ะ” “ดิฉันเสียใจ” “ขอโทษค่ะ” “มีอะไรให้ดิฉันช่วยไหมค่ะ” ชื่อของผู้รับบริการเป็นคำวิเศษเช่นกันเมื่อคุณใช้
4. ให้ความช่วยเหลือและแสดงไมตรีจิตที่จะทำให้เขาอบอุ่นใจหมายความว่า เราจะต้องเรียนรู้ปฏิกริยาของผู้อื่น ตัวอย่างเช่น ถ้าเรารู้ว่าผู้รับบริการเป็นคนแปลกหน้า เราจะต้องเอาใจใส่เขาเป็นพิเศษต่อความต้องการช่วยเหลือในเรื่องงานที่มาติดต่อ สถานที่และคำแนะนำอื่น ๆ เป็นต้น
5. ถ้าหากเราใส่ “ยิ้ม” ลงไปในน้ำเสียง หมายความว่า การพูดด้วยน้ำเสียงที่มีไมตรีจิต และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามเราควรหลีกเลี่ยงที่จะให้สัญญาถ้าเราไม่แน่ใจว่าเราจะทำได้

6. พนักงานทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในการทำงานของตนเองให้ดีที่สุดไม่ว่าพนักงานผู้นั้นจะต้องติดต่อกับผู้รับบริการโดยตรงหรือไม่

7. เราควรที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการ แม้ว่าเราเองสามารถช่วยได้เพียงเล็กน้อยในปัญหานั้นแต่เราอาจขอให้คนอื่นช่วยได้ แต่อย่างไรก็ตามอย่าพยายามบิดความผิดให้พ้นตัวเอง ควรจะยอมรับอย่างอ่อนน้อมและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขความผิดพลาดนั้น

8. เราควรจะต้องมีทัศนคติไม่ตรีต่อเพื่อนร่วมงานของเราด้วยทุกคนจะทำงานร่วมกันได้ดีกว่า ถ้าทุกคนมีไม่ตรีจิตต่อกัน ผู้รับบริการจะสังเกตเห็นได้ชัดว่าบรรยากาศในการทำงาน โดยส่วนรวมมีทัศนคติไม่ตรีต่อกันไม่ใช่เฉพาะที่เห็นได้จากคนใดคนหนึ่ง

9. ผู้รับบริการมีเหตุผลหลายอย่างที่มาทำการติดต่อกับองค์กรของเราแต่สิ่งหนึ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังเสมอว่าจะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่น และมีไม่ตรีจิตจากพนักงาน ถ้าเราให้การต้อนรับเช่นนั้นผู้รับบริการก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กรของเรา โดยส่วนรวมและเกิดความไว้วางใจตามมาด้วยความพอใจในที่สุด

ลักษณะเฉพาะของงานบริการ

งานบริการมีลักษณะเฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. ได้รับความพอใจหรือไม่พอใจ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกในทันที งานบริการเป็นงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ดังนั้นเมื่อผู้รับบริการได้รับการสนองตอบตรงตามความต้องการก็จะแสดงออกถึงความรู้สึกที่ดี แต่ในทางกลับกันถ้าไม่ได้รับความพอใจก็จะเกิดความรู้สึกในทางที่ไม่ดีต่อผู้ให้บริการและองค์กรที่ให้บริการในทันทีเช่นกัน

2. ผลของการบริการเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและแปรผลได้รวดเร็ว งานบริการเริ่มต้นและดำเนินการได้ในทุกขณะ ทั้งในตอนต้น ท่ามกลาง และในตอนท้าย เพราะไม่มีข้อจำกัดว่าจะต้องให้บริการเฉพาะในเวลาหนึ่งเวลาใด

3. ผลของการเชื่อมโยงไปถึงคนและองค์กร งานบริการสร้างความรู้ในทันทีที่ได้รับบริการจึงสามารถแปรเปลี่ยนเป็นผลจากการให้บริการได้ทั้งในแง่ดีและไม่ดี อาจจะไม่แปรผลจากการให้บริการได้ทั้งในแง่ดีและไม่ดี

4. ผิดพลาดแล้วชดเชยด้วยสิ่งอื่นก็เพียงแค่บรรเทาความไม่พอใจ การบริการที่ผิดพลาดบกพร่องไม่สามารถจะเปลี่ยนความรู้สึกของผู้รับบริการให้กลับมาดีได้ นอกจากเป็นการลดความพอใจที่เกิดขึ้นได้น้อยลง

5. สร้างทัศนคติต่อบุคคล องค์กรและองค์กรได้อย่างมาก การบริการสามารถจะสร้างความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ที่มีต่อผู้ให้บริการหรือองค์กรอย่างมากมายไม่มีขีดจำกัดขึ้นอยู่กับลักษณะของการให้บริการที่มีมากน้อยเพียงใดสำคัญมากน้อยเท่าใด

6. สร้างภาพลักษณ์ให้องค์กรและองค์กรเป็นเวลานาน การบริการทั้งที่ดีและไม่ดีจะติดอยู่ในความทรงจำของผู้บริการอยู่ตลอดไป แม้เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขบริการให้ดีขึ้นมากแล้ว

แต่ภาพเก่าที่ไม่ดียังคงหลงเหลืออยู่กว่าที่จะล้างภาพลักษณะที่อัปลักษณ์ได้ต้องใช้เวลาหนึ่งสัปดาห์

7. หากเกิดการบกพร่องจะเห็นได้ชัด บริการเป็นสิ่งที่ไวต่อการรับรู้ เมื่อมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่สมบูรณ์หรือขาดตกบกพร่องก็จะปรากฏให้เห็นได้ในทันทีทันใด จึงต้องระมัดระวังในเรื่องบริการให้มาก

8. ต้องการคนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบริการที่ดี บริการจะดีหรือไม่ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการ ถ้าได้คนดีมีจิตสำนึกในการให้บริการดี มีทัศนคติต่อการให้บริการดีและได้รับการปลูกฝังนิสัยในการให้บริการและฝึกฝนตนเองมาดี ก็จะทำให้เกิดการบริการที่เป็นเลิศ ในทางกลับกันถ้าได้คนไม่ดีมาเป็นผู้ทำงานให้บริการก็จะเท่ากับผิดพลาดตั้งแต่ต้นแล้วจะหวังให้เกิดบริการที่ดีคงเป็นไปได้ยาก

9. คนเป็นตัวแปรที่สำคัญในการสร้างและทำลายงานบริการ บริการที่ผิดพลาดบกพร่องนำความเสียหายมากสู่องค์กรจะพบว่าส่วนใหญ่เกิดจากคน องค์กรหลายแห่งเคยได้รับชื่อเสียงยกย่องว่าให้บริการดี แต่พอเปลี่ยนทีมงานที่ให้บริการก็มีเสียงสะท้อนว่าให้บริการด้วยคุณภาพหรือให้บริการไม่ดีดังเดิม และอาจถึงขั้นทำให้เสียผู้รับบริการเดิมไปก็ได้

การปฏิบัติในการให้บริการ

ทางกาย ต้องดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงสดชื่นด้วยอาการกระปรี้กระเปร่า ไม่ง่วงเหงาหาวนอน เชื้องซึม มีลักษณะทะมัดทะแมง กระฉับกระเฉง กระชุ่มกระชวย หน้าตาสดใส หัวใจเบิกบาน ไม่ปล่อยผมรุงรัง หรือหัวยุ่งเป็นกระเซิง การแต่งกายเรียบร้อย ยิ้ม ไหว้ หรือทักทายเหมาะสม กิริยาสุภาพ เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นต้องวางตัวเป็นมิตร เปิดเผย จริงใจ สนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างกระตือรือร้น แสดงความเต็มใจที่จะให้บริการ

ทางวาจา ต้องใช้ถ้อยคำชวนฟัง น้ำเสียงไพเราะชัดเจน พูดมีหางเสียง มีคำขานรับเหมาะสม กล่าวต้อนรับและสอบถามว่าจะให้ช่วยบริการอย่างไร พูดแต่น้อยฟังให้มาก ไม่พูดแทรก ไม่กล่าวคำตำหนิ อาจพูดทวนย้ำสิ่งที่มีผู้มาติดต่อต้องการให้เขาฟังเพื่อความเข้าใจตรงกัน พูดให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ไม่พูดมากจนเกินจริง พูดเพื่อความสบายใจของผู้รับบริการ และใช้ถ้อยคำเหมาะสม

ทางใจ ต้องทำจิตใจให้เบิกบานแจ่มใส ยินดีที่จะต้อนรับ ไม่รู้สึกขุ่นเคืองที่จะต้องรับหน้า หรือพบปะกับคนแปลกหน้าที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อน แต่มาเรียกร้องต้องการนั้น ต้องการนี้ ไม่ปล่อยให้จิตใจหม่นหมอง ใจลอยขาดสมาธิในการทำงาน เศร้าซึม เบื่อหน่ายหรือเซ็ง

ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการบริการ

การให้บริการเป็นงานที่ล่อแหลม ทำดีก็เสมอตัว ผิดพลาดก็ได้รับคำตำหนิจึงเป็นงานที่ต้องการความรับผิดชอบสูง และมีจิตใจหนักแน่น ผู้ซึ่งทำงานบริการแล้วเกิดผิดพลาด บางคนก็เสียอกเสียใจ ตีอกชกหัว ฟุ่พายน้ำตา แต่กลับกัน ผู้ซึ่งไม่มีความรับผิดชอบมักกล่าวโทษผู้อื่น บ้ายความผิดให้คนอื่นต่าง ๆ แม้แต่ผู้มารับบริการ เป็นเรื่องการหาแพะรับบาปหรือหาเหตุผลมา กล่าวอ้างต่าง ๆ นานาให้พ้นไปจากความรับผิดชอบของตน วิธีการให้บริการอันจะทำให้ ผู้รับบริการพอใจ จะต้องรู้ความคาดหวังของเขา และปฏิบัติตามความคาดหวังเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ย่อมไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เพราะการปฏิบัติด้วยกาย วาจา ใจ ต่อคนต่าง ๆ ให้สามารถสนอง ความต้องการของผู้รับบริการแต่ละประเภท ทุกระดับย่อมมีความยากลำบาก การที่จะให้บริการ เป็นที่พอใจของทุก ๆ คนดูจะเป็นเรื่องเป็นไปได้ แต่ก็ไม่พ้นวิสัยที่จะทำให้คนส่วนใหญ่พึงพอใจ หากเรามีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ

เทคนิคการให้บริการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ดี

การให้บริการนับเป็นการจัดการต้อนรับแขกผู้มาเยือนจากต่างบ้านต่างเมืองที่จะมรพัก ค้างแรมกินอยู่บ้านเราชั่วคราว ต่างกันกับเครือญาติ โดยผู้มาพักค้างแรมนั้นเราไม่รู้จักมักคุ้น กันมาก่อน ต้องเรียนรู้นิสัยใจคอเมื่อพบหน้ากัน ชอบใจหรือไม่ชอบใจต้องอยู่ด้วยกันสัก 1-2 วัน อย่างไรก็ตามเจ้าของบ้านจะต้องเตรียมให้การบริการผู้มาพักค้างแรมกับเราด้วยความเต็มใจ การจัดที่พักจึงจัดในลักษณะเสมือนญาติมาพักค้างแรมด้วยโดยการเตรียม ดังนี้

1. การจัดห้องพัก ห้องนอน ควรจัดให้พักในลักษณะที่เป็นส่วนตัว เรียบง่าย มีเครื่องนอนสะอาด (ที่นอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม) เครื่องนอนควรซักรีดทำความสะอาดทุกครั้ง ที่นักท่องเที่ยวออกจากที่พัก และได้รับการปู วางต้อนรับ จัดใหม่เมื่อมีนักท่องเที่ยวรายใหม่เข้า พัก มีไฟฟ้า ตะเกียงให้แสงสว่างพอเหมาะ อาจมีของใช้บางอย่างที่ให้ความสะดวกเพิ่ม เช่น ไม้แขวนเสื้อ ราวพาดผ้า เป็นต้น หากมีโต๊ะ เก้าอี้ ที่วางของหรือหนังสือก็ดีที่สุด เพราะบาง เวลา นักท่องเที่ยวต้องการมีความเป็นส่วนตัว นั่งอ่าน เขียนหนังสือ ถ้าไม่มีอาจใช้ร่วมกับ เจ้าของบ้านเมื่อเจ้าของบ้านมิได้ใช้ก็ได้

2. ห้องอาบน้ำห้องสุขา ควรดูแลให้สะอาด นักท่องเที่ยวใช้ร่วมกับเจ้าของบ้าน (ควรมี ราวพาดผ้า กระดาษชำระ ถังทิ้งกระดาษชำระ) เครื่องใช้อาบน้ำ เช่น ผ้าเช็ดตัว ผ้าขาวม้า อุปกรณ์ในห้องน้ำ บางบ้านอาจมีการการให้ หากไม่มีก็ไม่จำเป็น เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เตรียมของใช้ส่วนตัวมาบ้างเมื่อเขารู้ว่าจะมาพักแบบโฮมสเตย์ การบริการผ้าอาบน้ำ ควรแจ้ง ให้นักท่องเที่ยวทราบเพราะวัฒนธรรมตะวันตกเมื่อแขกไปเยือนเจ้าของบ้านจะบริการแขก (บ้าน ไทยสมัยใหม่จะมีบริการสำหรับแขก) รวมถึงวิธีการอาบน้ำด้วย เพราะคนไทยตักน้ำอาบ หาก ห้องน้ำมีฝักบัว มีเครื่องทำน้ำร้อน ก็ควรอธิบายวิธีการใช้เพื่อป้องกันการใช้อุปกรณ์ไม่ถูกต้อง

3. จัดที่พบปะ มีที่นั่งคุยแลกเปลี่ยนความรู้ต่อกัน (สร้างมิตรภาพและการเรียนรู้ต่อกัน) อาจใช้ห้องโถงหรือชานบ้านหรือระเบียงหน้าบ้าน เพราะบางบ้านไม่มีห้องรับแขก

4. การชักรีด เจ้าของบ้านควรแจ้งการบริการให้นักท่องเที่ยวทราบ อาจใช้บริการที่บ้าน หรือที่ร้านชักรีดใกล้บ้าน

5. การแนะนำข้อควรปฏิบัติและข้อห้าม ควรมีการแนะนำข้อปฏิบัติตนในบ้านให้กับนักท่องเที่ยวเข้าใจและทราบเหตุผล เช่น การถอดรองเท้าในบ้าน การปฏิบัติตัวกับผู้อาวุโสกว่า บางบ้านไม่ดื่มเครื่องดื่มของเมาในบ้าน ในทำนองเดียวกัน ควรถามเขาว่าเขาอยากให้เราบริการอะไรบ้าง เป็นต้น

6. แจ้งขอบเขตการบริการ มีการแจ้งขอบเขตการให้บริการให้นักท่องเที่ยวทราบ เช่น การบริการนำเที่ยวในพื้นที่ในหมู่บ้านรอบ ๆ แจ้งราคาค่าบริการที่นักท่องเที่ยวจะต้องจ่ายเมื่อเจ้าของบ้านบริการท่องเที่ยวให้ หรือแจ้งการบริการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น การเช่าจักรยาน การเช่าเรือ การเช่าอุปกรณ์ต่าง ให้ทราบราคาค่าบริการที่ชัดเจน รวมทั้งไม่ลืมบอกข่าวถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อป้องกันภัย

7. แจ้งเวลาบริการ แจ้งเวลาการทำงานของเจ้าของบ้านเพื่อให้นักท่องเที่ยวจัดเวลาปรับเวลาสำหรับการท่องเที่ยวของเขา เช่น เวลาบริการอาหารเช้า กลางวัน เย็น เวลาเข้านอนและเวลาตื่นของเจ้าของบ้าน เพราะบางวันนักท่องเที่ยวออกไปเที่ยวจะมีบริการอาหารกลางวันห่อ/ใส่กล่องให้ไปหรือไม่ อาหารเย็นหากต้องการเครื่องดื่มพิเศษต่างไปจากน้ำดื่มที่เราบริการ นักท่องเที่ยวจะหาซื้อได้ที่ไหน ราคาประมาณเท่าใด

บางวันเจ้าของบ้านจะต้องออกทำงานในอาชีพหลัก เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำประมง ทอผ้า ทำของขาย ควรแจ้งเวลาให้นักท่องเที่ยวทราบ เขาอาจจะขอมีโอกาสร่วมกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตด้วย เป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตในพื้นที่นั้น อย่างไรก็ตามต้องไม่ลืมเตือนเรื่องความปลอดภัยขณะเดินทางด้วย

การจัดโฮมสเตย์เป็นธุรกิจบริการที่ทำรายได้เสริมให้กับเจ้าของบ้าน ดังนั้น ผู้เป็นเจ้าของบ้านจะต้องตระหนักถึงความพร้อมที่จะให้บริการเพื่อให้ผู้มาพักได้รับความประทับใจ สะดวกสบายและปลอดภัย ประดุจเป็นเจ้าของบ้านที่ดี การต้อนรับบุคคลที่เราไม่เคยรู้จัก ไม่สนิทสนมมาก่อนเพื่อพักอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันนั้น เมื่อเจ้าของบ้านใดตกลงจัดบริการโฮมสเตย์และมีการจัดที่พักเพื่อให้บริการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเตรียมคนเพื่อให้บริการ ซึ่งมีหลักใหญ่ ๆ คือ

1. การเตรียมคนและบริการในบ้าน

1.1 เจ้าของบ้านจะต้องพูดคุยตกลงกับคนในบ้านให้รู้จักการบริการ การเป็นเจ้าของบ้านที่ดี มีความรู้ที่จะพูดคุยกับแขกที่มาพัก กรณีที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ คนในบ้านหนึ่งคนจะต้องใช้ภาษาสื่อสารกับผู้มาพัก เพื่อคุยกันให้เข้าใจและทำหน้าที่เป็นล่ามในบ้าน

1.2 เจ้าของบ้านจะต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่รับแขก อาทิ การจัดเตรียมที่พัก อาหาร การจัดเตรียมห้องสุขา การเป็นเพื่อนร่วมเดินทางพาเที่ยวในหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อความเรียบร้อยไม่สับสน และเจ้าของบ้านแต่ละคนจะได้มีเวลาส่วนตัว มีต้องพะวงบริการแขกเป็นเสียเวลา

1.3 เจ้าของบ้านต้องสังเกต เพื่อนคนในบ้านและเพื่อนบ้าน ให้รู้เวลา ความต้องการเป็นเวลาส่วนตัวของแขกผู้มาพักด้วย เพราะบางช่วงนักท่องเที่ยวต้องการเวลาส่วนตัว อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ จัดของใช้ หรืออยากนอนพักสบาย ๆ การเข้าไปคุยเพื่อสร้างมิตรภาพอาจเป็นการสร้างความรำคาญให้กับแขกได้

1.4 ในบางกรณีแขกต้องการความช่วยเหลือ (ภารกิจส่วนตัว) ที่มีค่าใช้จ่ายเจ้าของบ้านและคนในบ้านต้องชี้แจงให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ และให้เขาตัดสินใจเอง กรณีนี้ป้องกันนักท่องเที่ยวเอาเปรียบคนในบ้าน เพราะคนไทยนั้นมีน้ำใจแต่ผู้มาพักบางคนอยากได้บริการที่มากกว่าโดยจ่ายน้อย

2. การเตรียมเพื่อนบ้านและผู้ให้บริการอื่น ๆ ในชุมชน

การจัดโฮมสเตย์ในพื้นที่อาจมีหลาย ๆ บ้าน ๆ ที่ให้บริการจะมีบุคคลต่างถิ่นมาพักค้างแรมบ้านที่ไม่ได้ให้บริการก็มีโอกาสต้อนรับนักท่องเที่ยวทางอ้อมคือ การให้บริการอื่น ๆ เช่น ร้านอาหารของสะดวกใช้ ร้านขายของที่ระลึก การเป็นเพื่อนร่วมทางนำเที่ยว การบริการพาหนะให้เช่า เช่น จักรยาน มอเตอร์ไซด์ รถยนต์ ม้าขี่ เกวียน เรือ รถอีแต่น เป็นต้น ก็ต้องมีการประสานประโยชน์ต่อกัน นับเป็นเพื่อนที่ดี ควรคำนึงถึงการบริการดังนี้

2.1 เจ้าของบ้านจะต้องแจ้งหรือประสานการมาพักแรมให้เพื่อนบ้านทราบเพื่อช่วยกันอำนวยความสะดวกและดูแลความปลอดภัยต่อกัน

2.2 เพื่อนบ้านผู้ให้บริการนำเที่ยวหรือเช่าอุปกรณ์ จะต้องแจ้งราคาค่าบริการให้กับเจ้าของบ้านทราบเป็นข้อมูลเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปติดต่อก็แจ้งราคาเดียวกัน อันเป็นมาตรฐานบริการเดียวกัน และมีใบเสร็จหรือใบสำคัญรับเงินเป็นหลักฐานการบริการ การบริการให้เช่าอุปกรณ์ เจ้าของจะต้องแสดงวิธีใช้และตรวจสอบสภาพว่าอยู่ในสภาพดี หากเกิดชำรุดเสียหาย ผู้เช่าจะต้องรับผิดชอบบำรุง พร้อมกันนั้นต้องเตือนเรื่องการรักษาอุปกรณ์และความปลอดภัยในการใช้ การเดินทางไว้ด้วย ควรมีใบอนุญาตเช่า ลงชื่อเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาสามารถเรียกร้องค่าเสียหายตามกฎหมายได้

2.3 เพื่อนบ้านผู้ให้บริการควรมีข้อมูลบอกเส้นทางทางท่องเที่ยว เป็นเอกสารแผนที่ การ์ตูนหรือหนังสือคู่มือแนะนำเที่ยวในพื้นที่ให้เขารวมอุปกรณ์และส่งคืนเมื่อใช้แล้วหรือแยกจำหน่าย เพราะนักท่องเที่ยวบางคนอยากเก็บไว้เป็นเอกสารที่ระลึกก็สามารถทำได้ อย่างไรก็ตาม การบริการที่พักโฮมสเตย์นั้น ทั้งเจ้าของบ้านและเพื่อนบ้านจะต้องคำนึงถึงบทบาทการเป็นเจ้าของบ้าน (เจ้าของถิ่น) ที่ดีพร้อมกันด้วย

โดยทั่วไปนั้น ภาพลักษณ์ของชาวไทยที่ประทับใจนักท่องเที่ยวก็คือ ความเป็นมิตรไมตรี ยิ้มแย้มแจ่มใส จนได้ฉายาว่า “สยามเมืองยิ้ม” เป็นดินแดนที่มีธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายน่าสนใจจนนักท่องเที่ยวมีความต้องการจากเจ้าของพื้นที่ ทั้งความปลอดภัยในการเดินทางและชีวิตทรัพย์สิน ความสะอาดและความพึงพอใจ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้เป็นเจ้าของถิ่นในฐานะเป็นเจ้าของบ้านที่ดี จะต้องมึบทบาทต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว ดังนี้

1. รู้ข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ กว้างขวาง ข่าวสารและข้อมูลทางการท่องเที่ยวทันสมัยทันเหตุการณ์ รู้อย่างถูกต้องและชัดเจน

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก รู้เรื่องท้องถิ่นของเราประจุมัคคุเทศก์ที่ดี

1.2 รอบรู้ข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องเบ็ดเตล็ดรอบตัวเราที่จะพูดคุยกับเขาได้

2. แนะนำตักเตือนในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ ข้อนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องวัฒนธรรมจารีตประเพณี ความเชื่อในท้องถิ่น

3. เมื่อพบเห็นว่านักท่องเที่ยวทำผิดแบบแผน ระเบียบการ ควรเข้าไปแนะนำว่าไม่ควรปฏิบัติ เช่น การสวมรองเท้าเข้าไปในบ้าน ในศาสนสถาน การใช้เท้าชี้ การแต่งกายเข้าไปในสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งที่มีระเบียบกำหนดไว้

บางกรณีหรือบางสิ่งบางอย่างอาจเกิดความไม่ปลอดภัย ทั้งอาหารการกินและการเดินทาง เมื่อเราทราบก็ควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวทราบด้วย เช่น อาหารบางประเภท ยาเสพติด พาหนะเดินทาง การเดินทางเข้าไปเที่ยวชมควรติดต่อผู้ใด หน่วยงานใด เป็นต้น

4. รู้วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น กรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน นักท่องเที่ยวได้รับการบาดเจ็บ อาจจำเป็นต้องให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้น กรณีที่ถูกพิษและสัตว์ที่เป็นอันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางป่าถูกแมลงสัตว์กัดต่อย การเล่นน้ำทะเลถูกพิษกระพุนไฟ ปะการังไฟ หรือถูกกระแสน้ำจมน้ำ บางกรณีอาจเจ็บป่วยกระทันหันเช่น เป็นลม เป็นลมบ้าหมู เมื่อได้พบเห็นแล้วเราสามารถให้การปฐมพยาบาลและช่วยเหลือในขั้นต้นได้

การเป็นเจ้าของบ้านเจ้าของถิ่นที่ดี ต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยี่ยมเยือนท้องถิ่นของเราให้ได้รับความปลอดภัย ได้รับความสะดวก ได้รับความยุติธรรมในการซื้อสินค้าต่าง ๆ เขาย่อมได้รับความประทับใจและอยากเดินทางมาเยี่ยมเยือนอีก มาใช้บริการอีกเมื่อมีโอกาส

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการบริการในธุรกิจโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือนในระหว่างที่เขามาพักอยู่ในโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งในวงจรการให้บริการเท่านั้น เพราะการให้บริการในธุรกิจโฮมสเตย์ยังมีขั้นตอนอื่นที่หลายคนคิดไม่ถึง ดังจะขอสรุปเป็นแผนภาพวงจรการให้บริการดังนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงแผนภาพวงจรการให้บริการ

1. ไม่สนใจความต้องการของผู้รับบริการ การให้บริการในทุกกรณีจะต้องแสดงว่าผู้รับบริการมีความสำคัญ จึงต้องระวังไม่แสดงกิริยาที่เพิกเฉยไม่สนใจผู้รับบริการอย่างจริงจัง
2. ให้บริการขาดตกบกพร่องเป็นสิ่งที่ต้องย้ำเตือนอยู่เสมอว่า การให้บริการจะขาดตกบกพร่องไม่ได้เลย เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำลายงานบริการในส่วนอื่น ๆ ที่ดีอยู่แล้วให้เกิดผลเสียหายตามไปด้วย
3. ดำเนินการล่าช้า เป็นลักษณะที่ไม่ดีอย่างยิ่ง เพราะความล่าช้าไม่ตรงเวลา ทำให้ความเสียหายให้ผู้รับบริการได้
4. ใช้กิริยา วาจา ไม่เหมาะสมการให้บริการสามารถจะรู้สึกได้จากกิริยาท่าทาง การ

ใช้คำพูดและน้ำเสียง ผู้ให้บริการอาจไม่มีความตั้งใจจะแสดงกิริยาต่อผู้รับบริการในทางที่ไม่ดี แต่อยู่ในอารมณ์ที่ขุ่นมัว และไม่ควบคุมอารมณ์ของตนจึงแสดงออกด้วยท่าทีและคำพูดที่ทำให้เสียความรู้สึกต่อผู้รับบริการ

5. ทำให้ผู้รับบริการผิดหวัง บริการที่ทำให้ผู้รับบริการผิดหวังมีได้ในหลายกรณีนับแต่ การต้อนรับที่เป็นชาหรือการพูดโทรศัพท์ที่ไม่เหมาะสม การให้บริการอย่างไม่เต็มใจ ไม่ใส่ใจในการให้บริการ การบริการผิดพลาดทำความเสียหายให้แก่ผู้รับบริการ

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า การให้ความสำคัญกับการให้บริการนั้นมีความสำคัญมาก ซึ่งส่วนหนึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากผู้รับบริการ และผู้ให้บริการต้องเป็นบุคคลที่มีใจในการให้บริการ เป็นสำคัญ ซึ่งทุกองค์กรของมหาวิทยาลัยทักษิณไม่สามารถหลีกเลี่ยงการให้บริการได้ ดังนั้นผู้ให้บริการคือพนักงานผู้ให้บริการทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นให้ข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ การต้อนรับบุคคลทั้งภายในและภายนอก รวมถึงผู้มาติดต่อทุกประเภท เป็นต้น ต้องเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความประทับใจกับผู้รับบริการทุกคน และท้ายสุด ผู้ให้บริการเป็นกลไกสำคัญที่สุดที่จะต้องพัฒนาบุคลิกภาพและทัศนคติที่ดีโดยเฉพาะการมีจิตสำนึกในการรักษาราชการให้บริการ เพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างสมบูรณ์แบบ

องค์กรมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนางานด้านบริการเป็นอย่างมากเพราะองค์กรถือเป็นแกนหลักในการกำหนดแนวทางการให้บริการเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ และเทคนิคการพัฒนาระบบงานขององค์กรให้เกิดความสะดวกสบายต่อผู้ให้บริการ มีดังนี้

1. จัดระบบการทำงานให้เกิดความคล่องตัว องค์กรควรปรับลดขั้นตอนที่ยุงยากให้ง่ายขึ้น เพื่อสร้างการบริการที่สะดวกรวดเร็ว
2. จัดทำลำดับขั้นตอนการให้บริการองค์กรควรจัดทำขั้นตอนการบริการให้ง่ายและไม่ซับซ้อนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้รับบริการสามารถทำตามได้อย่างถูกต้องและไม่สับสน
3. เรียนรู้ความต้องการของผู้รับบริการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ได้รับความคิดเห็น การสอบถามพูดคุยจากคำตำหนิติเตียนและคำชมเชยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงงานบริการในครั้งต่อไป
4. ฝึกอบรมพนักงานให้เกิดทักษะการบริการที่ดีเพื่อนำไปปรับใช้กับส่วนงานที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่

3.แนวทางการจัดกิจกรรมนำเที่ยว

แนวคิดของการเดินทางท่องเที่ยวในโลกปัจจุบัน นักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังคำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย จึงเลือกการเดินทางตามความสนใจของตนเองแต่ละครั้งต้องคุ้มค่าของเงินและเวลา

แหล่งท่องเที่ยวจะเป็นจุดน่าสนใจของนักท่องเที่ยว ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายๆ อย่าง ผสมผสานกัน มิลล์ (Mill) และมอร์ริสสัน (Morrison) แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ในด้านความสวยงาม ความน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด หรือบริการอื่นๆ บั๊จจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในเรื่องระบบการสื่อสารและสาธารณูปโภค การขนส่ง (Transportation) และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี (Hospitality) ต่อนักท่องเที่ยว (Mill and Morrison, 1995:201-202) นอกจากนี้ มิลล์ (Mill , 1990:22-24) ได้กล่าวคล้ายคลึงกันว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยองค์ประกอบด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ คือ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวกการขนส่ง และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี

1. สิ่งดึงดูดใจ สิ่งดึงดูดใจเกิดจากการที่มนุษย์มีประสาทสัมผัสที่ตีเยี่ยม เช่น ดวงตาที่รับภาพสีเหมือนสภาพธรรมชาติ สามารถมองเห็นภาพได้กว้างไกลถึง 180 องศา มีสมองสามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้และมีความทรงจำ มีหูซึ่งได้ยินสิ่งต่างๆ สภาพของร่างกายมนุษย์ ซึ่งมีความพร้อมดังกล่าวแล้ว เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการรับรู้ในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบกับปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีได้พัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านการขนส่ง การสื่อสาร สื่อมวลชนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญให้มนุษย์เกิดการรับรู้และต้องการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ และการให้ความบันเทิง (Mill, 1990: 22)

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทุกๆ พื้นที่ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามน่าประทับใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะของธรรมชาติ เช่น เป็นอ่าว แหลม เกาะ หน้าผา โขดหิน ฯลฯ ภูมิอากาศ และความสวยงามตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นๆ สภาพธรรมชาติเหล่านี้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มนุษย์เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขของความแตกต่าง ในเรื่องฉากของธรรมชาติ ภูมิอากาศ และกิจกรรมที่จัดขึ้นความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว อาจเกิดขึ้นได้ 2 ประการ คือ

1.1.1 สถานที่ที่น่าสนใจ (Site) เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อันเป็นบ่อเกิดของทะเลสาบในหุบเขาที่น่าประทับใจ และสวยงาม อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา มีภูเขาหมาจู เกาะปันหยี ฯลฯ จังหวัดภูเก็ต มีแหลมพรหมเทพยื่นออกไปจากหน้าผามุ่งสู่ทะเลลึก มีต้นตาลขึ้นบริเวณปลายแหลม ยามดวงอาทิตย์ตกในเวลาเย็นจึงเป็นภาพที่สวยงาม อันเกิดจากมุมมองจากที่สูงลงสู่ทะเล

1.1.2 เหตุการณ์ที่น่าสนใจ (Event) ในบางฤดูกาล จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม ของแต่ละสถานที่ กิจกรรมนั้นก็กลายเป็นเหตุการณ์ที่น่าสนใจดึงดูดคนมาท่องเที่ยว เช่น ประเพณีลอยกระทง และสงกรานต์จังหวัดเชียงใหม่

ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี ประเพณีไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในประเทศไทยมีประเพณีต่างๆ ซึ่งปฏิบัติติดต่อกันมาแต่โบราณมากมาย และกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ประเพณีดังกล่าว อาจเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา ที่แตกต่างกัน แต่พอจำแนกประเภทได้ดังนี้

ก. ประเพณีเกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องผี หรือสิ่งลึกลับ (Animism) ก่อให้เกิดประเพณี พิธีผีเม็ง ผีเม็ง ของภาคเหนือ การแห่ผีตาโขน ของอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลยหรือประเพณีการไหว้ผีบ้าน ผีป่า ผีผาย ของชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย

ข. ประเพณีเกิดจากเรื่องธรรมชาติ ก่อให้เกิดประเพณีการขอฝน เช่น แห่นางแมว แห่ปลาช่อนแล้วนำปลาช่อนซึ่งหมายถึงพระโพธิสัตว์ปล่อยในแม่น้ำท่า จังหวัดลำพูน ประเพณีบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร

ค. ประเพณีเกิดจากพุทธศาสนา ก่อให้เกิดประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีชักพระ ประเพณีบวชนาค ประเพณีปอยส่างลองของชาวไต จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเพณีการแข่งกลองหลวง ของชาวไทยยอง ในจังหวัดลำพูน

ง. ประเพณีเกิดจากศาสนาพราหมณ์ ก่อให้เกิดพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ หรือประเพณีอื่นๆ ที่เกี่ยวกับราชสำนัก

บ่อเกิดของประเพณี อาจมีสาเหตุอื่นๆ ประกอบมากกว่านี้ และประเพณีแต่ละอย่างที่เกิดขึ้นก็มีการผสมผสานระหว่างความเชื่อ ความศรัทธา หลายๆ อย่าง วัฒนธรรมการของชนชาติที่ยาวนาน เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาอดีต เพื่อเข้าใจปัจจุบันและวางรากฐานของอนาคต ดังนั้นประเพณีจึงมิได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเดียว และการจัดประเพณีเพื่อการท่องเที่ยว ก็ไม่ควรทำลายรากฐานของวัฒนธรรมเก่า ๆ ความภาคภูมิใจของคนในชาติสำคัญกว่าเงินตราที่ได้มาแล้วต้องนำเงินตรานั้นเหยียวยาสังคมใหม่ และสภาพจิตใจมนุษย์

ภูมิอากาศเป็นสิ่งดึงดูดใจอย่างหนึ่งในการท่องเที่ยว และเป็นมนต์ขลังทำให้เกิดความประทับใจเรียกร้องให้กลับไปสู่อดีต ณ ที่เก่าอีกครั้งหนึ่ง นักท่องเที่ยวส่วนมากไปเที่ยวภาคเหนือในฤดูหนาว เพราะอากาศเย็น ท้องฟ้าแจ่มใส มีดอกไม้สวยงาม ป่าไม้เขียวขจี เพราะได้รับฝนอย่างเต็มที่ ในฤดูร้อน เพราะในกรณีของต่างประเทศประชาชนในมลรัฐตอนเหนือของสหรัฐอเมริกาจะเดินทางไปยังมลรัฐฟลอริดาเพื่ออาบแดดในฤดูร้อน และประชาชนในมลรัฐทางใต้ ซึ่งไม่มีหิมะก็เดินทางไปเล่นสกีที่แถบภูเขาในมลรัฐโคโลราโด ในฤดูหนาว นี้แสดงให้เห็นว่า ภูมิอากาศเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ถ้าที่ตั้งห่างไกลและขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าไปถึงความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวก็น้อยลง ถึงแม้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวจะมีความประทับใจ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีความเปราะบางง่าย (Fragility) สาเหตุสำคัญที่สุดเกิดจากมนุษย์ซึ่งหลงเสน่ห์ในธรรมชาติ ได้ทำลายธรรมชาติ ได้ทำลายธรรมชาติโดยไม่รู้ตัวหรือบางครั้งก็เจตนา เช่น การเดินทางเข้าไปยังเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และพักรวมใน

เวลาค่ำคืน ตลอดจนส่งเสียงดัง ย่อมเป็นการรบกวนสัตว์ทั้งในการพักผ่อน การหลับนอน การหาอาหาร หรือ แม้แต่การผสมพันธุ์ของสัตว์ต่าง ๆ อุทยานแห่งชาติทางทะเลบางแห่งจัดเตรียมไว้เพื่อรักษาระบบนิเวศ และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ เช่น เต่าทะเล ซึ่งต้องวางไข่ไม่ได้ เพราะมีคนรบกวนแหล่งธรรมชาติควรมีการปิดบางฤดูกาล เพื่อให้มีการพักฟื้น แล้วเปิดบางฤดูกาลที่สภาพธรรมชาติเอื้ออำนวย แต่บางแห่งก็ถูกควบคุมโดยสภาพธรรมชาติ เช่น ดอกบัวตอง บนดอยแม่อุคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเที่ยวชมเฉพาะเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประมาณ 2 เดือนที่ดอกบัวตองบานเท่านั้น หลังจากนั้น ป่าได้พักฟื้นโดยธรรมชาติ และใน 2 เดือนดังกล่าวแล้วนักท่องเที่ยวจะมุ่งสู่ทุ่งบัวตอง อันเหลืออร่าม ของหุบเขาดอยแม่อุคอ อีกครั้งหนึ่ง เป็นที่น่าเสียดายว่าในปัจจุบันบริเวณดอยแม่อุคอ ได้มีการปลูกป่าสนทดแทนป่าไม้เก่า เมื่อต้นสนเหล่านี้สูงขึ้น ก็จะไปบังหุบเขาอันเหลืออร่ามด้วยดอกบัวตอง ความงาม และเสน่ห์ของธรรมชาติก็ลดน้อยลง นั้นหมายถึง การลดจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้เข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปัจจุบันประเทศไทยได้ประกาศแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่ควรอนุรักษ์จำนวน 263 แห่งในพื้นที่ 62 จังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2534:1-2) แหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ ดังกล่าวแล้ว ประกอบด้วย น้ำตก ถ้ำหน้าผา เกาะอ่าว ทะเลสาบ ฯลฯ สิ่งดังกล่าวแล้วมีประโยชน์ทางการท่องเที่ยว จังหวัดราชบุรีนอกจากความสวยงามและอากาศที่บริสุทธิ์เย็นสบายแล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามมากมายหลากหลายแนว ทั้งน้ำตก ภูเขา รวมถึงมีที่พักสวยๆ ตกแต่งอย่างมีสไตล์ และยังมีสโตนเฮอริคัลเจอร์เฉพาะตัว ทำให้จังหวัดราชบุรีมีทุนทางธรรมชาติที่น่าไปสัมผัส เช่น

ภาพที่ 2.1 ภาพพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี ตั้งอยู่ริมถนนวรเดช ตำบลหน้าเมือง ใกล้กับหอนาฬิกา ริมแม่น้ำแม่กลอง อาคารพิพิธภัณฑสถานเคยใช้เป็นศาลากลางจังหวัดมาก่อน สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 เมื่อปี พ.ศ.2465 และจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในปี พ.ศ.2526 และบูรณะเรื่อยมา จนในปีพ.ศ.2534 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีเสด็จทรงเป็นประธานเปิด พิพิธภัณฑสถานอย่างเป็นทางการ ผู้สนใจสามารถชมพิพิธภัณฑสถานซึ่งจัดแสดงเกี่ยวกับราชบุรีในด้าน ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชาติพันธุ์วิทยา ธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ในการจับ สัตว์น้ำ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของกลุ่มชนต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี เช่น ลาวโซ่ง กะเหรี่ยงและ ไท-ยวน รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด โบราณวัตถุที่โดดเด่นนอกจากพระแสงดาบราช ศัสตราประจำมณฑลราชบุรีแล้ว ยังมี พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี ศิลปะขอมแบบบายน เป็น 1 ใน 5 องค์ที่ขุดพบในประเทศไทยซึ่งมีสภาพสมบูรณ์งดงามที่สุด พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เปิดให้ เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30–16.30 น. ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ภาพที่ 2 ภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวก

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก หรือที่รู้จักกันทั่วไปในนามตลาดน้ำคลองต้นเข้ เป็นสถานที่ ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากของราชบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ราว 80 กิโลเมตร ในราวปี พ.ศ. 2409 รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองดำเนินสะดวกระยะทางกว่า 32 กิโลเมตร เชื่อมแม่น้ำ แม่กลองที่บางนกแขวกกับแม่น้ำท่าจีนที่ประตูน้ำบางยาง และมีคลองซอยเล็ก ๆ มากมาย ทำให้ ชาวบ้านในราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร สามารถเดินทางติดต่อกันทางน้ำได้สะดวก ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เปิดตัวสู่สายตาชาวโลกในฐานะแหล่งท่องเที่ยวครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2510 ในภาพของตลาดลอยน้ำที่เต็มไปด้วยเรือพายลำย่อม บรรทุกสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ พ่อค้าแม่ค้าสวมเสื้อผ้าโทนสีเข้มแบบชาวสวน ใส่หมวกอบใบลาน พายเรือเร่ขายแลกเปลี่ยน สินค้าในยามที่เส้นทางคมนาคมทางน้ำเป็นหัวใจหลัก ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เริ่มค้าขายตั้งแต่ เข้าตรู่ไปจนถึงช่วงประมาณ 12.00 น.

บ้านหอมเทียน สถานที่นี้นอกจากจะมีเทียนหอมรูปร่างแปลกตาน่ารักน่าซึ้งเป็นของ ฝากแล้ว มีของทำมือ(handmade) ให้เลือกซื้อพกกันแล้วก็ยังมีกิจกรรมทำเทียน ร้านอาหาร

ภาพที่ 2.3 ภาพบ้านหอมเทียน

ร้านค้าแฟ้ม มุมศิลปะเช่นวาดภาพเหมือน และบริการนวดแผนไทย ฯลฯ และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือมุมโพสต์ท่าถ่ายภาพเก๋ ๆ ที่มีให้เลือกมากมาย

ภาพที่ 2.4 ภาพสวนผึ้งออร์คิด

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

ตั้งอยู่ที่ บ้านห้วยผาก หมู่ที่ 7 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง

โทรศัพท์ : 0 3232 9025, 0 3271 1086

เว็บไซต์ : bkhotspring.com

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง เป็นธารน้ำธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาตะนาวศรี จะมีน้ำไหลตลอดปี เป็นน้ำร้อนที่บริสุทธิ์ อุณหภูมิของน้ำประมาณ 120-136 องศาฟาเรนไฮต์ ในช่วงฤดูหนาวยามเช้าไอน้ำร้อนจะลอยกรุ่นเป็นหมอกสวยงาม มีบ่อน้ำร้อนธรรมชาติและสระน้ำกระเบื้องสำหรับอาบน้ำร้อนธรรมชาติบริการ

ภาพที่ 2.7 ภาพธารน้ำร้อนบ่อคลึง

พิพิธภัณฑ์ภโวทัย หรือสวนภูมิปัญญาชาวบ้าน

ตั้งอยู่ที่ 94 ถนนสายสวนป่าสิริกิติ์-สวนผึ้ง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง

โทรศัพท์ : 0 3239 5192

พิพิธภัณฑ์ภโวทัย หรือสวนภูมิปัญญาชาวบ้าน มีลักษณะเป็นเรือนไทยประยุกต์ รวบรวมวัตถุโบราณในอดีต รถม้า รวมทั้งพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของไทยชนิดต่าง ๆ

ภาพที่ 2.8 ภาพพิพิธภัณฑ์ภโวทัยหรือสวนภูมิปัญญาชาวบ้าน

เขากระโจอม

ทั้งนี้ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ททท. สำนักงานเพชรบุรี (เพชรบุรี, ราชบุรี)

โทรศัพท์ 0 3247 1005-6, 0 3247 1502 เวลา 08.30-16.30 น.

เขากระโจอม เป็นยอดเขาสูงสุดในเทือกเขาตะนาวศรี อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลถึง 1,045 เมตร มีลักษณะรูปร่างของภูเขาคล้ายกระโจอม ซึ่งเป็นคำพูดติดปากของชาวบ้านที่เมื่อก่อนบริเวณนี้มีการทำเหมือง (จากคำบอกเล่าของชาวบ้าน) นับเป็นจุดชมทะเลหมอกที่ได้รับความนิยมมากเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวผู้ชื่นชอบธรรมชาติป่าเขาและรักการผจญภัย

ภาพที่ 2.9 ภาพเขากระโจอม

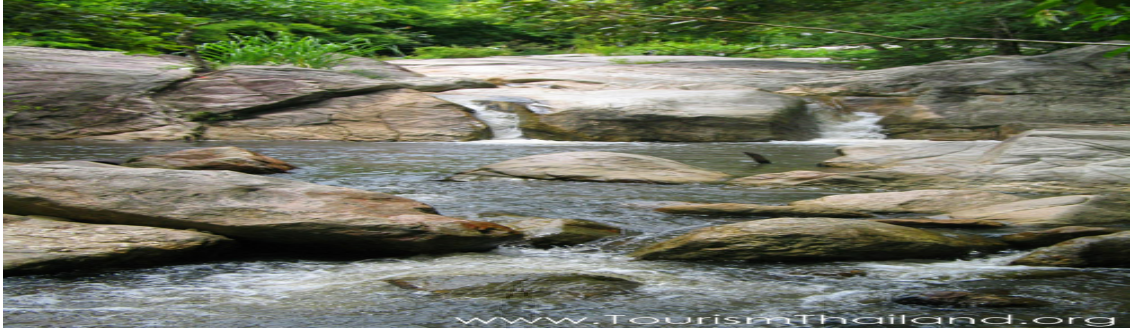
น้ำตกเก้าชั้น

บ้านห้วยผัก หมู 7 ตำบลผาผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

โทรศัพท์ : ททท. สำนักงานเพชรบุรี (เพชรบุรี, ราชบุรี) โทรศัพท์ 0 3247 1005-6, 0 3247 1502 เวลา 08.30-16.30 น.

น้ำตกเก้าชั้น เป็นน้ำตกขนาดกลางมีความสูง 9 ชั้นตกจากหน้าผาสูงกลางหุบเขา มีน้ำตลอดปี แต่เดิมน้ำตกนี้รู้จักกันเฉพาะในกลุ่มชาวกะเหรี่ยง ต่อมาบริษัทต่างชาติมารับสัมปทานเหมืองแร่เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2484 จากนั้นเมื่อหมดสัมปทานทางอำเภอและกลุ่มองค์กรท้องถิ่นจึงได้เข้ามาดูแลพื้นที่

ภาพที่ 2.10 ภาพน้ำตกเก้าชั้น

โป่งยุบ

ตั้งอยู่ที่ 99 หมู่ 6 บ้านท่าเคย ตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง

โทรศัพท์ : 0 1256 2550

โป่งยุบ อยู่ในพื้นที่ของชาวบ้านเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะแปลกตาที่เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดิน ทำให้มีลักษณะโตรกผาดคล้ายกับแพะเมืองผีจังหวัดแพร่ เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่หาดูได้ยาก

ภาพที่ 2.11 ภาพโป่งยุบ

1.2 วัฒนธรรม วัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ คือ วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น อาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกในรูปแบบของ ศาสนา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของประชาชน จารีตประเพณี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมบางอย่างของชาวอังกฤษ ชอบดื่มชาในเวลาบ่าย และพักผ่อนหย่อนใจ (Pub) ในเวลากลางคืน สิ่งดังกล่าวแล้วเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการเยี่ยมชมเยือนประเทศอังกฤษ ในประเทศไทย มีวัฒนธรรมที่ค่อนข้างหลากหลาย เพราะเป็นชาติที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ผลงานของบรรพบุรุษ ทั้งฝ่ายผู้ปกครอง และประชาชน ได้ร่วมกันสร้างโบราณสถาน โบราณวัตถุ จารีตประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละเผ่าชน ก่อให้เกิดมรดกทางรูปธรรม และนามธรรม อันเป็น

บ่อเกิดของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติทางรูปธรรม และนามธรรม อันเป็นบ่อเกิดของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติศาสตร์ของอาณาจักรล้านนา ซึ่งแผ่ขยายอาณาเขตในดินแดนภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย หรือบางครั้งก็ขยายอาณาเขตสู่รัฐฉานของประเทศพม่า ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ หรือรวมทั้งดินแดนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวบางส่วน ก่อให้เกิดโบราณสถาน อันเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ผลงานด้านศิลปกรรมในสมัยราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1839-2101) ได้ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีโบราณสถานซึ่งเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวมากมาย เช่น วัดเจดีย์หลวง วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดโพธาราม วัดสวนดอก ฯลฯ ต่อมาเมื่อถูกพม่าปกครอง (พ.ศ. 2101-2317) ก็ได้รับประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะจากพม่า หลังจากนั้นเมื่อตกเป็นประเทศราชของกรุงเทพฯ (พ.ศ. 2317-2427) จึงได้มีการสร้าง วัฒนธรรมใหม่ ผสมผสานกับวัฒนธรรมเก่าของพม่าและล้านนาในอดีต ประกอบกับการกวาดต้อน หรือการอพยพของชนเผ่าไทย เช่น ไทย-ยอง ไทยเขิน ไทยลื้อ ไทยใหญ่หรือเงี้ยว จึงเกิดการผสมผสานทางศิลปะและวัฒนธรรมของล้านนา ซึ่งแตกต่างจากภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของล้านนา ทั้งทางด้านศิลปะ ในเชิงจิตรกรรม วรรณกรรม สถาปัตยกรรม และประติมากรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นแรงดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อได้รับแรงหนุนจากแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อได้รับแรงหนุนจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและความสะดวกสบายอื่นๆ ในการท่องเที่ยว

ปัญหามีอยู่ว่า ประชาชนผู้มีส่วนร่วมกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดังกล่าวแล้วไว้นานเพียงไร แต่มีใช้รักษาไว้เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเดียว ที่สำคัญยิ่งกว่าการท่องเที่ยว วัฒนธรรม คือ มรดกของสังคมไทย ที่แสดงถึงความเป็นชนชาติไทยและความภูมิใจและความภาคภูมิใจของลูกหลานไทย

1.3 ชาติพันธุ์ เหตุผลอย่างหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนต้องการเยี่ยมชมเพื่อนและญาติมิตร คนมีความต้องการที่จะกลับไปเยี่ยมชมแผ่นดินเดิมของตนเอง ยกตัวอย่าง เช่น ชาวบอสตัน (Boston) ในสหรัฐอเมริกา เดินทางมาสู่ไอร์แลนด์ และชาวเมืองโตรอนโต (Toronto) ในแคนาดา ต้องเดินทางสู่สกอตแลนด์ (Scotland) ในระยะแรกก็ต้องการเยี่ยมชมญาติ การกระทำดังกล่าวแล้ว ในช่วงอายุคนต่อมาเมื่อญาติมิตรห่างเหินออกไป (Mill, 1900:24) เช่นเดียวกับคนจีนในประเทศไทย ต้องการเดินทางไปเมืองจีน เหตุผลอย่างหนึ่งต้องการเยี่ยมชมญาติมาตุภูมิ

1.4 แหล่งบันเทิง นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวก็เพราะแหล่งบันเทิงสำหรับพักผ่อนหย่อนใจจัดไว้ให้ แหล่งบันเทิง มิใช่หมายถึง สถานเริงรมย์ยามราตรีเพียงอย่างเดียว แต่อาจหมายถึง สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ฯลฯ บันเทิงที่ดี ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นด้วย มิใช่เป็นฝ่ายนั่งชมเพียงอย่างเดียว เช่น ให้ร่วมกิจกรรมกับการแสดงของสัตว์ ซึ่งจัดขึ้นในสวนสัตว์ เมื่อพิจารณาแล้วว่าปลอดภัย

2. สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้นำประชาชนไปยังแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงยังสถานที่ดังกล่าวแล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะที่นักท่องเที่ยวยามเดินทางห่างไกลจากบ้าน ต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการของชีวิตที่ต้องการที่พัก อาหาร การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเดินทาง

สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวมี 4 ประการ ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ แกละปัจจัยพื้นฐาน (Mill, 1990:24-26)

2.1 ที่พัก (Lodging) ที่พักเป็นสำคัญในการเดินทาง นักท่องเที่ยวอาจพักกับญาติหรือเพื่อน แต่อีกส่วนหนึ่งก็ต้องการที่พัก ซึ่งต้องเช่าอาศัยอยู่ชั่วคราวในแหล่งท่องเที่ยวที่พักรวมหลายประเภท เช่น โรงแรม รีสอร์ท (Resort) เกสต์เฮาส์ (Guest House) หรือที่พักลักษณะอื่นๆ ในปี ค.ศ. 1993 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พักในโรงแรมร้อยละ 98.02 เกสต์เฮาส์ร้อยละ 0.30 และที่พักลักษณะอื่นๆ ร้อยละ 1.68 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2537: 11)

2.2 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Bar and Restaurants) นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มมากกว่าปกติเมื่อเดินทางท่องเที่ยว การจัดหาอาหารในแหล่งท่องเที่ยวต้องมีทั้งอาหารประจำชาติของนักท่องเที่ยว และอาหารท้องถิ่น เพราะอาหารทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ เช่น ชาวอังกฤษชอบดื่มน้ำชา อาหารประเภทปลา และมันฝรั่งทอด แต่ชาวอเมริกันต้องการ เช่น แฮมเบอร์เกอร์ (Hamburgers) และน้ำเย็น (Mill, 1990:25) หรือชอบดื่มกาแฟ

ในปัจจุบัน ธุรกิจร้านอาหาร ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นธุรกิจดังกล่าวแล้วมีแนวโน้มจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในอนาคตเพราะนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (Keiser, 1989:5) อย่างไรก็ตามรายได้ซึ่งได้จากอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนหนึ่งจะถูกส่งออกนอกประเทศ โดยการสั่งการสั่งซื้อสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มเข้ามาบริการนักท่องเที่ยว

2.3 สถานบริการ (Support Services) สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ที่นักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต้องจัดขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการ การลงทุนกิจกรรมด้านนันทนาการบางอย่างก็ลงทุนไม่มากนัก เช่น การป็นหน้าผา การดำน้ำดูปะการัง การว่ายน้ำ การเล่นเรือ การขี่ม้า ฯลฯ นับเป็นการสร้างงาน และการกระจายรายได้บางอย่างหนึ่งให้แก่บุคคลในท้องถิ่น

ในด้านร้านขายของที่ระลึก นอกจากเป็นการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนชาติด้วย จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี ค.ศ.

1993 นักท่องเที่ยวดังกล่าว ใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าจำนวนสูงสุดร้อยละ 42.76 คิดเป็นจำนวนเงิน 54,650 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2537:15)

2.4 ปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในด้านการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการสื่อสาร การคมนาคม สาธารณูปโภค ในแหล่งท่องเที่ยวความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะทำให้เกิดความสะดวกในการจองที่พัก การติดต่อกับครอบครัว ความสะดวกสบายในการเดินทาง และความสุข ความเพลิดเพลินในการพักผ่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวแล้วนอกจากอำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวแล้ว ยังทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาและส่งผลกระทบ โดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นด้วย

3. การขนส่ง (Transportation) การท่องเที่ยวเกิดจากการที่ประชาชนต้องการเดินทางไปสู่สถานที่ซึ่งมีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภูมิอากาศและภูมิประเทศเพื่อสัมผัสสิ่งที่แปลกออกไปจากประสบการณ์เดิม ดังนั้นการขนส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบายและปลอดภัยความแตกต่างของลักษณะทางภูมิศาสตร์ทำให้ประชาชนในสก็อตแลนด์ ต้องการเดินทางไปอาบแดดในแถบชายหาดของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean) ในฤดูหนาว เพราะชายหาดดังกล่าวอากาศอบอุ่น และมีแสงแดด ในทำนองเดียวกันประชาชนในสหรัฐอเมริกาฟลอริดา (California) (Mill, 1990: 27)

การเดินทางของประชาชนมิได้วัดรูปแบบของระยะทาง แต่วัดด้วยเวลาของการเดินทางถึงแม้ว่าระยะทางจะไกล แต่ถ้าประหยัดเวลาในการเดินทาง ประชาชนก็พร้อมที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงยานพาหนะ ถนน และระบบการจราจรให้ดีขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเดินทางจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งอาจรวดเร็วแต่ต้องเสียเวลาเพราะระบบการจราจรติดขัด เมื่อเดินทางจากสนามบินเข้าสู่ตัวเมือง นอกจากนั้นหลักการปฏิบัติในการโดยสารเครื่องบิน ก็ก่อปัญหาให้เกิดความล่าช้าเสียเวลา เช่นเดียวกัน เช่น ต้องให้ผู้โดยสารไปแสดงตัวขอรับบัตรขึ้นเครื่องบินก่อนกำหนดเวลาเดินทาง 1-2 ชั่วโมง สำหรับการเดินทางไปต่างประเทศหรือ 30 นาทีสำหรับการเดินทางในประเทศ ข้อกำหนดดังกล่าวแล้วควรรีบ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การเดินทางสะดวกขึ้น

การเดินทางโดยสารรถยนต์ ก็มีปัญหาหลายประการที่ควรแก้ไข นอกจากข้อปัญหาเกี่ยวกับยานพาหนะ ไม่ได้ตรวจสอบสภาพก่อนการเดินทางแล้ว การปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่ง การเดินทางโดยพาหนะรถยนต์ในเวลา 1 วัน ไม่ควรเดินทางเกินกว่า 600 ไมล์ หรือ 965.4 กิโลเมตร แต่ระยะทางที่เหมาะสม ควรเดินทางวันละ 350 ไมล์หรือ 563.15 กิโลเมตร และควรให้นักท่องเที่ยวหยุดพักทุกๆ 2 ชั่วโมงในการเดินทางเพื่อมิให้เกิดความเคร่งเครียดมากเกินไป (Mancini, 1990:206)

4. การต้อนรับ (Hospitality) การต้อนรับนักท่องเที่ยวของประชาชนแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกันออกไป การต้อนรับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการกลับไป

ยังสถานที่เดิม ความประทับใจที่เขาได้รับ เกิดจากการต้อนรับของประชาชน หรือพนักงานหรือบริการในพื้นที่มากกว่าสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นพื้นที่ใดเป็นแหล่งท่องเที่ยวต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว

แหล่งท่องเที่ยวอาจทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดเจตคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยวได้หลายประการ และเน้นให้เห็นว่างานบริการมีลักษณะพิเศษ ซึ่งต้องใช้แรงงานคนที่มีความสุภาพนอบน้อม ซื่อสัตย์ รวดเร็ว ว่องไว บุคลิกดี และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นพร้อมจะรับใช้บุคคลอื่นตลอดเวลา โดยมีได้คิดค่าตอบแทนเป็นหลักสำคัญ

การท่องเที่ยวเป็นการบริการ ซึ่งใช้แรงงานคนเป็นหลักการขายสินค้าหรือบริการด้านการท่องเที่ยว ต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจให้มากที่สุด องค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการซึ่งกล่าวมาแล้ว

ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเกิดขึ้นจากการกระทำของธรรมชาติและและการกระทำของมนุษย์ควบคู่กันไป สาเหตุของปัญหาเกิดขึ้นได้หลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. ภัยธรรมชาติ ส่วนมากจะทำความเสียหายให้กับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติภัยธรรมชาติ ได้แก่

1.1 ไฟป่า เกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือจากฝีมือของมนุษย์และเกิดจากธรรมชาติจริง ๆ ไฟป่าเกิดจากฝีมือมนุษย์ประมาณร้อยละ 90 และเกิดจากธรรมชาติเช่น พายุฟ้าผ่า หรือไม้เสียดสีกัน ร้อยละ 10

1.2 ความแห้งแล้ง น้ำท่วม ภัยเหล่านี้ทำให้แหล่งท่องเที่ยวแปรสภาพหรือชำรุดทรุดโทรม

1.3 พายุ ทำให้เกิดลมพัดแรง โคนล้มทำลายทรัพยากรธรรมชาติและทำให้เกิดฝนตกหนัก น้ำท่วม

1.4 แผ่นดินไหว ทำให้ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว หักพัง หรือถูกคลื่นล้มทำลาย

2. จากการพัฒนาประเทศ เช่น การสร้างเขื่อน สร้างถนน หรือสาธารณูปโภคอื่น ๆ บางครั้งกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ทำให้เกิดน้ำท่วมหลังสันเขื่อน แหล่งท่องเที่ยวจมอยู่ใต้น้ำ

การก่อสร้างอาคารสูง ๆ โกล်โบราณสถานทำให้เกิดผลเสียทางด้านทัศนียภาพและเป็นการลดคุณค่าของโบราณสถานให้หมดความสำคัญ เมื่อเทียบกับสิ่งก่อสร้างใหญ่โตกว่า

3. การแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว เช่นการลักลอบจำหน่ายโบราณวัตถุ การลักลอบขุดสิ่งของมีค่าจากโบราณสถาน การบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ฯลฯ

4. การขาดงบประมาณทำให้การดูแลรักษาไม่ทั่วถึง ก่อให้เกิดปัญหาการบุกรุกแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาการขาดการบำรุงรักษา และปัญหาอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาการขาดงบประมาณ ยังส่งผลกระทบต่อการเล่นเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว

5. ความไม่เข้าใจและการขาดความสำนึกของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จึงก่อให้เกิดปัญหาการบุกรุกทำลาย ได้ง่าย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาสาเหตุของปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมในประเทศไทย พบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม 172 แห่ง กระจายกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ 49 จังหวัด ทุกภาคของประเทศไทย (ททท., 2540:3-8) แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมดังกล่าวแล้วเกิดจากสาเหตุของปัญหาต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านกายภาพ เกิดจากการบุกรุกพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว สภาพภูมิทัศน์และทรัพยากรท่องเที่ยวถูกทำลาย ความทรุดโทรมของอาคารและสิ่งปลูกสร้างในแหล่งท่องเที่ยวเดิม สภาพการคมนาคม ไม่สะดวกทำให้เกิดอุปสรรคในการเข้าถึง

2. ปัญหาด้านสาธารณูปโภค เช่น การขาดแคลน หรือความไม่เพียงพอของไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ห้องน้ำ ถึงขยะ บริเวณจอดรถ ฯลฯ

3. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหที่เกิดจากการขาดระบบการจัดการในสิ่งที่ก่อให้เกิดมลภาวะของแหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย มลพิษทางอากาศ เสียงรบกวน ขยะและสิ่งปฏิกูล

4. ปัญหาด้านสวัสดิการของนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

5. ปัญหาด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมบางอย่างในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การกักขังสัตว์ป่าในกรง หรือการแสดงของคนร่วมกับสัตว์ ในแหล่งท่องเที่ยวพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนกฎธรรมชาติของสัตว์ป่า

6. ปัญหาด้านนโยบายและจัดการ แหล่งท่องเที่ยวมีหลายหน่วยงานเป็นผู้ดูแลรักษา เช่น กรมป่าไม้ กรมศิลปากร กรมศาสนา กรมชลประทาน ฯลฯ นโยบายและการจัดการต่อแหล่งท่องเที่ยวบางหน่วยงานอาจแตกต่างกัน และขาดการประสานสัมพันธ์เพื่อให้เข้าใจและมีเป้าหมายตรงกัน นโยบายบางอย่างจึงก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐและเอกชน ยกตัวอย่างเช่น การท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตสงวนรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ก็ยังเป็นปัญหาขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวกับกรมป่าไม้ และนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพราะการท่องเที่ยวในสถานที่ดังกล่าว ถ้าไม่มีการควบคุม และจำกัดปริมาณ ย่อมส่งผลกระทบต่อปรับตัวของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือระบบนิเวศในเขตนั้นๆ

4. หลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายโฮมสเตย์

การมีส่วนร่วมถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่ายโฮมสเตย์ที่ประกอบด้วย

กิจกรรมต่าง ๆ มากมายที่ต้องการการมีส่วนร่วมที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการของเครือข่ายโฮมสเตย์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ความหมายของการมีส่วนร่วม

สายสุนีย์ ปุฒินันท์ (2541, หน้า 41) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลที่ดี กลุ่มคนหรือองค์กรประชาชนได้อาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินโครงการ การแบ่งปันผลประโยชน์และการประเมินผลโครงการพัฒนาด้วยความสมัครใจ โดยปราศจากข้อกำหนดที่มาจากบุคคลภายนอกและเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกในชุมชน รวมทั้งที่อำนาจอิสระในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาให้กับสมาชิกด้วยความพึงพอใจและผู้เข้ามามีส่วนร่วมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการด้วย

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537, หน้า 178) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องจะส่งผลให้เกิดความผูกพันต่อหน่วยงานและภารกิจที่ตนเองมีส่วนร่วม

เนตินา โพธิ์ประสระ (2541) การมีส่วนร่วม หมายถึง การได้เข้าไปเกี่ยวข้องที่อาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรง หรือทางอ้อมในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งก็ได้

โกวิทย์ พวงงาม (2541) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของกลุ่มองค์กรชุมชนมีการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติ โดยมีความเข้าใจปัญหาของตนเองและตระหนักถึงสิทธิของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่บุคคลได้รับข้อมูลใหม่ที่ช่วยเพิ่มอำนาจ ความคิด และโอกาสได้ร่วมวิเคราะห์ และตัดสินใจกำหนดเป้าหมายในกิจกรรมเหล่านั้น

5. แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544 : 6-7) ได้กล่าวถึงสถานการณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวมในอนาคตว่า เป็นการคาดหวังเป้าหมายสูงสุดหรือผลของการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถตอบสนองกระแสความต้องการด้านอนุรักษ์ กระแสความต้องการของตลาด และกระแสของการพัฒนาคน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบ สามารถกำหนดผลสำเร็จของการจัดการและโครงข่ายความเชื่อมโยงที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการปรับสภาพความสมดุลของกระแสความต้องการของแต่ละด้านในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

การจัดการในกระบวนการท่องเที่ยวสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยเฉพาะองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และองค์การบริหารจัดการ ซึ่งจะมีประสิทธิผลให้ทรัพยากรธรรมชาติสามารถอำนวยประโยชน์ ดำรงสถานภาพ บทบาทหน้าที่ และฟื้นตัวได้ตามสภาพธรรมชาติ นักท่องเที่ยว ผู้

ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปมีจิตสำนึกและมีความตระหนักในการอนุรักษ์ ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม และมีขีดความสามารถในการจัดการ เกิดความภาคภูมิใจและยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน

ข้อพิจารณาในการพัฒนาโฮมสเตย์ไทย

1. วิธีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายแบบสังคมชนบท
2. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ
3. ความปลอดภัย
4. ความสะอาด
5. ห้องพักร่วมอาหาร

หลักการของโฮมสเตย์ เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชน ไปจนถึงชุมชนต้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อมิให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์อย่างไร้ทิศทาง และก่อให้เกิดปัญหาแก่ชุมชนภายหลัง รัฐบาลต้องไม่ถือเป็นนโยบายว่าจะต้องมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นในทุก ๆ หมู่บ้าน แต่ต้องคำนึงถึงความพร้อม ความรู้ ความเข้าใจของชุมชนเป็นสำคัญ และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นจุดขายอยู่ที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ภายในบรรยากาศแบบธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ และให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มแรกว่า การท่องเที่ยวจะเป็นเพียงรายได้เสริมมิใช่รายได้หลักของชุมชน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553) การจัดกิจกรรมโฮมสเตย์จึงเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และเป็นทางเลือกในตลาดท้องถิ่นที่ไม่ใช่คู่แข่งในเชิงพาณิชย์ ในพื้นที่ที่มีโรงแรมหรือรีสอร์ท จึงไม่ถือเป็นการประกอบการที่พัวพันในเชิงธุรกิจ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการพัฒนาโฮมสเตย์และการเสนอสิ่งบริการแก่นักท่องเที่ยว อาทิ วิธีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายแบบสังคมชนบท วัฒนธรรม ท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ความปลอดภัย ความสะอาด ห้องพักร่วมอาหาร กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้ (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, www.homestaythai.net)

การจัดการ (Administration)

การจัดกิจกรรมที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท ควรที่จะมีการรวมกลุ่มจัดตั้งในรูปของกลุ่ม/ชมรม/สหกรณ์ ซึ่งสมาชิกและคนในชุมชนจะต้องมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการ

บ้านพัก (Accommodation)

แบบที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว (Provision of Accommodation for Tourist)

1. ความเต็มใจของสมาชิกในครอบครัวต่อการรับผู้มาเยือน
2. บ้านพักมีโครงสร้างที่ดี
3. ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี

4. ไม่ไกลจากเมืองหรือพื้นที่เทศบาลหรือสถานที่ท่องเที่ยว

5. ควรมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นพื้นฐาน อาทิ ที่นอนหรือเตียงนอน หมอน น้ำประปา หรือถ้าไม่มีควรมีแหล่งน้ำอื่น ๆ ห้องน้ำสะอาด

6. มีความปลอดภัย

ขั้นตอนการดูแลที่พัก (Home Keeping Produce)

ความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลควรมีการทำความสะอาดที่พักและบริเวณโดยรอบบ้านพักอยู่เสมอ อาทิ เปลี่ยนผ้าปูที่นอน อุปกรณ์สำหรับการนอน ส่วนตัวทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้าพัก เป็นต้น

ความสะอาดของบ้าน

1. บ้านพักควรมีอากาศที่สามารถถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างสามารถส่องเข้ามาถึงปราศจากความชื้นไม่มีกลิ่นอับ มีหลังคาที่สามารถกันน้ำได้ดี ภายในห้องพักต้องได้รับการทำความสะอาดเป็นประจำ

2. ต้องเปลี่ยนผ้าปูที่นอน และอุปกรณ์ส่วนตัวสำหรับผู้มาเยือนทุกครั้งหรือมีผู้มาเยือนใหม่เข้ามาพัก

3. ต้องหมั่นกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ

4. เนื่องจากห้องน้ำจะเป็นห้องที่ผู้มาเยือนจะมาร่วมใช้ด้วย ดังนั้นต้องเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดส่วนตัวสำหรับผู้มาเยือน (กรณีที่แขกมิได้มีการเตรียมมา) และจะต้องมีการทำความสะอาดเป็นประจำ

5. ต้องหมั่นดูแลสภาพแวดล้อมของบ้านพักอยู่เสมอ

ห้องน้ำ (The Bathroom)

ห้องน้ำจะเป็นที่ ๆ ใช้ร่วมกันทั้งครอบครัวและนักท่องเที่ยว สิ่งสำคัญก็คือความสะอาดจะต้องมีการทำความสะอาดอยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ

ความปลอดภัย (selfty)

ความปลอดภัยถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมลักษณะสัมผัสชนบท ดังนั้นชมรมหรือกลุ่มมวลชนสมาชิกควรมีการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น เช่น การจัดอบรมให้กับสมาชิกของชุมชนในการให้การป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ หรือการแก้ไขหากเกิดอุบัติเหตุ การขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือองค์การบริหารท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ การจัดตั้งเวรยามของชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้เจ้าของบ้านจึงต้องมีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเยือนด้วย

ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

1. ต้องมีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งของต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา อาทิ ประตู หน้าต่าง

2. ท่องเที่ยวไม่เก็บทรัพย์สินไว้ในที่ที่ปลอดภัย ต้องเข้าไปเตือน

3. ถ้านักท่องเที่ยวลืมนำทรัพย์สินไว้ในบ้านพักหรือที่อื่น ๆ ภายหลังจากเดินทางกลับ
เจ้าของบ้านควรเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัยและพยายามติดต่อเจ้าของเพื่อมารับคืน
ความปลอดภัยของที่พัก

1. สมาชิกในบ้านต้องสร้างความคุ้นเคยกับผู้มาเยือนเหมือนญาติสนิท และมีความรอบรู้
เรื่องสถานที่ในบ้านและชุมชนเป็นอย่างดี

2. สมาชิกในบ้านต้องหมั่นตรวจตรา ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความ
ปลอดภัยภายในบ้าน

3. กฎเกณฑ์สำคัญต้องได้รับการเก็บรักษาและดูแลเป็นอย่างดี

4. ทรัพย์สิน เงินสดต่าง ๆ ต้องเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัย

5. สมาชิกทุกคนต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยของความปลอดภัยตลอดเวลา

การต้อนรับ (Reception)

คนไทยเป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ดังสำนวนสุภาษิตไทยที่ว่า “เป็น
ธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ” การต้อนรับนักท่องเที่ยว
มิตรจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกอบอุ่น ควรมีการจัดพื้นที่ต้อนรับในลักษณะจุดศูนย์กลาง
ของชุมชนเพื่อทำการต้อนรับ ลงทะเบียนเข้าพัก หรือการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว โดยการ
ต้อนรับอาจให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยวัฒนธรรมประจำถิ่น เช่น ภาคอีสาน ภาคเหนือ
ต้อนรับด้วยการบายศรีสู่ขวัญ หรืออาจจะเป็นช่อดอกไม้ พวงมาลัยเล็ก ๆ ที่สามารถหาได้จาก
ท้องถิ่นมอบให้กับนักท่องเที่ยว ก็จะเป็นการสร้างประทับใจได้เมื่อเริ่มเข้าสู่ชุมชน

การจองที่พัก (Reservation)

การจองที่พักสามารถทำได้หลายวิธี อาทิ การจองทางไปรษณีย์ การจองทางโทรศัพท์
การจองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การจองที่พักควรได้รับการตอบสนองโดยทันที เพื่อ
เป็นการยืนยันการเข้าพักของนักท่องเที่ยว และถ้ามีเวลาผู้ประสานงานควรส่งรายละเอียด
ให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อศึกษาก่อนเข้าพัก ทั้งนี้ควรแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย (ททท.) สำนักงานในประเทศที่รับผิดชอบพื้นที่ที่ได้รับทราบเพื่อเป็นช่องทาง
การตลาดในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไปรับทราบได้

ขั้นตอนการจองห้องพัก มีดังนี้

1. จัดบ้านพักตามลำดับ

2. ตอบรับการจอง อาจจะมีการใช้ระบบการเรียกเก็บค่าบริการบางส่วน เพื่อเป็นการ
ป้องกันการไม่เข้าพักของนักท่องเที่ยวตามกำหนดเวลา ดังนั้นควรชี้แจงระยะการยกเลิกเข้าพัก
ให้กับนักท่องเที่ยวได้รับทราบด้วย

3. เก็บรักษาข้อมูลการจองสำหรับการลงทะเบียนเข้าพักต่อไป

การลงทะเบียน (Registration)

ในธุรกิจโรงแรมที่พัก ผู้เข้าพักต้องลงทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐานและอ้างอิงในอนาคต ส่วนในลักษณะที่พักสัมผัสนวัฒนธรรมชนบท การลงทะเบียนอาจไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบเหมือนธุรกิจโรงแรม แต่ควรเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลแบบง่าย ๆ

ความสำคัญของการลงทะเบียน

1. ทำให้เจ้าของบ้านทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
2. ช่วยในการจัดเตรียมบ้านพัก
3. ทำให้ทราบวันออกจากที่พักของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ข้อมูลนี้มีความจำเป็นเพราะจะทำให้กลุ่มหรือชมรมสามารถวางแผนการเข้าพักของแขกในลำดับต่อ ๆ ไปได้

4. เป็นข้อมูลการเข้าพักให้ผู้ดูแลรักษาความปลอดภัยสามารถตรวจสอบความเคลื่อนไหวของผู้ประพฤติมิชอบหรือการหลบซ่อนของอาชญากรได้

ขั้นตอนการต้อนรับและลงทะเบียน

1. ต้อนรับด้วยรอยยิ้มดูจตุคามมิตร แจกรายละเอียดค่าธรรมเนียมการเข้าพักและบริการต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบ
2. ให้นักท่องเที่ยวกรอกรายละเอียดและลงชื่อในใบลงทะเบียนการเข้าพัก
3. แจกรายละเอียดที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับข้อมูลของชุมชนและสภาพทั่วไป
4. นำนักท่องเที่ยวไปยังบ้านพัก

การบริหารอาหาร

เนื่องจากนักท่องเที่ยวต้องพักกับเจ้าของบ้าน อาหารมื้อใดมื้อหนึ่งจึงมีความจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว การนำเสนอรายการอาหารท้องถิ่นจึงเป็นเสน่ห์และทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจมากกว่าการนำเสนอรายการอาหารเช่นเดียวกับโรงแรมหรือรีสอร์ท ดังนั้นการวางแผนจัดเตรียมอาหารจึงมีความจำเป็นเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดระหว่างปริมาณอาหารและจำนวนนักท่องเที่ยว

การวางแผนจัดเตรียมอาหารจึงจำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ ได้แก่

1. ข้อมูลของนักท่องเที่ยว เช่น เชื้อชาติ ศาสนา
  2. งบประมาณในการจัดทำอาหาร
  3. ปัจจัยด้านฤดูกาล
  4. อาหารประจำท้องถิ่น
  5. จำนวนนักท่องเที่ยว
6. กรอบคิดในการประเมินมาตรฐาน Home Stay

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2555) มีกรอบแนวคิดในการประเมินมาตรฐาน Home Stay ดังนี้

1. มองเกี่ยวกับ Home Stay

มุมมองทำ Home Stay ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ที่พัก แต่ต้องประกอบด้วยคน และจิตใจวิญญาณ

ของชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาจะต้องสร้างฐานของชุมชนให้แน่นและพร้อมก่อน ในแต่ละชุมชนจะต้องมีจุดยืนที่ชัดเจน มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีที่แสดงออกถึงท้องถิ่นและความเป็นไทย สิ่งสำคัญคือการเต็มใจรับผู้มาเยือน การให้ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการเอง และมีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

2. Home Stay กับการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น

การจัดการ Home Stay มักมีการนำเอากิจกรรมท่องเที่ยวรูปแบบอื่นเข้ามาเชื่อมโยงด้วย เช่น การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) ที่คำนึงถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นต้น

3. เกณฑ์กำหนดแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการจัดการที่ยั่งยืน (Criteria for tourism destination) ซึ่งมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของคนท้องถิ่นดั้งเดิม มีความสะอาดร่มรื่น
2. มีความพร้อมในการบริหารจัดการและการบริการ เช่น มีสุขาสะอาด มีความปลอดภัย สะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวทุกระดับ
3. มีการจัดทำเส้นทางศึกษาแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายสื่อความหมาย หรือแผนที่บนเส้นทางท่องเที่ยวเป็นระยะ ๆ
4. มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่รับได้ต่อครั้งต่อวัน
5. มีมัคคุเทศก์ หรือนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่รอบรู้ นำชม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ มีความเข้าใจ มีความทรงจำ ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น
6. มีการประสานงานความร่วมมือในท้องถิ่น เช่น ชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างโปร่งใส ยุติธรรม
7. มีแผนงานพัฒนา เช่น แผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว แผนรักษาสภาพแวดล้อม แผนภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันการท่องเที่ยวในหลายพื้นที่ที่มีการบริการแหล่งพักอาศัยแบบโฮมสเตย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาการบริการที่พักโฮมสเตย์ในเชิงลึกเพื่อสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การศึกษาการจัดการธุรกิจโฮมสเตย์มีความแตกต่างกันไปในแต่ละ

ชุมชน แต่ส่วนใหญ่จะมีการบริหารโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและการปฏิบัติ อย่างชัดเจน (พชระ พิพัฒน์โยธพงศ์, 2547; รัตนชัย คงมัน, 2548) ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า กรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นแนวทางในการจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในชุมชน (ณิชากร ณีฐิณีญาณ, 2550; เปรมลักษณ์ มูลใจ, 2552; อรัญญา นนทราช, 2543)

กิตติชัย เจริญชัย (2548) ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด และศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) บ้านชะชอม ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงศักยภาพของชุมชน ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 280 ตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบทบ้านชะชอม 28 ตัวอย่าง และกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 252 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า บ้านชะชอม ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในระดับสูงและผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในระดับสูง ส่วนนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในระดับปานกลาง ลักษณะกลุ่มในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ดรุณี ช่อนกลิ่น (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เพราะเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนท้องถิ่น ช่วยกระตุ้นการลงทุนและเกิดการหมุนเวียนทั่วทั้งระบบเศรษฐกิจ ในระยะหลังนักท่องเที่ยวมีความนิยมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวแบบ Home Stay ในอำเภอหนองคายของผู้ประกอบการที่พักแบบ Home Stay ในอำเภอเมืองหนองคาย จำนวน 44 ครั้วเรือน โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ทดสอบข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการได้ดำเนินการที่พักแบบโฮมสเตย์มาเป็นระยะเวลามากกว่า 2 ปี มีรูปแบบการดำเนินงานที่ไม่เป็นทางการโดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้บริหารในการจัดชุมชนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและได้แบ่งคนในชุมชนทำงานตามความรู้ความสามารถที่ถนัด ดังนี้ คือ งานหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้าน กิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน การเตรียมการต้อนรับ การดูแลความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ การจัดการนำเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักแรม โดยแหล่งท่องเที่ยวที่พานักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม

เป็นวัดวาอารามที่อยู่ในชุมชน งานหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้าน การจัดการแสดงศิลปะของคนในท้องถิ่น แต่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดหนองคายยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายเพราะงบประมาณด้านประชาสัมพันธ์ที่ทางภาครัฐจัดให้ไม่เพียงพอ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักโฮมสเตย์ในจังหวัดหนองคายแบบปากต่อปาก อีกทั้งการจัดระบบการลงทะเบียนของนักท่องเที่ยวยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนด้านการสำรองที่พักแรง และการต้อนรับนักท่องเที่ยว ส่วนในการพัฒนาปรับปรุงมีดังนี้

1. การคมนาคมขนส่งระหว่างสถานีขนส่งของจังหวัดกับสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น
2. การรักษาความสะอาดของสถานที่พักผ่อนและสถานที่ท่องเที่ยวให้สะอาดอยู่เสมอ
3. การพัฒนาบุคลากรด้านการบริการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริการให้นักท่องเที่ยว
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เข้ามาพักเพื่อประโยชน์ในการวางแผนในการสำรองที่พักของนักท่องเที่ยวผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภอเมืองหนองคายให้ยั่งยืน และเป็นรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น

ยศ สันติสมบัติ และคณะ (2544 : 201-208) ได้ทำการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร โดยศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ข้อสรุปที่น่าสนใจคือ ภาครัฐได้ทำการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยใช้จุดขายในเรื่องของความงดงามตามธรรมชาติ และความหลากหลายด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชนบทที่สูงเป็นหลัก แต่ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนว่า กลุ่มชนที่เป็นจุดขายนั้นควรจะได้รับพัฒนา หรือได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างไร ซึ่งให้ความสนใจกับการตักตวงกำไรอย่างมั่งคั่ง โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและอัตลักษณ์ตามวัฒนธรรม คนส่วนใหญ่จะมองการท่องเที่ยวเฉพาะในประเด็นของเม็ดเงิน การสร้างรายได้และความเจริญทันสมัย แต่ประเด็นที่มองข้ามไปโดยจงใจก็คือ การท่องเที่ยวมีผลกระทบอย่างไรต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ศักดิ์ศรีและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของกลุ่มชนที่ถูกเที่ยว

อนุชา ปัญจขันธ์ (2545) ได้ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนพื้นที่สูง ผลการศึกษาพบว่า (1) การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลผาซางน้อย เป็นการดำเนินการงานโดยมีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว สภาพภายในแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ มีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีกิจกรรมการเดินป่า ศึกษาธรรมชาติ มีที่พักแรม โดยจัดให้มีการศึกษาสร้างจิตสำนึก เพื่อให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อม สำหรับสภาพปัญหาที่สำคัญ คือ การบุกรุกพื้นที่ป่า เกิดไฟไหม้ป่าขาดมาตรการในการควบคุมเสียงอีกทีของนักท่องเที่ยว ขาดป้ายสื่อความธรรมชาติ เส้นทางเดินป่ายังไม่ปลอดภัย ขาดประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งชุมชนท้องถิ่น

มีโอกาสน้อยในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว (2) การดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลผาซำน้อยสอดคล้องกับแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สุนิสา ฉันท์รัตนโยธิน (2546) ได้ศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านดอยปุย ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เมื่อการท่องเที่ยวเข้าสู่หมู่บ้านดอยปุย ชาวบ้านเรียนรู้ที่จะนำลักษณะทางวัฒนธรรมของตนมาปรับเปลี่ยนเป็นสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในการบริโภควัฒนธรรมที่แปลกแตกต่างจากตนเอง นั่นคือความเป็นมา และยังได้มีการจัดฉากนำเสนอความจริงแท้เพื่อสร้างจุดดึงดูดให้แก่แหล่งท่องเที่ยว

สุวณี ทรัพย์พิบูลย์ผล (2544) ได้ศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนปกากะญอ (กะเหรี่ยง) บ้านแม่กลางหลวง และ บ้านอ่าวกาน้อย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโครงสร้างหลักทางสังคม และวัฒนธรรมของชุมชนกะเหรี่ยงมิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก แต่ได้มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมโดยรอบด้าน ชุมชนสามารถดำรงไว้ซึ่งการเลี้ยงตนเอง และคงความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่มีความเอื้อเพื่อแบ่งปัน มีความสามัคคีช่วยเหลือกันเป็นอย่างดีในเชิงบวกของชุมชน พบว่ามีการสร้างอาชีพเสริม ยกมาตรฐานการศึกษา และการหมุนเวียนเงินตรา ในด้านลบ พบว่า ปัจจุบันชุมชนกะเหรี่ยงมีขยะมูลฝอยมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐาน เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คณะผู้วิจัยได้กำหนดและเลือกใช้รูปแบบการดำเนินงานของ “การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)” โดยกำหนดให้เป็นการศึกษาด้วยการสำรวจด้วยตัวอย่าง Sample Survey Scheme ที่สามารถให้ข้อมูลอันเป็นผลที่ได้จากการสำรวจที่มีประสิทธิภาพต่อการวิจัยและสามารถตอบวัตถุประสงค์ของโครงการได้ครบถ้วน

ผลวิจัยได้ดำเนินการที่ครอบคลุมในมิติต่างๆ ของกิจกรรมดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดประชากรเป้าหมาย รูปแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การแปลความหมาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป้าหมาย คือ ที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรี และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1. โฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 30 แห่ง
(ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี ปี 2556)
- อำเภอสวนผึ้ง
- 1) เขาระจิมโฮมสเตย์
  - 2) บ้านไร่ไทรงามโฮมสเตย์
  - 3) บ้านสวนกุหลาบโฮมสเตย์
  - 4) เมย์ แอนด์ มินท์โฮมสเตย์
  - 5) บ้านไร่จิตรประชาโฮมสเตย์
  - 6) บ้านเชิงเขาโฮมสเตย์
  - 7) ภูนภาโฮมสเตย์
  - 8) คันทรีไซด์โฮมสเตย์
  - 9) บ้านกาสะลองโฮมสเตย์ริมน้ำ
  - 10) บ้านปู้จันทร์-ย่าหมูโฮมสเตย์
  - 11) ตะนาวศรีโฮมสเตย์

- 12) ไร่ยุทธนาโฮมสเตย์
- 13) บ้านดลจิตโฮมสเตย์
- 14) บ้านเต่าโฮมสเตย์

อำเภอโพธาราม

- 15) ไร่เบญจวรรณโฮมสเตย์ แอนด์ รีสอร์ท
- 16) ค้างคาวร้อยล้านโฮมสเตย์
- 17) บ้านสุขพันธ์โพธาราม

อำเภอดำเนินสะดวก

- 18) ไทยไลฟ์สไตล์ทัวร์โฮมสเตย์
- 19) พี โฮมสเตย์
- 20) เรือนแก้วโฮมสเตย์
- 21) เรือนไทยโฮมสเตย์
- 22) ไอบ์ ไอบ์ โฮมสเตย์
- 23) โคโค่ สวีทโฮมสเตย์
- 24) บ้านกุ้ยยอดโฮมสเตย์
- 25) ปาฏิญาโฮมสเตย์
- 26) บ้านสวนนุชเลี้ยงโฮมสเตย์

อำเภอวัดเพลง

- 27) เรือนไม้สายน้ำโฮมสเตย์
- 28) Stay @ Weave HOMESTAY

อำเภอปากท่อ

- 29) โฮมสเตย์ไทยทรงดำบ้านหัวเขาจีน
- 30) บ้านสวนอ้อมสุขโฮมสเตย์

2. โฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรีที่คณะผู้วิจัยสำรวจ (เพิ่มเติมจากฐานข้อมูล ปี 2556)

จำนวน 12 แห่ง

อำเภอสวนผึ้ง

- 1) เอือนพักโฮมสเตย์ป่าเขา
- 2) เอือนฮิมตั้ง
- 3) ภูโอบอ้อม (คุณอำนาจ สุขเสนา)
- 4) ฟรอนเทียร์โฮมสเตล (คุณศิวะ บุญเลิศ)
- 5) โฮมสเตย์บ้านคุณรังษี แสงรักษ์
- 6) โฮมสเตย์คุณรัตนา สุขสวัสดิ์
- 7) โฮมสเตย์คุณสายพิณ เชื้อหาญ

- 8) โฮมสเตย์คุณสมยา
- 9) โฮมสเตย์คุณนงคราญ
- 10) โฮมสเตย์คุณสายสุนีย์ สุขสมพงษ์

อำเภอดำเนินสะดวก

- 11) อันจันทร์โฮมสเตย์
- 12) บ้านสวนชาน้ำ

3. โฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่ง
(ที่มา : กรมการท่องเที่ยว, โฮมสเตย์ไทย)

อำเภอเสนา

- 1) คลองรางจรเข้โฮมสเตย์ (คุณดาวเรือง ฤกษ์บุบผา)

อำเภอบางบาล

- 2) โฮมสเตย์ไทรน้อยอำเภอบางบาล (คุณมยุรี ศรีนาค)

อำเภอบางไทร

- 3) โฮมสเตย์เกาะเกิด (คุณลำพูน พรรณไวย)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐาน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โฮมสเตย์	จำนวน
1. โฮมสเตย์จังหวัดราชบุรี	42 แห่ง
แบ่งเป็น	
1.1 โฮมสเตย์ที่ให้บริการ	18 แห่ง
1.2 โฮมสเตย์ที่เลิกกิจการ	6 แห่ง
1.3 โฮมสเตย์ที่มีคุณลักษณะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ของการวิจัย	12 แห่ง
1.4 โฮมสเตย์ที่ไม่สามารถติดต่อได้	6 แห่ง
2. โฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	3 แห่ง

จากข้อมูลแสดงโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยทำการสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล ดังตารางที่ 3.1 จึงได้นำข้อมูลเฉพาะโฮมสเตย์ที่ให้บริการในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 แห่ง และที่ได้รับรองมาตรฐานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่ง (ที่เป็นประชากรทั้งหมด : Universal Target Population) นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูล (Data Collecting Instrument) ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสด้านวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารต่างๆ ซึ่งได้มาจากการค้นคว้าในห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน รายละเอียดมีดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม ประกอบด้วย สภาพภูมิประเทศ/ที่ตั้ง ขนาดของโฮมสเตย์ (นักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี) ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ (จำนวนห้องพัก) จำนวนปีที่เปิดให้บริการ และการได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ประกอบด้วย ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์ ด้านการขายบริการโฮมสเตย์ ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน และด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ จำนวน 49 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ประกอบด้วย ด้านที่พักโฮมสเตย์ ด้านบริการอาหาร ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ ด้านอัยยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านการจัดรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์ และด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 46 ข้อ

การให้ค่าคะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนตัวเลือก 5 ระดับแบบ Likert Scale ซึ่งมีความหมาย ดังตาราง 3.3

ตารางที่ 3.2 แสดงการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนแบบ Likert Scale

ระดับ	เชิงบวก	เชิงลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

2.3 โดยการนำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา (Content) ด้านการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่จะใช้วัด (Content Validity) รวมไปถึงตรวจพิจารณาความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Face Validity) สำหรับที่จะใช้วัดกับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ และความสมบูรณ์ของข้อคำถาม และปรับปรุงตามที่คุณวุฒิเสนอแนะ หลังจากนั้นนำมาหาค่าความสอดคล้อง IOC ระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เหลือข้อคำถามจำนวน 49 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 72 ข้อ และจำนวน 46 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 64 ข้อ ตามลำดับ

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ที่ยังไม่รับรองมาตรฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 แห่ง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามฉบับนี้ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.983

2.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการหรือพนักงานของโฮมสเตย์ที่ให้บริการในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 คน และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและเก็บได้ครบถ้วนถูกต้องรวม 21 แบบสอบถาม

4. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

วิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) คณะผู้วิจัยได้เลือกเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติที่มีความ

เหมาะสมกับสถานการณ์และตามความต้องการของวัตถุประสงค์ ดังรายละเอียดใน 4 ลักษณะของเครื่องมือทางสถิติ ได้แก่

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน” โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ Mean (%)

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ของโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี ระหว่าง “ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (%)

4.4 วิเคราะห์ความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี โดยหาค่าความแตกต่าง ค่าเฉลี่ย (%) ของตัวชี้วัดในแต่ละด้านการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้านและสถานภาพที่พักโฮมสเตย์สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ทั้ง 10 ด้าน ของโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)(%) และ Ranking

5. ค่าสถิติและวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

5.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

5.1.1 ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

5.1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (%)

5.2 ค่าสถิติที่ใช้ในการประมวลคุณภาพแบบสอบถาม

5.2.1 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Face Validity) และนำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161)

6. เกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์

6.1 การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

6.1.1 ค่าเฉลี่ย 81-100 หมายถึง ผู้ตอบมีระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับดีมาก

6.1.2 ค่าเฉลี่ย 61-80 หมายถึง ผู้ตอบมีระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับดี

6.1.3 ค่าเฉลี่ย 41-60 หมายถึง ผู้ตอบมีระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับปานกลาง

6.1.4 ค่าเฉลี่ย 21-40 หมายถึง ผู้ตอบมีระดับระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับน้อย

6.1.5 ค่าเฉลี่ย 0-20 หมายถึง ผู้ตอบมีระดับระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2 การแปลความหมายของระดับคะแนน

การวัดระดับ “การจัดการที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” และ “สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมพัทธ์วัฒนธรรมชนบท (Home Stay)” อยู่ในระดับคะแนน จัดระดับออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาจัดระดับเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{100 - 0}{3} = 33.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนดังตารางที่

ตารางที่ 3.3 แสดงการแปลผลความหมายของระดับคะแนนของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ระดับ	ระดับคะแนน
1. การจัดการที่พักโฮมสเตย์ 1) ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ 2) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ 3) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ 4) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ 5) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน 6) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	ต่ำ	0 – 33.33
2. สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พัก 1) ด้านที่พักโฮมสเตย์ 2) ด้านอาหาร 3) ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ 4) ด้านอรรถยาศัยของเจ้าของบ้าน 5) ด้านการจัดรายการนำเที่ยว 6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น 8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ 9) ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์ 10) ด้านการประชาสัมพันธ์	ปานกลาง	33.34 – 66.66
	สูง	66.67 – 100

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ของจังหวัดราชบุรี เพื่อเปรียบเทียบการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และสถานภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ระหว่างลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคมที่แตกต่างกัน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้ประกอบการในจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ปฏิบัติงานในโฮมสเตย์ที่ยังไม่เคยขอรับมาตรฐาน ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 แห่ง และโฮมสเตย์ที่ป้ได้รับมาตรฐานแล้ว ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่งและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ในชั้นรายละเอียดรวม 5 ประการ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน รายละเอียดมีดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม ประกอบด้วย สภาพภูมิประเทศ/ที่ตั้ง ขนาดของโฮมสเตย์ (นักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี) ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ (จำนวนห้องพัก) จำนวนปีที่เปิดให้บริการ และการได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ประกอบด้วย ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์ ด้านการขายบริการโฮมสเตย์ ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน และด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ จำนวน 49 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ประกอบด้วย ด้านที่พักโฮมสเตย์ ด้านบริการอาหาร ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านการจัดรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์ และด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 46 ข้อ

2. วิธีการเลือกตัวอย่าง

การดำเนินการใช้วิธีการสุ่มโดยเลือกโฮมสเตย์ตามที่มีรายชื่อในทำเนียบโฮมสเตย์ของสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี และจากการการสำรวจของผู้วิจัย โดยสุ่มอย่างเป็นระบบจากโฮมสเตย์ทั้งหมดที่ให้บริการอยู่ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 แห่ง และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่ง เลือกมาทั้งหมด 21 คัดเป็นร้อยละ 100

3. ประมวลผลและตรวจสอบคุณภาพ (Data Processing)

จากแบบสอบถามที่ได้จากการสำรวจทั้ง 21 แบบสอบถาม นำมาตรวจสอบ (ทั้งความสมบูรณ์ครบถ้วน และความถูกต้อง) ด้วยผู้วิจัยที่เรียกว่า Intensive Manual Editing แล้วจัดปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ต่อจากนั้นนำเข้าสู่กระบวนการจัดการข้อมูลที่เป็นระบบปกติ (Data Management & Processing) ซึ่งประมวลผลด้วยการลงรหัสข้อมูล (Data Coding) และการบันทึกลงแฟ้มข้อมูลในคอมพิวเตอร์จนครบถ้วน

ขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้จัดกระทำด้วยวิธีการที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ หรือ Machine Edit ส่วนสุดท้ายของขั้นตอนนี้คือการใช้แอลฟาคอนบาค (Cronbach Alpha) เป็นตัวดัชนีที่ใช้บ่งบอกถึงความเที่ยงตรงของข้อความ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ใช้ในโครงการนี้มีความเที่ยงตรงในระดับดีมาก กล่าวคือมีค่า Alpha อยู่ที่ 0.983

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) คณะผู้วิจัยได้เลือกเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และตามความต้องการของวัตถุประสงค์ ดังรายละเอียดใน 4 ลักษณะของเครื่องมือทางสถิติ ได้แก่

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน” โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ Mean (%)

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ของโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี ระหว่าง “ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (%)

4.4 วิเคราะห์ความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี โดยหาค่าความแตกต่าง ค่าเฉลี่ย (%) ของตัวชี้วัดในแต่ละด้านการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้าน และสถานภาพที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 10 ด้าน จากโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน กับยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (%) และ Ranking

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงสถิติจำแนกออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร

ตอนที่ 2 ผลการประมวลผลลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม

ตอนที่ 3 ผลการประมวลผล “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน”

ตอนที่ 4 ผลการประมวลผล “ตัวชี้วัด” ทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน”

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ระหว่าง “กลุ่มลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน

ตอนที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ระหว่าง “กลุ่มลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน

ตอนที่ 7 ผลการประมวลผลความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้าน และสถานภาพที่พักโฮมสเตย์สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ทั้ง 10 ด้าน

ตอนที่ 1 ผลการประมวลข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรมาจากผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ปฏิบัติงานในโฮมสเตย์ที่ยังไม่เคยขอรับมาตรฐานในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 คน และโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้วในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 คน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละการกระจายของข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	7	33.3
หญิง	14	66.7
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	0	0
31-40 ปี	1	4.8
41-50 ปี	7	33.3
51-60 ปี	6	28.6
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	7	33.3
3. ตำแหน่งงาน		
เจ้าของที่พักโฮมสเตย์	18	85.7
สมาชิกในกลุ่มโฮมสเตย์	1	4.8
ผู้ดูแล	2	9.5
4. การศึกษา		
ประถม	7	33.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	5	23.8
อนุปริญญา/ปวส.	1	4.8
ปริญญาตรี	6	28.6
สูงกว่าปริญญาตรี	1	4.8
กศน.	1	4.8
5. ประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์		
น้อยกว่า 3 ปี	13	61.9
3 ปีขึ้นไป – 5 ปี	1	4.8
5 ปีขึ้นไป – 10 ปี	3	14.3
10 ปีขึ้นไป	4	19.0
รวม	21	100

จากตารางพบว่า จำนวนประชากร ทั้งหมด 21 คน

1. เพศ ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และเป็นหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7

2. อายุ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวนช่วงละ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาอายุ 51-60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และน้อยที่สุดอายุ 31-40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

3. ตำแหน่งงาน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่พักโฮมสเตย์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 ผู้ดูแล จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และน้อยที่สุดเป็นสมาชิกในกลุ่มโฮมสเตย์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

4. ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และจบการศึกษาน้อยที่สุด คือ กศน.อนุปริญญา/ปวส. และสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 4.8

5. ประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่ทำงานมานาน น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 10 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 5 ปีขึ้นไป – 10 ปีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตอนที่ 2 ผลการประมวลลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละการกระจายของลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สภาพภูมิประเทศ/ที่ตั้ง		
ภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	9	42.9
โบราณสถาน บ้านสวน/ทุ่งนา	12	57.1
2. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี		
น้อยกว่า 10 คน	5	23.8
10 - 20 คน	3	14.3
มากกว่า 20 คนขึ้นไป	13	61.9
3. จำนวนที่พัก		
1 – 2 ห้อง	10	47.6
3 – 5 ห้อง	6	28.6
มากกว่า 5 ห้องขึ้นไป	5	23.8

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละการกระจายของลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม(ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จำนวนปีที่เปิดให้บริการ		
น้อยกว่า 6 เดือน	7	33.3
1 ปีขึ้นไป – 3 ปี	7	33.3
มากกว่า 3 ปี	7	33.3
5. การได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์แห่งนี้		
ได้รับมาตรฐานแล้ว	3	14.3
ยังไม่ได้ขอรับมาตรฐาน	18	85.7
รวม	21	100

จากตารางพบว่า ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

1. สภาพภูมิประเทศ/ที่ตั้ง ส่วนใหญ่โบราณสถาน บ้านสวน/ทุ่งนา จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.14 และเป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 42.86
2. ใน 1 ปี มีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพัก ส่วนใหญ่มีมากกว่า 20 คนขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 น้อยกว่า 10 คน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ 10 - 20 คน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3
3. จำนวนห้องพัก ส่วนใหญ่มี 1 – 2 จำนวน 10 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 47.6 3 – 5 ห้อง จำนวน 6 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 28.6 มากกว่า 5 ห้องขึ้นไป จำนวน 5 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 23.8
4. เปิดให้บริการ น้อยกว่า 6 เดือน 1 ปีขึ้นไป – 3 ปี และมากกว่า 3 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 7 คิดเป็นร้อยละ 33.3
5. การได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ขอรับมาตรฐาน จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.7 และได้รับมาตรฐานแล้ว 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.3

ตอนที่ 3 ผลการประมวล “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน” ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”

องค์ประกอบและรายละเอียด	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ก. การให้บริการที่พักโฮมสเตย์	93.33	สูง	65.83	ปานกลาง
1. จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน	80.00	สูง	82.00	สูง
2. จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน	93.40	สูง	79.00	สูง
3. สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์	100.00	สูง	78.00	สูง
4. คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ	100.00	สูง	71.00	สูง
5. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่	100.00	สูง	72.00	สูง
6. ให้บริการอาหารที่บ้าน	100.00	สูง	62.00	ปานกลาง
7. ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร	93.40	สูง	71.00	สูง
8. มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว	93.40	สูง	74.00	สูง
9. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร	86.60	สูง	69.00	สูง
10. ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว	100.00	สูง	84.00	สูง
11. นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด	86.60	สูง	64.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
12. ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	100.00	สูง	59.00	ปานกลาง
13. ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์	100.00	สูง	57.00	ปานกลาง
14. จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ	100.00	สูง	62.00	ปานกลาง
15. กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	100.00	สูง	67.00	สูง
16. สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง	86.60	สูง	59.00	ปานกลาง
17. กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ	93.40	สูง	64.00	ปานกลาง
18. ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม	86.60	สูง	52.00	ปานกลาง
19. คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว	93.40	สูง	46.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
20. สาริตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ	80.00	สูง	43.00	ปานกลาง
ข. การตั้งราคาโฮมสเตย์	N/A		N/A	
21. ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	93.00	สูง	56.00	ปานกลาง
22. ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น	80.00	สูง	50.00	ปานกลาง
23. ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล	100.00	สูง	66.00	ปานกลาง
24. ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว	73.00	สูง	61.00	ปานกลาง
ค. ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์	52.22	ปานกลาง	33.33	ต่ำ
25. ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	67.00	สูง	58.00	ปานกลาง
26. ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	47.00	ปานกลาง	48.00	ปานกลาง
27. ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี	47.00	ปานกลาง	23.00	ต่ำ
28. ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์	53.00	ปานกลาง	26.00	ต่ำ
29. ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์	53.00	ปานกลาง	23.00	ต่ำ
30. ขายโดยออกบ้านหรือจัดนิทรรศการ หรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว	47.00	ปานกลาง	22.00	ต่ำ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ง. การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์	58.33	ปานกลาง	27.22	ต่ำ
31. จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว	73.00	สูง	32.00	ต่ำ
32. ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด	33.00	ต่ำ	22.00	ต่ำ
33. จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว	60.00	ปานกลาง	23.00	ต่ำ
34. จัดของขวัญสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก	67.00	สูง	32.00	ต่ำ
จ. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์	86.67	สูง	67.40	สูง
35. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง	87.00	สูง	76.00	สูง
36. จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	87.00	สูง	76.00	สูง
37. สร้างจุดเด่นด้านอาหาร	93.00	สูง	51.00	ปานกลาง
38. สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย	80.00	สูง	62.00	ปานกลาง
39. สร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี	93.00	สูง	80.00	สูง
40. สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม	80.00	สูง	60.00	ปานกลาง
ฉ. การให้บริการของเจ้าของบ้าน	76.67	สูง	65.48	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
41. ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ	80.00	สูง	62.00	ปานกลาง
42. ฝึกรอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง	73.00	สูง	51.00	ปานกลาง
43. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ	73.00	สูง	54.00	ปานกลาง
44. ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	93.00	สูง	60.00	ปานกลาง
45. จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	67.00	สูง	62.00	ปานกลาง
46. มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์	73.00	สูง	69.00	สูง
ข. การโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	64.44	ปานกลาง	40.37	ปานกลาง
47. จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์	60.00	ปานกลาง	47.00	ปานกลาง
48. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์	67.00	สูง	42.00	ปานกลาง
49. ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา	67.00	สูง	32.00	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการประมวลค่า “ตัวชี้วัด” ของการจัดการโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” ดังนี้

1) ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 93.33 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว การใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดป่าตอ ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน มีผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 65.83 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การ

ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้ การที่นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ การที่ผู้แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว การสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

2) ด้านการตั้งราคาแพคเกจโฮมสเตย์

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองแล้ว ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

3) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 58.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 33.33 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ และการขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และการขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

4) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้วมี มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 58.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00

อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว และจัดของชำร่วย สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 27.22 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด และการจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว

5) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 86.67 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาด สบาย รมรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย การสร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี การสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 67.40 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาด สบาย รมรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

6) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 76.67 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ การให้เกียรติยกย่องชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ และการมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 65.48 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์

โบรชัวร์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ การให้เกียรติ ยกย่องชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการ ให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์

7) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 64.44 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการ ประชาสัมพันธ์ การปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา ตัวชี้วัดที่มีค่า ระดับการจัดการ 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 40.37 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ ระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การปรับปรุงพัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อ โฆษณา

ตอนที่ 4 ผลการประมวล “ตัวชี้วัด” ทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของ โฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการ รับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐาน” ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้อง กับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรอง มาตรฐาน”

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของ โฮมสเตย์	ผ่านการรับรอง มาตรฐานแล้ว		ยังไม่รับรอง มาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
1. ด้านที่พักโฮมสเตย์	89.33	สูง	80.44	สูง
1. ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน	87.00	สูง	83.00	สูง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน	93.00	สูง	81.00	สูง
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	87.00	สูง	81.00	สูง
4. น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ	87.00	สูง	80.00	สูง
5. มุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์	93.00	สูง	77.00	สูง
2. ด้านอาหาร	90.00	สูง	69.17	สูง
6. อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น	100.00	สูง	67.00	สูง
7. บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย	100.00	สูง	60.00	ปานกลาง
8. พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ	87.00	สูง	70.00	สูง
9. ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัด อย่างถูกวิธี	73.00	สูง	80.00	สูง
3. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ	84.00	สูง	64.67	ปานกลาง
10. การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ	93.00	สูง	71.00	สูง
11. การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว	73.00	สูง	61.00	ปานกลาง
12. บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน	87.00	สูง	64.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
13. บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	87.00	สูง	59.00	ปานกลาง
14. เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน	80.00	สูง	68.00	สูง
4. ด้านอรรถยาศัยของเจ้าของบ้าน	91.11	สูง	72.59	สูง
15. กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว	87.00	สูง	74.00	สูง
16. สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว	93.00	สูง	77.00	สูง
17. กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว	93.00	สูง	67.00	สูง
5. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว	83.33	สูง	51.11	ปานกลาง
18. มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก	87.00	สูง	56.00	ปานกลาง
19. มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ	80.00	สูง	50.00	ปานกลาง
20. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้บริการกับนักท่องเที่ยว	73.00	สูง	46.00	ปานกลาง
21. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว	93.00	สูง	53.00	ปานกลาง
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	81.33	สูง	62.89	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
22. ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎกติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม	80.00	สูง	62.00	ปานกลาง
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ	80.00	สูง	63.00	ปานกลาง
24. มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล	73.00	สูง	67.00	สูง
25. มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	87.00	สูง	61.00	ปานกลาง
26. ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว	87.00	สูง	61.00	ปานกลาง
7. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	88.33	สูง	52.22	ปานกลาง
27. มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว	93.00	สูง	67.00	สูง
28. มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	87.00	สูง	57.00	ปานกลาง
29. มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว	93.00	สูง	49.00	ปานกลาง
30. ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา	80.00	สูง	43.00	ปานกลาง
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	95.56	สูง	40.74	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
31. มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย	87.00	สูง	39.00	ปานกลาง
32. มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	100.00	สูง	39.00	ปานกลาง
33. ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม	100.00	สูง	44.00	ปานกลาง
9. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์	82.42	สูง	49.90	ปานกลาง
34. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ	80.00	สูง	47.00	ปานกลาง
35. เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์	87.00	สูง	44.00	ปานกลาง
36. รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์	80.00	สูง	44.00	ปานกลาง
37. มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง	80.00	สูง	49.00	ปานกลาง
38. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์	87.00	สูง	49.00	ปานกลาง
39. ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม	80.00	สูง	52.00	ปานกลาง
40. ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	87.00	สูง	48.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว		ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
41. ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน	93.00	สูง	58.00	ปานกลาง
42. มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน	60.00	ปานกลาง	50.00	ปานกลาง
43. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว	87.00	สูง	57.00	ปานกลาง
44. มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ	87.00	สูง	51.00	ปานกลาง
10. ด้านการประชาสัมพันธ์	70.00	สูง	36.67	ปานกลาง
45. มีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว	80.00	สูง	39.00	ปานกลาง
46. มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์	60.00	ปานกลาง	34.00	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า ผลการประมวล “ตัวชี้วัด” ทั้ง 10 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน” ดังนี้

4.1) ด้านที่พักโฮมสเตย์

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การมีน้ำน้ำใช้สะอาดและเพียงพอ การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาด

และพร้อมใช้งาน การที่ผักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดีและเหมาะสมกับโฮมสเตย์ **อยู่ระดับสูง**

4.2) ด้านอาหาร

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกวิธี การพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น อยู่ระดับสูง และการบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย **อยู่ระดับปานกลาง**

4.3) ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ การมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีฉุกเฉิน **อยู่ระดับสูง** และการซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน และการบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน **อยู่ระดับปานกลาง**

4.4) ด้านอรรถาธิบายของเจ้าของบ้าน

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตสังคมวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และการมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว **อยู่ระดับสูง**

4.5) ด้านการจัดรายการนำเที่ยว

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ การส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก และการมีมัดคูปองท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว **อยู่ระดับปานกลาง**

4.6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล **อยู่ระดับสูง** และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกาการยาทาในการท่องเที่ยว

ในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม และการมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชน
ใกล้เคียงไว้บริการ **อยู่ระดับปานกลาง**

4.7) ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ย
การจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยมีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรม
ดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว **อยู่ระดับสูง** และการมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่
อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการ
กำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา และมีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อ
ถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว **อยู่ระดับปานกลาง**

4.8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มี
ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมวัฒนธรรม การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย และมีการสาธิต
เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น **อยู่ระดับปานกลาง**

4.9) ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มี
ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน มี
รายละเอียดค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ การใช้กฎกติกาในการบริหาร
จัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการ
นักท่องเที่ยว การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งในการ
เลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
โฮมสเตย์ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/
คณะกรรมการ การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การมีการร่วม
ประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง และการมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้
เป็นสาธารณะประโยชน์ **อยู่ระดับปานกลาง**

4.10) ด้านการประชาสัมพันธ์

กลุ่มโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรีที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ย
การจัดการรวม อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การมีแผนงานเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์
และการมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว **อยู่ระดับปานกลาง**

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 7 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ระหว่าง “กลุ่มลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน ดังตารางที่ 4.5-4.8

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ก. การให้บริการที่พักโฮมสเตย์	70.40	สูง	60.13	ปานกลาง
1. จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน	82.00	สูง	82.50	สูง
2. จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน	80.00	สูง	77.50	สูง
3. สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์	82.00	สูง	72.50	สูง
4. คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ	74.00	สูง	67.50	สูง
5. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่	76.00	สูง	67.50	สูง
6. ให้บริการอาหารพื้นบ้าน	72.00	สูง	50.00	ปานกลาง
7. ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร	76.00	สูง	65.00	ปานกลาง
8. มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว	84.00	สูง	62.50	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่פקโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งบ้านสวน/ ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
ก. การให้บริการที่פקโฮมสเตย์	70.40	สูง	60.13	ปาน กลาง
9. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะ และเครื่องมือสื่อสาร	74.00	สูง	69.50	สูง
10. ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็น สมาชิกในครอบครัว	90.00	สูง	77.50	สูง
11. นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความ เป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด	66.00	ปาน กลาง	62.50	ปาน กลาง
12. ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	64.00	ปาน กลาง	52.50	ปาน กลาง
13. ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่ เสนอหรือประชาสัมพันธ์	60.00	ปาน กลาง	52.50	ปาน กลาง
14. จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่ นักท่องเที่ยวสนใจ	62.00	ปาน กลาง	62.50	ปาน กลาง
15. กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	70.00	สูง	62.50	ปาน กลาง
16. สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชน ใกล้เคียง	62.00	ปาน กลาง	55.00	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งบ้านสวน/ ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
17. กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบাত্র ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ	76.00	สูง	50.00	ปานกลาง
18. ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม	60.00	ปานกลาง	42.50	ปานกลาง
19. คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว	50.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
20. สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ	48.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
ข. การตั้งราคาโฮมสเตย์	N/A		N/A	
21. ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	60.00	ปานกลาง	50.00	ปานกลาง
22. ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น	46.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง
23. ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล	60.00	ปานกลาง	23.50	ต่ำ
24. ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว	54.00	ปานกลาง	70.00	สูง
ค. ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์	31.33	ต่ำ	35.83	ปานกลาง
25. ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	54.00	ปานกลาง	62.50	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งบ้านสวน/ ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
26. ขยายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	40.00	ปาน กลาง	57.50	ปาน กลาง
27. ขยายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี	24.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
28. ขยายทางสื่อสิ่งพิมพ์	24.00	ต่ำ	27.50	ต่ำ
29. ขยายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ใต้แก๊ ทัวร์	24.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
30. ขยายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการ หรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว	22.00	ต่ำ	28.50	ต่ำ
ง. การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์	26.50	ต่ำ	28.12	ต่ำ
31. จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับ นักท่องเที่ยว	34.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ
32. ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ฝ่อกชำระเป็น งวด	20.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
33. จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพร พร้อมโปรแกรมนำเที่ยว	22.00	ต่ำ	25.00	ต่ำ
34. จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก	30.00	ต่ำ	35.00	ปาน กลาง
จ. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์	68.00	สูง	66.66	ปาน กลาง
35. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับ ทำเลที่ตั้ง	72.00	สูง	80.00	สูง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัด ราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งบ้านสวน/ ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
36. จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสวยงาม รมรื่น สวยงาม	74.00	สูง	77.50	สูง
37. สร้างจุดเด่นด้านอาหาร	56.00	ปาน กลาง	45.00	ปาน กลาง
38. สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย	66.00	ปาน กลาง	57.50	ปาน กลาง
39. สร้างจุดเด่นด้านอริยาศยไมตรี	78.00	สูง	82.50	สูง
40. สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม	62.00	ปาน กลาง	57.50	ปาน กลาง
จ. การให้บริการของเจ้าของบ้าน	57.00	ปาน กลาง	55.83	ปาน กลาง
41. ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ	62.00	ปาน กลาง	62.50	ปาน กลาง
42. ฝึกรบม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง	48.00	ปาน กลาง	55.00	ปาน กลาง
43. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ	60.00	ปาน กลาง	47.50	ปาน กลาง
44. ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	62.00	ปาน กลาง	57.50	ปาน กลาง
45. จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	66.00	ปาน กลาง	57.50	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัด ราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งบ้านสวน/ ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้งภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
46. มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์	44.00	ปาน กลาง	55.00	ปาน กลาง
ข. การโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	43.33	ปาน กลาง	36.66	ปาน กลาง
47. จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์	48.00	ปาน กลาง	45.00	ปาน กลาง
48. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์	48.00	ปาน กลาง	35.00	ปาน กลาง
49. ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการ จัดทำสื่อโฆษณา	34.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะโฮมสเตย์ ทางภูมิสังคมบ้านสวน/ทุ่งนากับกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคมเป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง ดังนี้

1) ด้านการให้บริการโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการ รวม 70.40 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น นำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การใช้หลักความสะอาด ถูก

หลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบฏ ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ และมีค่าเฉลี่ยการจัดการอยู่ระหว่าง 33.33-66.66 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การนำวิถีชีวิตวัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การที่ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 60.13 อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียงกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบฏ ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ การที่ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักใน

วัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

2) ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-10.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น และการตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล

3) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการ รวม 31.33 อยู่ในระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ และขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 35.83 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ และขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย และขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

4) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 26.50 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 33.34-66.66 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว และการจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 28.12 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด และการจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การตัดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว

5) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 68.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด รมรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.33-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 66.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด รมรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

6) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 55.83 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรมหรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ การให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

7) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 43.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและ

ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 36.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ก. การให้บริการที่พักโฮมสเตย์	75.88	สูง	57.80	ปานกลาง
1. จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน	87.50	สูง	78.00	สูง
2. จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน	80.00	สูง	78.00	สูง
3. สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์	87.50	สูง	70.00	สูง
4. คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ	80.00	สูง	64.00	ปานกลาง
5. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่	77.50	สูง	68.00	สูง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
6. ให้บริการอาหารพื้นบ้าน	75.00	สูง	52.00	ปานกลาง
7. ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร	82.50	สูง	62.00	ปานกลาง
8. มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว	77.50	สูง	72.00	สูง
9. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร	82.50	สูง	58.00	ปานกลาง
10. ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว	92.50	สูง	78.00	สูง
11. นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด	70.00	สูง	60.00	ปานกลาง
12. ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	70.00	สูง	50.00	ปานกลาง
13. ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์	67.50	สูง	48.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
14. จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ	77.50	สูง	50.00	ปานกลาง
15. กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	82.50	สูง	54.00	ปานกลาง
16. สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง	67.50	สูง	52.00	ปานกลาง
17. กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกับาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ	80.00	สูง	52.00	ปานกลาง
18. ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม	65.00	ปานกลาง	42.00	ปานกลาง
19. คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว	60.00	ปานกลาง	34.00	ปานกลาง
20. สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ	55.00	ปานกลาง	34.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ข. การตั้งราคาโฮมสเตย์	N/A		N/A	
21. ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	70.00	สูง	44.00	ปานกลาง
22. ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น	50.00	ปานกลาง	50.00	ปานกลาง
23. ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล	70.00	สูง	62.00	ปานกลาง
24. ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว	65.00	ปานกลาง	58.00	ปานกลาง
ค. ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์	32.08	ต่ำ	34.33	ปานกลาง
25. ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	50.00	ปานกลาง	64.00	ปานกลาง
26. ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	57.50	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
27. ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี	20.00	ต่ำ	26.00	ต่ำ
28. ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์	25.00	ต่ำ	26.00	ต่ำ
29. ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์	20.00	ต่ำ	26.00	ต่ำ
30. ขายโดยออกบ้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว	20.00	ต่ำ	24.00	ต่ำ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ง. การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์	31.87	ต่ำ	23.50	ต่ำ
31. จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว	37.50	ปานกลาง	28.00	ต่ำ
32. ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด	20.00	ต่ำ	22.00	ต่ำ
33. จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพร พร้อมโปรแกรมนำเที่ยว	25.00	ต่ำ	22.00	ต่ำ
34. จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก	45.00	ปานกลาง	22.00	ต่ำ
จ. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์	80.00	สูง	57.33	ปานกลาง
35. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง	85.00	สูง	68.00	สูง
36. จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	85.00	สูง	68.00	สูง
37. สร้างจุดเด่นด้านอาหาร	67.50	สูง	38.00	ปานกลาง
38. สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย	80.00	สูง	48.00	ปานกลาง
39. สร้างจุดเด่นด้านอธิตยาศัยไมตรี	85.00	สูง	76.00	สูง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
40. สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม	77.50	สูง	46.00	ปานกลาง
จ. การให้บริการของเจ้าของบ้าน	63.75	ปานกลาง	50.66	ปานกลาง
41. ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ	75.00	สูง	52.00	ปานกลาง
42. ฝึกรูปแบบ หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง	62.50	ปานกลาง	42.00	ปานกลาง
43. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ	67.50	สูง	44.00	ปานกลาง
44. ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	62.50	ปานกลาง	58.00	ปานกลาง
45. จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	65.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
46. มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์	50.00	ปานกลาง	48.00	ปานกลาง
ข. การโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	45.83	ปานกลาง	36.00	ปานกลาง
47. จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์	52.50	ปานกลาง	42.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของโฮมสเตย์ จำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์ ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
48. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์	45.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
49. ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา	40.00	ปานกลาง	26.00	ต่ำ

จากตาราง พบว่า การเปรียบเทียบการจัดการกลุ่มที่พักโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้เข้าพักน้อยกว่า 10 คน กับ กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้เข้าพัก 10 คนขึ้นไป ดังนี้

1) ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ น้อยกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 75.88 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ ครัววัดฤดูบิณฑังถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมีมาตรฐานในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยามพาหะและเครื่องมือสื่อสาร การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด กา ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่

เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การมีกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การดักบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การที่ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ 1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 57.80 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การให้บริการอาหารที่บ้าน การใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การมีกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การดักบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ การที่ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

2) ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล ตัวชี้วัดที่มีค่า

ระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่นและการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

3) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 32.08 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และการขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 34.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ ขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

4) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 31.87 อยู่ในระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ(Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 23.50 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว และการจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก

5) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 80.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย การสร้างจุดเด่นด้านอภยาศัยไมตรี และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 57.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านอภยาศัยไมตรี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

6) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 63.75 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ และการมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 50.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ การให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ และการมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

7) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนที่มีผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ น้อยกว่า10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 45.83 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมี

ส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีจำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ 10 คน ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 36.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ คือ การปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์กรประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ก. การให้บริการที่พักโฮมสเตย์	77.40	สูง	51.38	ปานกลาง
1. จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน	82.00	สูง	82.50	สูง
2. จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน	80.00	สูง	77.50	สูง
3. สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์	86.00	สูง	67.50	สูง
4. คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย สารพิษ หรือจากธรรมชาติ	80.00	สูง	60.00	ปานกลาง
5. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่	78.00	สูง	65.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
6. ให้บริการอาหารพื้นบ้าน	72.00	สูง	50.00	ปานกลาง
7. ใช้หลักความสะอาดถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร	84.00	สูง	55.00	ปานกลาง
8. มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว	82.00	สูง	65.00	ปานกลาง
9. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร	88.00	สูง	45.00	ปานกลาง
10. ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว	94.00	สูง	72.50	สูง
11. นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด	74.00	สูง	52.50	ปานกลาง
12. ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	74.00	สูง	40.00	ปานกลาง
13. ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์	72.00	สูง	37.50	ปานกลาง
14. จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ	78.00	สูง	42.50	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
15. กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	82.00	สูง	47.50	ปานกลาง
16. สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง	74.00	สูง	40.00	ปานกลาง
17. กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ	80.00	สูง	45.00	ปานกลาง
18. ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม	64.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
19. คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว	64.00	ปานกลาง	22.50	ต่ำ
20. สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ	60.00	ปานกลาง	22.50	ต่ำ
ข. การตั้งราคาโฮมสเตย์	N/A		N/A	
21. ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	62.00	ปานกลาง	47.50	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
22. ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น	54.00	ปานกลาง	45.00	ปานกลาง
23. ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล	70.00	สูง	60.00	ปานกลาง
24. ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว	66.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง
ค. ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์	33.66	ปานกลาง	32.91	ต่ำ
25. ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	48.00	ปานกลาง	70.00	สูง
26. ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	56.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
27. ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี	24.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
28. ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์	28.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
29. ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์	24.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
30. ขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว	22.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
ง. การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์	28.50	ต่ำ	25.62	ต่ำ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
31. จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว	28.00	ต่ำ	37.50	
32. ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด	20.00	ต่ำ	22.50	ต่ำ
33. จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การลดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว	26.00	ต่ำ	20.00	ต่ำ
34. จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก	40.00	ปานกลาง	22.50	ต่ำ
จ. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์	75.66	สูง	57.08	ปานกลาง
35. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง	78.00	สูง	72.50	สูง
36. จัดที่พักรโฮมสเตย์มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม	80.00	สูง	70.00	สูง
37. สร้างจุดเด่นด้านอาหาร	64.00	ปานกลาง	35.00	ปานกลาง
38. สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย	74.00	สูง	47.50	ปานกลาง
39. สร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี	82.00	สูง	77.50	สูง
40. สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม	76.00	สูง	40.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
จ. การให้บริการของเจ้าของบ้าน	59.66	ปานกลาง	52.50	ปานกลาง
41. ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ	68.00	สูง	55.00	ปานกลาง
42. ฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง	56.00	ปานกลาง	45.00	ปานกลาง
43. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ	60.00	ปานกลาง	47.50	ปานกลาง
44. ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	62.00	ปานกลาง	57.50	ปานกลาง
45. จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	64.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
46. มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์	48.00	ปานกลาง	50.00	ปานกลาง
ข. การโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	47.33	ปานกลาง	31.66	ต่ำ
47. จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์	52.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
48. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์	50.00	ปานกลาง	32.50	ต่ำ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดการ	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
49. ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา	40.00	ปานกลาง	22.50	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง กับ กลุ่ม โฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป ดังนี้

1) ด้านการให้บริการโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 77.40 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การใช้หลักความสะอาดถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร ธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การมีกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบตา ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

1.2) ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม

51.38 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัยหรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การใช้หลักความสะอาดถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับราย การนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง การมีกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดกบตา ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ การที่ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

2) ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว

3) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 33.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ ขายเป็นโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 32.91 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

4) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 28.50 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพักและจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 25.62 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด ก า ร จั ด กิจกรรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก

5) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 75.66 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย การสร้างจุดเด่นด้านอธฺยาศัยไมตรี การสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 57.08 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม และการสร้างจุดเด่นด้านอธฺยาศัยไมตรี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม

6) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 59.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้ การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการการให้บริการ ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮม-สเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 52.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ และการมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

7) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 47.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง

33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 31.66 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

ตอนที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าของ “ตัวชี้วัด” ทั้ง 10 ตัว ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท(Home Stay) ระหว่าง “กลุ่มลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม” ที่ต่างกัน ดังตารางที่ 4.9-4.

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ก. ด้านที่พักโฮมสเตย์	82.80	สูง	77.50	สูง
1. ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน	86.00	สูง	80.00	สูง
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้	84.00	สูง	77.50	สูง
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	84.00	สูง	77.50	สูง
4. น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ	82.00	สูง	77.50	สูง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
5. มุมพักนอนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์	78.00	สูง	75.00	สูง
ข. ด้านอาหาร	73.50	สูง	63.75	ปานกลาง
6. อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น	74.00	สูง	57.50	ปานกลาง
7. บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย	70.00	สูง	47.50	ปานกลาง
8. พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ	68.00	สูง	72.50	สูง
9. ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัด อย่างถูกวิธี	82.00	สูง	77.50	สูง
ค. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ	64.80	ปานกลาง	64.50	ปานกลาง
10. การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ	74.00	สูง	67.50	สูง
11. การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว	60.00	ปานกลาง	62.50	ปานกลาง
12. บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน	60.00	ปานกลาง	70.00	สูง
13. บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	62.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
14. เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน	68.00	สูง	67.50	สูง
ง. ด้านอรรถยาศัยของเจ้าของบ้าน	74.66	สูง	70.00	สูง
15. กิจกรรมสร้างสัมพันธภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว	78.00	สูง	70.00	สูง
16. สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว	80.00	สูง	72.50	สูง
17. กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว	66.00	ปานกลาง	67.50	สูง
จ. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว	53.00	ปานกลาง	48.75	ปานกลาง
18. มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก	56.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง
19. มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ	54.00	ปานกลาง	45.00	ปานกลาง
20. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว	48.00	ปานกลาง	42.50	ปานกลาง
21. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว	54.00	ปานกลาง	52.50	ปานกลาง
ฉ. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	63.60	ปานกลาง	62.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้นำเสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
22. ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎกติกาการยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม	64.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ	58.00	ปานกลาง	70.00	สูง
24. มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล	72.00	สูง	60.00	ปานกลาง
25. มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	62.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
26. ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว	62.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
ข. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	52.50	ปานกลาง	51.87	ปานกลาง
27. มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว	60.00	ปานกลาง	60.00	ปานกลาง
28. มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	58.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง
29. มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว	46.00	ปานกลาง	52.50	ปานกลาง
30. ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา	46.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
ช. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	42.66	ปานกลาง	38.33	ปานกลาง
31. มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย	40.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
32. มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	40.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
33. ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม	48.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
ฅ. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์	56.36	ปานกลาง	41.81	ปานกลาง
34. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ	56.00	ปานกลาง	35.00	ปานกลาง
35. เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์	52.00	ปานกลาง	35.00	ปานกลาง
36. รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์	50.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
37. มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง	58.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
38. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณประโยชน์	56.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดของสถานภาพของโฮมสเตย์	สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา		สภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นภูเขา/ถ้ำน้ำตก/ลำธารแม่น้ำ/ลำคลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
39. ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม	60.00	ปานกลาง	42.50	ปานกลาง
40. ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	56.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
41. ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน	62.00	ปานกลาง	52.50	ปานกลาง
42. มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน	60.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
43. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว	58.00	ปานกลาง	55.00	ปานกลาง
44. มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ	52.00	ปานกลาง	50.00	ปานกลาง
ญ. ด้านการประชาสัมพันธ์	36.00	ปานกลาง	37.50	ปานกลาง
45. มีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว	36.00	ปานกลาง	42.50	ปานกลาง
46. มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์	36.00	ปานกลาง	32.50	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท(Home Stay) ของกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะภูมิ

ประเทศเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา กับกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง ดังนี้

1) ด้านที่พักโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 82.80 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์ สะอาดและพร้อมใช้ การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำดีมน้ำใช้ ที่สะอาดและเพียงพอ และการมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์

1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 77.50 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้ การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำดีมน้ำใช้ ที่สะอาดและเพียงพอ และการมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์

2) ด้านอาหาร

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 73.50 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ การที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกวิธี

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 63.75 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกวิธี ตัวชี้วัดที่มีระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และการบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย

3) ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 64.80 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการและการมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว และการบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการจัดการรวม 64.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน และมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีฉุกเฉิน ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการและการมีบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4) ด้านอัยาศัยของเจ้าของบ้าน

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการจัดการรวม 74.66 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตสังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการจัดการรวม 70.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตสังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว การมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

5) ด้านการจัดรายการนำเที่ยว

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการจัดการรวม 53.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการจัดการรวม 48.75 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 63.60 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 62.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

7) ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 52.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 51.87 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

8.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 42.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง

ได้แก่ การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

8.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 38.33 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ได้แก่ การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

9) ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

9.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 56.36 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน การมีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักรับบริการนักท่องเที่ยว การมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

9.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 41.81 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน การมีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักรับบริการนักท่องเที่ยว การมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

10) ด้านการประชาสัมพันธ์

10.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 36.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง

กลาง ได้แก่ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ไว้บริการนักท่องเที่ยว และการมีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

10.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 37.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ไว้บริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การมีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การจัดการ
ก. ด้านที่พักโฮมสเตย์	89.00	สูง	73.60	สูง
1. ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน	92.50	สูง	76.00	สูง
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน	90.00	สูง	74.00	สูง
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	87.50	สูง	76.00	สูง
4. น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ	90.00	สูง	72.00	สูง
5. มุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์	85.00	สูง	70.00	สูง
ข. ด้านอาหาร	81.25	สูง	59.50	ปานกลาง
6. อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น	82.50	สูง	54.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
7. บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย	75.00	สูง	48.00	ปานกลาง
8. พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ	80.00	สูง	62.00	ปานกลาง
9. ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัด อย่างถูกวิธี	87.50	สูง	74.00	สูง
ค. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ	71.50	สูง	59.20	ปานกลาง
10. การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ	77.50	สูง	66.00	ปานกลาง
11. การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว	60.00	ปานกลาง	62.00	ปานกลาง
12. บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน	75.00	สูง	56.00	ปานกลาง
13. บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	70.00	สูง	50.00	ปานกลาง
14. เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน	75.00	สูง	62.00	ปานกลาง
ง. ด้านอริยาศัยของเจ้าของบ้าน	87.50	สูง	60.66	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
15. กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว	90.00	สูง	62.00	ปานกลาง
16. สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว	92.50	สูง	64.00	ปานกลาง
17. กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว	80.00	สูง	56.00	ปานกลาง
จ. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว	64.37	ปานกลาง	40.50	ปานกลาง
18. มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก	70.00	สูง	44.00	ปานกลาง
19. มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ	70.00	สูง	34.00	ปานกลาง
20. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว	55.00	ปานกลาง	38.00	ปานกลาง
21. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว	62.50	ปานกลาง	46.00	ปานกลาง
ฉ. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	77.50	สูง	51.20	ปานกลาง
22. ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติการมายาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม	80.00	สูง	48.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ	77.50	สูง	52.00	ปานกลาง
24. มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล	77.50	สูง	58.00	ปานกลาง
25. มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	77.50	สูง	48.00	ปานกลาง
26. ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว	75.00	สูง	50.00	ปานกลาง
ช. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	65.62	ปานกลาง	41.50	ปานกลาง
27. มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว	82.50	สูง	42.00	ปานกลาง
28. มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	72.50	สูง	44.00	ปานกลาง
29. มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว	55.00	ปานกลาง	44.00	ปานกลาง
30. ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา	52.50	ปานกลาง	36.00	ปานกลาง
ช. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	55.83	ปานกลาง	28.66	ต่ำ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณ ผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การจัดการ
31. มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย	52.50	ปานกลาง	28.00	ต่ำ
32. มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	52.50	ปานกลาง	28.00	ต่ำ
33. ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม	62.50	ปานกลาง	30.00	ต่ำ
ณ. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์	67.95	สูง	35.45	ปานกลาง
34. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ	62.50	ปานกลาง	34.00	ปานกลาง
35. เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์	60.00	ปานกลาง	32.00	ต่ำ
36. รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์	57.50	ปานกลาง	34.00	ปานกลาง
37. มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง	65.00	ปานกลาง	36.00	ปานกลาง
38. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์	67.50	สูง	34.00	ปานกลาง
39. ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม	72.50	สูง	36.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียดขนาดของโฮมสเตย์	ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ)น้อยกว่า 10 คน		ขนาดของโฮมสเตย์(ปริมาณผู้ให้บริการในปีหนึ่งๆ) 10 คนขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการจัดการ
40. ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	62.50	ปานกลาง	36.00	ปานกลาง
41. ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน	72.50	สูง	46.00	ปานกลาง
42. มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน	67.50	สูง	36.00	ปานกลาง
43. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว	85.00	สูง	34.00	ปานกลาง
44. มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ	75.00	สูง	32.00	ต่ำ
ญ. ด้านการประชาสัมพันธ์	38.75	ปานกลาง	35.00	ปานกลาง
45. มีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว	37.50	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
46. มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์	40.00	ปานกลาง	30.00	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ระหว่างกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน กับขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป ดังนี้

1) ด้านที่พักโฮมสเตย์

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 89.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำดื่มน้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ การมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์

1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 73.60 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำดื่มน้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ การมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์

2) ด้านอาหาร

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 81.25 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และการที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัดอย่างถูกวิธี

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 59.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกวิธี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ

3) ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 71.50 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน การบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 ได้แก่ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 59.20 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน การบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน

4) ด้านอรรถาศัยของเจ้าของบ้าน

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 87.50 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 80.00-92.50 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว การมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 60.66 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และการมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

5) ด้านการจัดรายการนำเที่ยว

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 64.37 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก และการมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยรวม 40.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 77.50 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกาการยาทาในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกต้องหลักสุขภาพ การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 51.20 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกาการยาทาในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกต้องหลักสุขภาพ การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

7) ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 65.62 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว และการมีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว และการที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 41.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว การมีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว การมีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว และการที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

8.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 55.83 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ

ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย การมีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

8.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 28.66 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย การมีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

9) ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

9.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 67.95 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน การมีช่องทางติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว การมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ และการใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

9.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 35.45 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน การมีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน และการมีช่องทางติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

10) ด้านการประชาสัมพันธ์

10.1) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 1-10 คน มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 38.75 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว และการมีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

10.2) กลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีนักท่องเที่ยว 10 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 35.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ไว้บริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การมีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

6. ผลการเปรียบเทียบสภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ระหว่างกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีจำนวนจำนวน 1-2 ห้อง กับขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีจำนวน 3 ห้องขึ้นไป ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่ พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่ พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
1. ด้านที่พักโฮมสเตย์	83.60	สูง	76.50	สูง
1. ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน	86.00	สูง	80.00	สูง
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาด และพร้อมใช้งาน	82.00	สูง	80.00	สูง
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูก สุขลักษณะ	84.00	สูง	77.50	สูง
4. น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ	84.00	สูง	75.00	สูง
5. มุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดีและเหมาะสมกับ โฮมสเตย์	82.00	สูง	70.00	สูง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสถานภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
2. ด้านอาหาร	77.00	สูง	59.37	ปาน กลาง
6. อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น	78.00	สูง	52.50	ปาน กลาง
7. บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย	74.00	สูง	42.50	ปาน กลาง
8. พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ	74.00	สูง	65.00	สูง
9. ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัด อย่างถูกวิธี	82.00	สูง	77.50	สูง
3. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ	70.40	สูง	57.50	ปาน กลาง
10. การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ	74.00	สูง	67.50	สูง
11. การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว	58.00	ปาน กลาง	65.00	ปาน กลาง
12. บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน	76.00	สูง	50.00	ปาน กลาง
13. บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	66.00	ปาน กลาง	50.00	ปาน กลาง
14. เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน	78.00	สูง	55.00	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสถานภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่ พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่ พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
4. ด้านอรรถยาศัยของเจ้าของบ้าน	82.00	สูง	60.83	ปาน กลาง
15. กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้าน กับนักท่องเที่ยว	84.00	สูง	62.50	ปาน กลาง
16. สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว	86.00	สูง	65.00	ปาน กลาง
17. กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับนักท่องเที่ยว	76.00	สูง	55.00	ปาน กลาง
5. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว	63.50	ปาน กลาง	35.62	ปาน กลาง
18. มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยว เลือก	72.00	สูง	35.00	ปาน กลาง
19. มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ	62.00	ปาน กลาง	35.00	ปาน กลาง
20. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว	56.00	ปาน กลาง	32.50	ต่ำ
21. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการบริการนักท่องเที่ยว	64.00	ปาน กลาง	40.00	ปาน กลาง
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	73.20	สูง	50.00	ปาน กลาง
22. ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกามารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและ วัฒนธรรม	76.00	สูง	45.00	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสถานภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ	72.00	สูง	52.50	ปานกลาง
24. มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล	74.00	สูง	57.50	ปานกลาง
25. มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	72.00	สูง	47.50	ปานกลาง
26. ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว	72.00	สูง	47.50	ปานกลาง
7. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	63.00	ปานกลาง	38.75	ปานกลาง
27. มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว	74.00	สูง	52.50	ปานกลาง
28. มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	68.00	สูง	52.50	ปานกลาง
29. มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว	56.00	ปานกลาง	40.00	ปานกลาง
30. ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา	54.00	ปานกลาง	30.00	ต่ำ
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	56.00	ปานกลาง	21.66	ต่ำ
31. มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย	54.00	ปานกลาง	20.00	ต่ำ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสถานภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
32. มีการสาธิต เรียงรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	54.00	ปาน กลาง	20.00	ต่ำ
33. ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรม วัฒนธรรม	60.00	ปาน กลาง	25.00	ต่ำ
9. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์	65.09	ปาน กลาง	30.90	ต่ำ
34. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนใน ชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ	60.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ
35. เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการ โฮมสเตย์	56.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ
36. รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการ บริหารจัดการ โฮมสเตย์	62.00	ปาน กลาง	22.50	ต่ำ
37. มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่าง ต่อเนื่อง	62.00	ปาน กลาง	32.50	ต่ำ
38. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อ ใช้เป็นสาธารณะประโยชน์	62.00	ปาน กลาง	32.50	ต่ำ
39. ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตาม มติของคณะกรรมการกลุ่ม	68.00	สูง	32.50	ต่ำ
40. ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ ให้กับคนในชุมชน	68.00	สูง	25.00	ต่ำ
41. ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริง ของชุมชน	66.00	ปาน กลาง	47.50	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน) (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด ของสถานภาพของโฮมสเตย์	ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 1-2 ห้อง		ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ 3 ห้อง ขึ้นไป	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ การ จัดการ
42. มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน	66.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ
43. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้ บริการนักท่องเที่ยว	76.00	สูง	32.50	ต่ำ
44. มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการ เข้าพักและบริการ	42.00	ปาน กลาง	25.00	ต่ำ
10. ด้านการประชาสัมพันธ์	38.00	ปาน กลาง	35.00	ปาน กลาง
45. มีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ ไว้บริการ นักท่องเที่ยว	38.00	ปาน กลาง	40.00	ปาน กลาง
46. มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์	38.00	ปาน กลาง	30.00	ต่ำ

จากตาราง พบว่า ผลการเปรียบเทียบสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ระหว่างกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีจำนวนจำนวน 1-2 ห้อง กับขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีจำนวน 3 ห้องขึ้นไป

1) ด้านที่พักโฮมสเตย์ ดังนี้

1.1) กลุ่มโฮมสเตย์ ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวนจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 83.60 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำดีมน้ำใช้สะอาดและเพียงพอ และการมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดีและเหมาะสมกับโฮมสเตย์

1.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 76.50 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การนำน้ำดื่มมาใช้สะอาดและเพียงพอ และการมูมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดีและเหมาะสมกับโฮมสเตย์

2) ด้านอาหาร

2.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 77.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และการที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัดอย่างถูกวิธี

2.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 59.37 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และการที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัดอย่างถูกวิธี ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และการบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย

3) ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ

3.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พัก 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 70.40 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ และการบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว และการบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 57.50 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน การบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีฉุกเฉิน

4) ด้านอรรถาธิบายของเจ้าของบ้าน

4.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 82.00 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และการมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

4.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 60.83 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว และการสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และการมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว

5) ด้านการจัดรายการนำเที่ยว

5.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 63.50 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 คือ การจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว

5.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 35.62 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ และการส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 73.20 อยู่ระดับสูง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกต้องสุขาภิบาล การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

6.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 50.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการอยู่ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว

7) ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

7.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 63.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว และการมีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การที่ผู้แสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว และการที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

7.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 38.75 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว การรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว และการมีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

8.1) กลุ่มโฮมสเตย์โฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 56.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย การสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

8.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 21.66 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย การสาธิต

เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรม วัฒนธรรม

9) ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

9.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มี ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 65.09 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ ระหว่าง 66.67-100.00 อยู่ระดับสูง ได้แก่ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติ ของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน และ การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักรับบริการนักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคน ในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการ โฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีการร่วม ประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็น สาธารณะประโยชน์ การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน การมีการ จัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน การมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและ บริการ

9.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มี ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 30.90 อยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการระหว่าง 33.34- 66.66 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้ง คณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็น ส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติ ของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การมี การจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักรับบริการ นักท่องเที่ยว และการมีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

10) ด้านการประชาสัมพันธ์

10.1) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 1-2 ห้อง มี ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 38.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ ระหว่าง 38.00 อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปรชัวร์ไว้บริการนักท่องเที่ยว และการมีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

10.2) กลุ่มโฮมสเตย์ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ที่มีที่พักจำนวน 3 ห้องขึ้นไป มี ค่าเฉลี่ยการจัดการรวม 35.00 อยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการ

ระหว่าง 33.34-66.66 อยู่ระดับปานกลาง คือ การมีคู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ ใ้บริการ
นักท่องเที่ยว ตัวชี้วัดที่มีค่าระดับการจัดการระหว่าง 0-33.33 อยู่ระดับต่ำ คือ การมีแผนงาน
เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 7 ผลการประมวลความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรอง
มาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้าน และสถานภาพที่
พักโฮมสเตย์สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ทั้ง 10 ด้าน
ดังตารางที่ 4.15-4.15

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ในด้านที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบ
การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี
หมายเหตุ AA ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดในแต่ละด้าน
BB ค่าความแตกต่าง จากโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
CC ลำดับความสำคัญในระดับที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็น
ต่อการพัฒนา

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
1. การจัดการที่พักโฮมสเตย์					
1. ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์	65.83	5	29.465	4	4
2. ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์	33.333	2	36.17	3	2*
3. ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์	27.222	1	53.333	1	1*
4. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์	67.407	6	22.222	6	6
5. ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน	56.482	4	26.329	5	4
6. ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	40.37	3	37.356	2	2*
2. สถานภาพที่พักโฮมสเตย์					
1. ด้านที่พักโฮมสเตย์	80.444	10	9.95	10	10
2. ด้านอาหาร	69.167	8	23.148	6	6
3. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ	64.667	7	23.016	7	6
4. ด้านอรรถยาศัยของเจ้าของบ้าน	72.593	9	20.325	9	9
5. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว	51.111	4	38.667	5	5*

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ในด้านที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	62.889	6	22.678	8	6
7. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	52.222	5	40.881	3	3*
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	40.741	2	57.364	1	1*
9. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์	49.899	3	39.461	4	4*
10. ด้านการประชาสัมพันธ์	36.667	1	47.619	2	2*

จากตาราง พบว่า ผลการประมวลความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้าน และสถานภาพที่พักโฮมสเตย์สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ทั้ง 10 ด้าน

1. การจัดการที่พักโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ประกอบด้วยปัจจัยที่มีความสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา มีดังนี้
  - ลำดับที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์
  - ลำดับที่ 2 คือ ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ และด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์
2. สถานภาพที่พักโฮมสเตย์ ประกอบด้วยปัจจัยที่มีความสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา มีดังนี้
  - ลำดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์
  - ลำดับที่ 2 คือ ด้านการประชาสัมพันธ์
  - ลำดับที่ 3 คือ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
  - ลำดับที่ 4 คือ ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการโฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี
หมายเหตุ AA ค่าตัวชี้วัดในแต่ละด้าน

BB ค่าความแตกต่าง จากโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
 CC ลำดับความสำคัญในระดับที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็น
 ต่อการพัฒนา

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
ก. การให้บริการที่พักโฮมสเตย์					
1. จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน	82.22	48	-2.77	49	49
2. จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน	78.89	46	15.472	42	44
3. สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์	77.78	45	16.661	40	43
4. คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ	71.11	39	28.89	28	34
5. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่	72.22	41	27.78	29	38
6. ให้บริการอาหารพื้นบ้าน	62.22	29	37.78	16	20
7. ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร	71.11	40	23.81	33	39
8. มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว	74.44	42	20.24	38	41
9. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร	68.89	38	20.51	37	40
10. ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว	84.44	49	15.56	41	46
11. นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด	64.44	35	25.649	31	33

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโสมสเทย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโสมสเทย์ของจังหวัดราชบุรี (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
12. ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	58.89	24	41.11	13	18
13. ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์	56.67	22	43.33	12	14
14. จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ	62.22	30	37.78	17	22
15. กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	66.67	37	33.33	23	29
16. สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง	58.89	25	32.053	25	25
17. กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ	64.44	34	30.955	26	29
18. ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม	52.22	19	39.748	15	14
19. คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว	45.56	12	51.184	8	9
20. สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ	43.33	11	45.838	10	10

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
ข. การตั้งราคาโฮมสเตย์					
21. ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น	55.56	21	40.469	14	17
22. ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น	50	16	37.5	18	14
23. ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล	65.56	36	34.44	22	27
24. ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว	61.11	28	16.664	39	34
ค. ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์					
25. ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	57.78	23	13.334	44	34
26. ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	47.78	14	-2.378	48	31
27. ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี	23.33	5	50.011	9	6
28. ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์	25.56	6	52.072	5	5
29. ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่ายได้แก่ ทัวร์	23.33	4	56.254	2	2
30. ขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองาน มหกรรมการท่องเที่ยว	22.22	2	52.389	4	2
ง. การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์					
31. จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว	32.22	7	56.062	3	4
32. ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด	21.11	1	36.664	20	10
33. จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว	23.33	3	61.117	1	1
34. จัดของขวัญสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก	32.22	8	51.672	6	6

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
จ. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์					
35. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง	75.56	43	12.819	45	44
36. จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	75.56	44	12.819	46	46
37. สร้างจุดเด่นด้านอาหาร	51.11	17	45.237	11	12
38. สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย	62.22	31	22.225	34	32
39. สร้างจุดเด่นด้านอรรถศาสตร์	80	47	14.283	43	46
40. สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม	60	27	25	32	28
ฉ. การให้บริการของเจ้าของบ้าน					
41. ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ	62.22	32	22.225	35	34
42. ฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง	51.11	18	30.301	27	20
43. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ	54.44	20	25.76	30	25
44. ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	60	26	35.712	21	22
45. จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์	62.22	33	6.675	47	41
46. มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์	48.89	15	33.329	24	19

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
47. จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์	46.67	13	22.217	36	24
48. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์	42.22	10	36.673	19	13
49. ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา	32.22	9	51.672	7	8

จากตาราง พบว่า ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีดังนี้

ลำดับที่ 1 การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การจัดอาหารพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว มีลำดับที่ 2 ขายเป็นบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และจัดโปรแกรมพิเศษ

(Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยวโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

ลำดับที่ 4 ขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

ลำดับที่ 5 ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์

ลำดับที่ 6 จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก และขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี

ลำดับที่ 8 ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

ลำดับที่ 9 คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 10 สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ และร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด

ลำดับที่ 12 สร้างจุดเด่นด้านอาหาร

ลำดับที่ 13 สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 14 ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น และให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 17 ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

ลำดับที่ 18 ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับที่ 19 มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โปรเซสเซอร์

ลำดับที่ 20 ให้บริการอาหารพื้นบ้าน และฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่ 22 จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ และให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์

ลำดับที่ 24 จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี

หมายเหตุ AA ค่าตัวชี้วัดในแต่ละด้าน
BB ค่าความแตกต่าง จากโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
CC ลำดับความสำคัญในระดับที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
ก. ด้านที่พักโฮมสเตย์					
1. ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน	83.33	46	3.854	45	46
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์ สะอาดและพร้อมใช้งาน	81.11	44	13.093	41	42
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	81.11	45	6.415	44	44
4. น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ	80	42	7.696	43	42

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี (ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
5. มุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์	76.67	40	17.851	35	37
ข. ด้านอาหาร					
6. อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น	66.67	33	33.33	25	29
7. บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย	60	25	40	15	18
8. พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ	70	37	19.234	34	36
9. ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัด อย่างถูกวิธี	80	43	-9.096	46	44
ค. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ					
10. การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ	71.11	38	23.808	31	35
11. การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว	61.11	29	16.664	38	34
12. บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน	64.44	32	25.649	30	30
13. บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	58.89	24	32.053	26	25
14. เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน	67.78	36	15.275	39	37
ง. ด้านอัยาศัยของเจ้าของบ้าน					
15. กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว	74.44	39	14.111	40	41
16. สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคมวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว	76.67	41	17.851	36	39

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
17.กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว	66.67	34	28.565	29	32
จ. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว					
18. มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก	55.56	20	35.895	20	18
19. มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ	50	15	37.5	19	17
20. มีมัลติมีเดียท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว	45.56	9	37.87	18	13
21. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว	53.33	19	42.859	11	14
ฉ. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
22. ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม	62.22	30	22.225	32	30
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ	63.33	31	20.838	33	33
24. มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกต้องหลักสุขาภิบาล	66.67	35	9.082	42	39
25. มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	61.11	27	29.491	27	27
26. ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว	61.11	28	29.491	28	28

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
ข. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
27. มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว	60	26	35.712	21	24
28. มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	56.67	21	34.614	23	22
29. มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว	48.89	12	47.616	6	9
30. ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา	43.33	5	45.838	7	5
ช. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์					
31. มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย	38.89	3	55.129	3	2
32. มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	38.89	2	61.11	1	1
33. ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม	44.44	6	55.56	2	3
ฅ. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์					
34. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ	46.67	10	41.663	13	11
35. เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์	44.44	7	48.725	5	5

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี(ต่อ)

องค์ประกอบและรายละเอียด	ตัวชี้วัด		ระดับความจำเป็น		CC
	AA	ลำดับ	BB	ลำดับ	
36. รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์	44.44	8	44.45	9	8
37. มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง	48.89	14	38.888	16	14
38. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์	48.89	13	43.591	10	11
39. ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม	52.22	18	34.725	22	18
40. ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	47.78	11	44.871	8	10
41. ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน	57.78	23	38.091	17	18
42. มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน	50	16	16.667	37	26
43. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว	56.67	22	34.614	24	23
44. มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ	51.11	17	41.029	14	16
ญ. ด้านการประชาสัมพันธ์					
45. มีคู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว	38.89	4	51.388	4	3
46. มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์	34.44	1	42.6	12	7

จากตาราง พบว่า ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีดังนี้

ลำดับที่ 1 มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ลำดับที่ 2 มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย
 ลำดับที่ 3 ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรมและมีคู่มือ แผ่นพับ โปร
 ชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 5 (1)เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ และ(2)ผู้แสดงมีส่วน
 ร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

ลำดับที่ 7 มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 8 รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์

ลำดับที่ 9 มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการ
 นักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 10 ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

ลำดับที่ 11 (1)มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์
 และ (2)มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/
 คณะกรรมการ

ลำดับที่ 13 มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 14 (1)ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว
 และ (2)มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่ 16 มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

ลำดับที่ 17 มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
 เผยแพร่สู่สาธารณะ

ลำดับที่ 18 (1)บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย (2)มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้
 นักท่องเที่ยวเลือก (3)ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม
 และ(4)ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน

ลำดับที่ 22 มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นัก
 นักท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ คณะผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจรรยาบรรณผลที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ ซึ่งมีผลสรุปการวิเคราะห์ให้ในชั้นรายละเอียดในบทที่ 4 โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม ประกอบด้วย สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง ขนาดของโฮมสเตย์(นักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี) ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ (จำนวนห้องพัก) จำนวนปีที่เปิดให้บริการ และการได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์
3. การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรี และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และการจัดการสถานภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี และเปรียบเทียบการจัดการโฮมสเตย์ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้งโฮมสเตย์ที่แตกต่างกัน
5. แนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีเพื่อสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างมาจากผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ปฏิบัติงานในโฮมสเตย์ที่ยังไม่เคยขอรับมาตรฐาน ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 18 คน และโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้วในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 คน มีดังนี้

- 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ประกอบการ จำนวน 21 คน เพศหญิง ร้อยละ 66.7 และเพศชาย ร้อยละ 33.3 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.1

ตารางและแผนภูมิที่ 5.1 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
ชาย	7	33.3	<p>ร้อยละของเพศ</p> <p>33%</p> <p>67%</p> <p>■ ชาย ■ หญิง</p>
หญิง	14	66.7	
รวม	21	100	

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.3 รองลงมา อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 28.6 และอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 4.8 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.2

ตารางและแผนภูมิที่ 5.2 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
ต่ำกว่า 30 ปี	0	0	<p>ร้อยละของอายุ</p> <p>■ ต่ำกว่า 30 ปี ■ 31-40 ปี ■ 41-50 ปี ■ 51-60 ปี ■ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป</p>
31-40 ปี	1	4.8	
41-50 ปี	7	33.3	
51-60 ปี	6	28.6	
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	7	33.3	
รวม	21	100	

1.3 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่พักโฮมสเตย์ ร้อยละ 85.7 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.3

ตารางและแผนภูมิที่ 5.3 แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
เจ้าของที่พักโฮมสเตย์	18	85.7	<p>ร้อยละของตำแหน่งงาน</p> <p>■ เจ้าของที่พักโฮมสเตย์ ■ สมาชิกในกลุ่มโฮมสเตย์</p>
สมาชิกในกลุ่มโฮมสเตย์	1	4.8	
ผู้ดูแล	2	9.5	
รวม	21	100	

1.4 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ระดับชั้นประถม-มัธยมศึกษา ร้อยละ 66.7 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.4

ตารางและแผนภูมิที่ 5.4 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
ประถม-มัธยมศึกษา	14	66.7	<p>ร้อยละของระดับการศึกษา</p> <p>67% 28% 5%</p> <p>■ ประถม-มัธยมศึกษา ■ ปริญญาตรี ■ สูงกว่าปริญญาตรี</p>
ปริญญาตรี	6	28.5	
สูงกว่าปริญญาตรี	1	4.8	
รวม	21	100	

1.5 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์ น้อยกว่า 3 ปี ร้อย 61.9 10 ปีขึ้นไป ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.5

ตารางและแผนภูมิที่ 5.5 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์

ประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
น้อยกว่า 3 ปี	13	61.9	<p>ร้อยละของประสบการณ์</p> <p>62% 19% 14% 5%</p> <p>■ น้อยกว่า 3 ปี ■ 3 ปีขึ้นไป - 5 ปี ■ 5 ปีขึ้นไป - 10 ปี ■ 10 ปีขึ้นไป</p>
3 ปีขึ้นไป - 5 ปี	1	4.8	
5 ปีขึ้นไป - 10 ปี	3	14.3	
10 ปีขึ้นไป	4	19.0	
รวม	21	100	

2. ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม ประกอบด้วย สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง ขนาดของโฮมสเตย์ (นักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี) ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ (จำนวนห้องพัก) จำนวนปีที่เปิดให้บริการ และการได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ จำนวน 21 แห่ง มีดังนี้

2.1 โฮมสเตย์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็น โบราณสถาน บ้านสวน/ทุ่งนา ร้อยละ 57.1 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.6

ตารางและแผนภูมิที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพภูมิประเทศที่ตั้ง

สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
ภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง	9	42.9	<p>ร้อยละของสภาพภูมิประเทศ</p> <p>57% 43%</p> <p>■ แม่น้ำ/ลำคลอง ■ บ้านสวน/ทุ่งนา</p>
โบราณสถาน บ้านสวน/ทุ่งนา	12	57.1	
รวม	21	100	

2.3 โสมสเทียของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีขนาดของจำนวนผู้เข้าพักใน 1 ปีมากกว่า 20 คนขึ้นไป ร้อยละ 61.9 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.7

ตารางและแผนภูมิที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนผู้เข้าพักใน 1 ปี

จำนวนผู้เข้าพัก ใน 1 ปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
น้อยกว่า 10 คน	5	23.8	<p>ร้อยละของผู้เข้าพักใน 1 ปี</p> <p>62% 24% 14%</p> <p>■ น้อยกว่า 10 คน ■ 10 - 20 คน ■ มากกว่า 20 คนขึ้นไป</p>
10 - 20 คน	3	14.3	
มากกว่า 20 คนขึ้นไป	13	61.9	
รวม	21	100	

2.3 โสมสเทียของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีขนาดของจำนวนที่พัก 1 – 2 ห้อง ร้อยละ 47.6 ดังตารางและแผนภูมิที่ 5.7

ตารางและแผนภูมิที่ 5.8 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนที่พัก

จำนวนที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
1 – 2 ห้อง	10	47.6	<p>ร้อยละของจำนวนที่พัก</p> <p>24% 47% 29%</p> <p>■ 1 – 2 ห้อง ■ 3 – 5 ห้อง ■ มากกว่า 5 ห้องขึ้นไป</p>
3 – 5 ห้อง	6	28.6	
มากกว่า 5 ห้องขึ้นไป	5	23.8	
รวม	21	100	

2.4 โฮมสเตย์ของกลุ่มตัวอย่าง เปิดบริการ น้อยกว่า 6 เดือน ถึง มากกว่า 3 ปี มีพอกันดัง ตารางและแผนภูมิที่ 5.8

ตารางและแผนภูมิที่ 5.9 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนปีที่เปิดให้บริการ

จำนวนปีที่เปิดให้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แผนภูมิ
น้อยกว่า 6 เดือน	7	33.3	<p>ร้อยละของปีที่เปิดบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ น้อยกว่า 6 เดือน (34%) ■ 1 ปีขึ้นไป - 3 ปี (33%) ■ มากกว่า 3 ปี (33%)
1 ปีขึ้นไป - 3 ปี	7	33.3	
มากกว่า 3 ปี	7	33.3	
รวม	21	100	

4. การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และการจัดการสถานภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี และเปรียบเทียบการจัดการโฮมสเตย์ระหว่าง ลักษณะสภาพภูมิประเทศที่ตั้งโฮมสเตย์ที่แตกต่างกัน

4.1 การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และสถานภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ในจังหวัดราชบุรี และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.1.1 ด้านการให้บริการโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับปานกลางประกอบด้วย การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว การใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร การคัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ การมียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน การสร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ การให้บริการอาหารพื้นบ้าน การจัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ การนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด การมีกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร ทั้งสองจังหวัดมีการจัดการอยู่ระดับสูง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย มีผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม การให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์ การให้นักท่องเที่ยวได้ มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ และการคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการจัดการอยู่ระดับสูง

4.1.2 ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีการตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น การตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น การตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล และการตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับสูง

4.1.3 ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และการขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองแล้ว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ การขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี การขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด และการจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว และจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

และการจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การต้อนรับพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว และการร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด

4.1.5 ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การสร้างอัญมณีไมตรี การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะดวกสบาย สะอาด ร่มรื่น มีการจัดการอยู่ระดับสูง และการสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย การสร้างจุดเด่นด้านอาหาร มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การสร้างจุดเด่นด้านอาหารและการสร้างจุดเด่นด้านอัญมณีไมตรี การสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม การสร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง การจัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะดวกสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีการจัดการอยู่ระดับสูง

4.1.6 ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การให้ความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทศัพท คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์ การฝึกอบรมหรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) มีการจัดการอย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การให้เกียรติ ยกย่องชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ การให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ การฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง การฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ และการมีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทศัพท คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์ การจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์

4.1.7 ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และการจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการรับรอง มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ การปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา และการจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2. การจัดการด้านสถานภาพโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ ในจังหวัดราชบุรี

4.2.1 ด้านที่พักโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การมีน้ำใช้สะอาดและเพียงพอ การมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ การสิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน การที่ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน การมีมุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดีและเหมาะสมกับโฮมสเตย์

4.2.2 ด้านอาหาร กลุ่มโฮมสเตย์ มีการจัดการอยู่ระดับสูง

ประกอบด้วย การที่ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บและกำจัดอย่างถูกวิธี การพื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น มีการจัดการอยู่ระดับสูง และการบริการประเภทอาหารได้หลากหลาย มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.3 ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ การมีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน การจัดการอยู่ ระดับสูง และการซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว การบริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน และการบริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.4 ด้านอรรถศาสตร์ของเจ้าของบ้าน มีการจัดการอยู่ระดับสูง

ประกอบด้วย การมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตสังคมวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และการมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว การจัดการอยู่ระดับสูง

4.2.5 ด้านการจัดรายการนำ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ประกอบด้วย การมีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เผยแพร่สู่สาธารณะ การส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก และการมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ประกอบด้วย การมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล มีการจัดการอยู่ระดับสูง และการใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว การมีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม และการมีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.7 ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ประกอบด้วย มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว มี

การจัดการอยู่ระดับสูง และการมีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมรูปแบบการแสดงผลและนำเสนอเนื้อหา และมีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.8 ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม การมีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย และมีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.9 ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์ มีการจัดการรวมอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน มีรายละเอียดค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง และการมีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณประโยชน์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.2.10 ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการจัดการรวมอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วย การมีแผนงานเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์ และการมีคู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.3 การจัดการกลุ่มโฮมสเตย์ที่มีลักษณะสภาพภูมิประเทศที่ตั้งเป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการระดับสูงกว่า กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง ดังนี้

4.3.1 ด้านการให้บริการโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนาของจังหวัดราชบุรี มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย การจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดสารพิษ หรือจากธรรมชาติ ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ ให้บริการอาหารพื้นบ้าน ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร ให้มีความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การดักบาตร ความเชื่อทาง

ศาสนา ฯลฯ มีการจัดการอยู่ระดับสูง และการนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความ เป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถี ชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือ ประชาสัมพันธ์ จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเลือกหรือ ตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง ผู้ที่ แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม คัดสรร ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติ และทดลองทำ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ ระดับสูง ประกอบด้วยการจัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่ จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์ คัด สรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชน ปลอดภัย หรือจากธรรมชาติ ใช้วัตถุดิบ ในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร ให้ ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว มีการจัดการอยู่ ระดับสูง และให้บริการอาหารพื้นบ้านใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบ อาหาร มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของ ชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรง ในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอ หรือประชาสัมพันธ์ จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเลือกหรือ ตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ส่งผลกระทบต่อ หรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างพันธมิตรในการทำ กิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียงกิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การ ตักบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความ ต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว สาธิต ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ

4.3.2) ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการ ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและ โดดเด่นตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาลและตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว มีการ จัดการ ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการตั้งราคา ตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับสูง คือ ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริง ของท้องถิ่น และตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น มีการจัดการอยู่ ระดับปานกลาง และตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

4.3.3) ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ และขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย และขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ และขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย และขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

4.3.4) ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ ประกอบด้วย จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด และจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

4.3.5) ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการอยู่ระดับสูง ประกอบด้วย ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม สร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี มีการจัดการอยู่ระดับสูง และสร้างจุดเด่นด้านอาหาร สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย และสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม สร้างจุดเด่นด้านอรรถาศัยไมตรี มีการจัดการอยู่ระดับสูง และสร้างจุดเด่นด้านอาหาร สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัยสร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.3.6) ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ ผูกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง ผูกอบรมแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับ

กิจกรรมโฮมสเตย์ จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรมัวร์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ ฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์ มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรมัวร์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

4.3.7) ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ กลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นบ้านสวน/ทุ่งนา มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ และปรับปรุงพัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มโฮมสเตย์ที่เป็นภูเขา/ถ้ำ น้ำตก/ลำธาร แม่น้ำ/ลำคลอง มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง ประกอบด้วยจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ มีการจัดการอยู่ระดับปานกลาง และปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา มีการจัดการอยู่ระดับต่ำ

ทั้งนี้เพราะว่าโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรีเริ่มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการมีความตั้งใจที่จัดให้มีบริการด้านที่พักโดยใช้พื้นที่ในบ้านและที่ดินของตนเอง ซึ่งมีการลงทุนไม่มากนัก มีการแบ่งห้องพักของตนเองจัดเป็นที่พักโฮมสเตย์ ดูแลความสะดวกอุปโภคบริโภคที่จะอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมของบ้านพักอาศัยให้น่าอยู่ ผู้ประกอบการมีการประกอบอาหารให้นักท่องเที่ยวรับประทานหรืออาจจะให้นักท่องเที่ยวประกอบอาหารเองตามความต้องการของนักท่องเที่ยว มีการประกอบอาหารพื้นบ้านที่ผู้ประกอบการรับประทานเป็นประจำ หาวัดฤดูดินในการประกอบอาหารส่วนใหญ่มาจากท้องถิ่น มีการพูดคุยกับนักท่องเที่ยวและสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองเปรียบเสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัว มีกิจกรรมที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การตัดบาตรตอนเช้า และทำบุญที่วัด การทอผ้า เครื่องจักสาน ไปดูต้นไม้ใหญ่ และมีรถให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวหรือเวลาเกิดมีปัญหากการเจ็บป่วย ซึ่งเป็นการที่มีและดีอยู่แล้ว ในจังหวัดราชบุรีมีวัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่นที่มีคุณค่าของชุมชนมากมาย แต่เนื่องจากกลุ่มผู้ประกอบการยังไม่มีมีการดำเนินการค้นหาและติดต่อประสานงานร่วมมือกันคิดการจัดทำนำวิถีชีวิตของชุมชน การเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น มาถ่ายทอดให้กับนักท่องเที่ยว อาจจะเป็นเพราะว่าชุมชนยังไม่เข้าใจถึงคุณค่าและชุมชนคิดว่าสิ่งเหล่านั้นนักท่องเที่ยวอาจจะไม่ชอบ ซึ่งอาจเป็นการเข้าใจผิด เพราะนักท่องเที่ยวบางกลุ่มชอบที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถี

ชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ้าเขาได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นการขยายขอบเขตประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวโดยการโทรศัพท์ติดต่อที่ได้มาจากเว็บไซต์ที่ลูกหลานทำขึ้นซึ่งไม่มีการต่อเนื่องและบางแห่งก็ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์

ส่วนโฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในชุมชนเดียวกัน ตอนเริ่มก่อตั้งเริ่มจากญาติพี่น้อง เพื่อนสนิทมิตรรอบค้ำบ้านร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้านโฮมสเตย์ ได้แก่ ที่พัก โดยการแบ่งบ้านพักออกเป็นสัดส่วน พักกันหลายคน หลายห้อง ยกตัวอย่างเช่น โฮมสเตย์เกาะเกิด (ผญ. ลำพูน พรธณไว) มีโฮมสเตย์บริการหลายหลังๆ ละหลายห้อง นักท่องเที่ยวสามารถพักได้ประมาณ 200 คน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นญาติกัน การให้บริการอาหารผู้ประกอบการจะทำอาหารรับประทานเอง โดยใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นพื้นบ้าน ยกตัวอย่างเช่น คลองรางจะเข้โฮมสเตย์ (คุณดาวเรือง ฤกษ์บุปผา) จะประกอบอาหารประเภทดอกโสนจิ้มน้ำพริก ผัดสายบัวจากท้องถิ่น แกงปลาจากคลองหน้าบ้าน ซึ่งนักท่องเที่ยวสนุกกับการกินและท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก การค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นและหาจุดเด่นเพื่อนำเสนอกับนักท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น โฮมสเตย์ไทรน้อยอำเภอบางบาล (คุณมยุรี ศรีนาค) พานักท่องเที่ยวตื่นแต่เช้าเวลา 4.00 น. เพื่อไปเรียนรู้การเก็บข้าวโพดอย่างไรให้มีรสชาติหวาน อร่อย จากชาวบ้านที่ปลูกข้าวโพดและชาวบ้านได้ขายข้าวโพดให้กับนักท่องเที่ยว และมีการเรียนรู้การทำขนมไทยที่บ้านพักโฮมสเตย์

การตั้งราคาโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี อาจตั้งราคาสูงจากกระแสที่มีแหล่งท่องเที่ยวเกิดขึ้นใหม่มากมาย ที่พักโฮมสเตย์ไม่ได้อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะคิดค่าใช้จ่ายที่พักรวมกับค่าใช้จ่ายเดินทางไปท่องเที่ยว ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่ากับการที่นักท่องเที่ยวไปพักในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมกลุ่มเพื่อน ญาติ มาทำกิจกรรมร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น ศึกษากิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการรักษาสุขภาพด้วยการรักษาแผนไทยและการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เรื่องศึกษารูปร่าง ยกตัวอย่างเช่น โฮมสเตย์เกาะเกิด ทั้งหมดจึงตั้งราคาตามจำนวนกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งไม่แพงมากนัก

ช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ การส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์และการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี เนื่องจากอายุของผู้ประกอบการมีส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 40-60 ปี ซึ่งความสามารถด้านการขายบริการมีน้อย ต้องอาศัยลูกหลานทำเว็บไซต์ อาศัยนักท่องเที่ยวเดิม ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของโฮมสเตย์ขาดความร่วมมือในการประสานงาน การส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ในการประชาสัมพันธ์ จึงทำให้โฮมสเตย์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ มีบางแห่งซึ่งเป็นส่วนน้อยมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ส่วนตัว อีกทั้งโฮมสเตย์มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นท้องทุ่งนา การขายบริการจึงค่อนข้างยากเพราะความคาดหวัง

นักท่องเที่ยวต้องการมาเที่ยวโฮมสเตย์ที่มีสภาพเป็นภูเขา/ลำธาร จึงทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงบริการได้น้อย ส่วนช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแม้ว่าผู้ประกอบการโฮมสเตย์จะมีอายุสูงแต่มีความรู้ เช่น เป็นข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู และผู้นำชุมชน จึงมีช่องทางที่จะขายบริการ ยกตัวอย่างเช่น ทำเว็บไซต์ที่มีคุณภาพด้วยตนเอง และพัฒนาธุรกิจโฮมสเตย์ให้ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักพัฒนาบริการการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งสำนักพัฒนาบริการการท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยเผยแพร่ทางเว็บไซต์และสื่อสิ่งพิมพ์ไปทั่วโลก สามารถสื่อสารให้เกิดความสนใจให้นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์จำนวนมาก

5. การจัดการที่พักแบบสัมผัสวิถีวัฒนธรรมชนบทเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

5.1 ความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ ทั้ง 6 ด้าน และสถานภาพที่พักโฮมสเตย์สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวิถีวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ทั้ง 10 ด้าน

1) การจัดการที่พักโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ประกอบด้วยปัจจัยที่มีความสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา มีดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์

ลำดับที่ 2 คือ ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ และด้านการโฆษณา

ประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์

2) สถานภาพที่พักโฮมสเตย์ ประกอบด้วยปัจจัยที่มีความสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา มีดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

ลำดับที่ 2 คือ ด้านการประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 3 คือ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ลำดับที่ 4 คือ ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์

5.2 “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโฮมสเตย์ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีดังนี้

ลำดับที่ 1 การจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว

ลำดับที่ 2 ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ และจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยวขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

ลำดับที่ 4 ขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการหรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

ลำดับที่ 5 ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์

ลำดับที่ 6 จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก และขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี

ลำดับที่ 8 ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

ลำดับที่ 9 คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 10 สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ และร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด

ที่ 12 สร้างจุดเด่นด้านอาหาร

ลำดับที่ 13 สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 14 ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรมหรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น และให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 17 ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

ลำดับที่ 18 ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับที่ 19 มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์

ลำดับที่ 20 ให้บริการอาหารพื้นบ้าน และฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่ 22 จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ และให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์

ลำดับที่ 24 จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์

5.3 “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพปัจจุบันของโฮมสเตย์ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี มีดังนี้

ลำดับที่ 1 มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับที่ 2 มีบริการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย

ลำดับที่ 3 ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรมและมีคู่มือ แผ่นพับ โบรชัวร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 5 (1)เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ และ(2)ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

ลำดับที่ 7 มีแผนงาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

ลำดับที่ 8 รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์

ลำดับที่ 9 มีการแสดงการละเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้

บริการนักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 10 ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

ลำดับที่ 11 (1)มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์และ (2)มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ

ลำดับที่ 13 มีมีัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว

ลำดับที่ 14 (1)ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว และ (2)มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่ 16 มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

ลำดับที่ 17 มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ

ลำดับที่ 18 (1)บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย (2)มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก (3)ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม และ(4)ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน

ลำดับที่ 22 มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

สรุปแนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์

คณะผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยครั้งนี้มาสรุปเป็นแนวทางการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทเข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ ดังนี้

1. ความจำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

องค์ประกอบที่มีความสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนา ด้านการจัดการที่พักโฮมสเตย์ มีดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์ ประกอบด้วย การจัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) ท่องเที่ยว การร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด การจัดกิจกรรม ลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว การจัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก

1.2 ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์ ประกอบด้วย การขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชนทีวี การขายทางสื่อสิ่งพิมพ์ การขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์ การขายโดยออกร้านหรือจัดนิทรรศการ หรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว

1.3 ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ ประกอบด้วย การจัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ การปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา

1.4 ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยมีบริการผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม

1.5 ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยการมีแหล่งที่แสดงถึง วัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว การมีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว มีการแสดงการละเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว การที่ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการ กำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา

1.6 ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ การเป็นส่วนหนึ่งในการ เลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์ การรับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โฮมสเตย์ การมีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การมีการจัดสรรเงินรายได้เข้า เป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณะประโยชน์ การใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตาม มติของคณะกรรมการกลุ่ม การใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน การใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน การมีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุน ชุมชน การมีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว การมีรายละเอียด ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ

2. การจัดการโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการ/กลุ่มผู้ประกอบการ

2.1 สร้างกลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ให้มีความร่วมมือในการบริหารจัดการ รวมทั้งกำหนดรูปแบบ ระดมความคิด

2.2 สร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการให้บริการโฮมสเตย์ในชุมชน

2.3 จัดทำประวัติโฮมสเตย์ของแต่ละบ้าน และทำเนียบกลุ่มโฮมสเตย์

2.4 จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการบุคลากรของกลุ่มโฮมสเตย์

2.5 หาแหล่งทรัพยากรชุมชนที่มีคุณค่า มีจุดเด่น ได้แก่ ป่า ภูเขา ลำธาร แม่น้ำ ลำคลอง สวน ไร่นา พืชผลทางการเกษตร ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า วัตถุโบราณ สิ่งปลูกสร้าง ตามสมัยนิยม

2.6 มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่ประสบ ผลสำเร็จ

2.7 สืบราช ค้นหาปราชญ์ที่มีอยู่ในชุมชน

2.8 ถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ให้กับคนในชุมชนและผู้ประกอบการ ให้การยก ย่องเชิดชูเกียรติปราชญ์ และผู้ที่สามารถนำความรู้จากปราชญ์มาถ่ายทอด

2.9 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกิจโฮมสเตย์ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า

2.10 ค้นหาแหล่งวัฒนธรรมชุมชน ได้แก่ วัด สิ่งปลูกสร้างที่เป็นมรดกทาง

วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น การแสดง วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน การประกอบอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภาษา อาหารพื้นบ้าน การแต่งกาย การสัญจร รวมทั้งรวบรวมแหล่งวัฒนธรรมไว้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

2.11 ผู้ประกอบการต้องช่วยกันรักษา ทำนุบำรุงแหล่งศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่ต้องไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เช่นการปลูกป่า การสอน การสาธิตอาหาร การแสดง สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวแต่งกายพื้นบ้าน

2.12 จัดรายการท่องเที่ยวที่ใช้แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเป็นแหล่งจัดกิจกรรมท่องเที่ยว

2.13 สร้างพันธมิตรระหว่างกลุ่มโฮมสเตย์เพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรในชุมชนร่วมกัน

2.14 จัดทำคู่มือเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการร่วมกิจกรรมของโฮมสเตย์เพื่อรักษาแหล่งทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่

3. ร้านค้าชุมชน ผู้ผลิตสินค้าชุมชน / ธุรกิจชุมชน / ศูนย์แสดงสินค้า

3.1 ปรับปรุงร้านค้าให้สะอาด สะดวกซื้อ

3.2 มีสินค้าที่มาจากชุมชนที่เป็นของแท้ และมีคุณภาพ

3.3 กำหนดราคาสินค้าเป็นมาตรฐานเดียวกัน เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.4 มีการให้บริการสาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชน มีประวัติความเป็นมาของชุมชน เช่น ผ้า น้ำตาล หรือมีสินค้าตัวอย่างทดลอง ชิม ใช้สินค้า และนำผลิตภัณฑ์ในชุมชนมาบริการนักท่องเที่ยว

3.5 ผู้ให้บริการเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของชุมชน เพื่อรักษาชื่อเสียงของชุมชน โฮมสเตย์ และให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยว

3.6 สร้างเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน

3.7 พัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าให้เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยว

3.8 จัดตลาดนัดสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน

3.9 ขอความร่วมมือให้ร้านค้าใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาผลิต

3.10 ผลิตของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชุมชนไว้บริการนักท่องเที่ยว

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. อบจ. เทศบาล)อำเภอ/จังหวัด

4.1 สำรวจความต้องการของผู้ประกอบการและกลุ่มโฮมสเตย์ ร้านค้าในชุมชน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการให้การส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจโฮมสเตย์

4.2 มีส่วนร่วมในการจัดการในด้านการประชาสัมพันธ์ อำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค ระบบสัญจร ความปลอดภัย

4.3 ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา
โฮมสเตย์

4.4 ให้การสนับสนุน แนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการและกลุ่ม
ผู้ประกอบการในการให้บริการโฮมสเตย์

4.5 มีการประเมินกิจกรรมด้านการประกอบการ และผลกระทบต่อสังคม
เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงกิจการโฮมสเตย์ในชุมชน

4.6 ส่งเสริม กลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ใหม่

4.7 สร้างเสริมการให้บริการที่ดี (service mind) แก่ผู้ประกอบการหรือบุคลากรผู้
มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริการด้านโฮมสเตย์

4.8 พัฒนาสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ/กลุ่ม
ผู้ประกอบการโฮมสเตย์

4.9 กำหนดบทบาท หน้าที่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐให้ส่งเสริม สนับสนุน
กิจการโฮมสเตย์ของชุมชน

5. สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว

5.1 ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ/กลุ่มผู้ประกอบการ
ธุรกิจโฮมสเตย์อีกทางหนึ่ง

5.2 ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ กติกา ให้กับผู้ประกอบการ/กลุ่ม
ผู้ประกอบการ

5.3 สร้างสิ่งจูงใจให้กับผู้ประกอบการ เช่น การให้วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร เป็น
การสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาการบูรณาการการท่องเที่ยวของทุกภาคส่วนของจังหวัดราชบุรี

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว.2557.สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศไทย (รายจังหวัด). (ระบบออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://marketingdatabase.tat.or.th> (17 สิงหาคม 2557)
- เกรียง วิฑิตจำเริญพร. บ้านพักแรม Home Stay: Chambre D'Hote. จุลสารการท่องเที่ยว 21 (กรกฎาคม-กันยายน).
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์.2546.การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ:คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ.2544.อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.เชียงใหม่ ลานนาการพิมพ์.
- เกิดชาย ช่วยบำรุง.2552.บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.นนทบุรี:สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- นิคม จารุมณี.2544.การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์.2527.กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภาพิมพ์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.2548.การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พนิตตา สิงห์ครา.2544.ศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ บ้านห้วยฮี ตำบลบุลิ อำเภอมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.แบบฝึกหัดการวิจัยเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ.2527.หลักการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://lib.dtc.ac.th/artucke/tiyusn/007.pdf>
- สุรเชษฐ์ บุญพงษ์มณี. การจัดการที่อยู่อาศัยโฮมสเตย์ ณ บ้านท่าคา อำเภอมะปวยหา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549.

สมิต สัจฉกร.2548.ศิลปะการให้บริการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สายธาร.

Cohen, Erick. 1996. *Thai Tourism*. Hill tribes Islands and Open-Ended Prostitution
Studies in Contemporary Thailand (4)

Suprachit Kabcome. *การพัฒนาการให้บริการ* (Nanosoft Marketing Series). (ออนไลน์).

เข้าถึงได้จาก <http://www.nanosoft.co.th/maktip11.htm>

ภาคผนวก

แบบสอบถามโครงการศึกษาวิจัย
เรื่อง การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทโฮมสเตย์ ของจังหวัดราชบุรี
สู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบในการรวบรวมข้อมูลของโครงการศึกษาวิจัย เรื่องการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ โดยขอได้โปรดให้ข้อมูลในทุกประเด็นที่ปรากฏในเอกสารนี้ ตามที่เป็นจริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ ข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บบันทึกไว้เป็นความลับ และจะใช้เพื่อเป็นข้อมูลการจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ เท่านั้น หวังว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้ดำเนินงานวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง : จงพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 30 ปี 2. 31 – 40 ปี
 3. 41 - 50 ปี 4. 51 –60 ปี
 5. 51 –60 ปี 5. มากกว่า 60 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงาน

1. เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์ 2. สมาชิกในกลุ่มโฮมสเตย์
 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับการศึกษา

1. ประถม 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. 4. อนุปริญญา/ ปวส.
 5. ปริญญาตรี 6. สูงกว่าปริญญาตรี
 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์การทำงานด้านโฮมสเตย์

1. น้อยกว่า 3 ปี 2. 3 ปีขึ้นไป - 5 ปี
 3. 5 ปีขึ้นไป - 10 ปี 4. มากกว่า 10 ปี

ส่วนที่ 2 ลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม

1. สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง

1. ทะเล 2. ภูเขา/ถ้ำ
 3. น้ำตก/ลำธาร 4. โบราณสถาน
 5. แม่น้ำ/ลำคลอง 6. บ้านสวน/ทุ่งนา
 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักต่อปี

1. น้อยกว่า 10 คน 2. 10 - 20 คน
 3. มากกว่า 20 คนขึ้นไป

3. จำนวนที่พัก

1. 1 - 2 ห้อง 2. 3 - 5 ห้อง
 3. มากกว่า 5 ห้องขึ้นไป

4. จำนวนปีที่เปิดให้บริการ

1. น้อยกว่า 6 เดือน 2. 1 ปีขึ้นไป - 3 ปี
 3. มากกว่า 3 ปี

5. แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง

1. วัด 2. โบราณสถาน
 3. น้ำตก คลอง ร่องสวน 4. แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ
 5. ตลาด 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. การได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์แห่งนี้

1. ได้รับมาตรฐานแล้ว 2. ยังไม่ได้ขอรับมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 : การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นในแต่ละข้อความ

(5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการให้บริการที่พักโฮมสเตย์							
1.	จัดสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างเป็นสัดส่วน						
2.	จัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นไว้ให้ใช้อย่างครบครัน						
3.	สร้างบรรยากาศที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของโฮมสเตย์						
4.	คัดสรรวัตถุดิบในการให้บริการอาหารที่มาจากชุมชนปลอดสารพิษ หรือจากธรรมชาติ						
5.	ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นนำมาประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่						
6.	ให้บริการอาหารที่บ้าน						
7.	ใช้หลักความสะอาด ถูกหลักอนามัยทุกขั้นตอนในการประกอบอาหาร						
8.	มียาและเวชภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว						
9.	มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยานพาหนะ และเครื่องมือสื่อสาร						
10.	ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว						
11.	นำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นมาของชุมชนมาถ่ายทอด						
12.	ให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมและประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น						
13.	ให้บริการนำเที่ยวให้ตรงกับรายการนำเที่ยวที่เสนอหรือประชาสัมพันธ์						
14.	จัดทำรายการท่องเที่ยวและให้คำแนะนำเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกหรือตัดสินใจตามที่นักท่องเที่ยวสนใจ						

ส่วนที่ 3 : การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
15	กิจกรรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
16	สร้างพันธมิตรในการทำกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง						
17	กิจกรรมที่จัดแสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การตัดบาตร ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ						
18	ผู้ที่แสดงกิจกรรมมาจากคนที่รักในวัฒนธรรม หรือมีความต้องการเผยแพร่วัฒนธรรม						
19	คัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ดีไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว						
20	สาธิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติและทดลองทำ						
2. ด้านการตั้งราคาโฮมสเตย์							
21	ตั้งราคาตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น						
22	ตั้งราคาตามลักษณะของโฮมสเตย์ที่แตกต่างและโดดเด่น						
23	ตั้งราคาการให้บริการเท่ากันทุกฤดูกาล						
24	ตั้งราคาตามจำนวน/กลุ่มนักท่องเที่ยว						
3. ด้านช่องทางการขายบริการโฮมสเตย์							
25	ขายบริการโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ						
26	ขายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์						
27	ขายผ่านทางรายการวิทยุชุมชน/ทีวี						
28	ขายทางสื่อสิ่งพิมพ์						
29	ขายบริการผ่านทางตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ทัวร์						
30	ขายโดยออกร้าน หรือจัดนิทรรศการ หรืองานมหกรรมการท่องเที่ยว						
4. ด้านการส่งเสริมการตลาดโฮมสเตย์							
31	จัดโปรแกรมพิเศษ (Campaign) สำหรับนักท่องเที่ยว						
32	ร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น ผ่อนชำระเป็นงวด						

ส่วนที่ 3 : การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
33	จัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เช่น การ์ดอวยพรพร้อมโปรแกรมนำเที่ยว						
34	จัดของชำร่วยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก						
5. ด้านภาพลักษณ์และกายภาพโฮมสเตย์							
35	จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกลมกลืนกับทำเลที่ตั้ง						
36	จัดที่พักโฮมสเตย์มีความสะอาดสบาย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม						
37	สร้างจุดเด่นด้านอาหาร						
38	สร้างจุดเด่นด้านความปลอดภัย						
39	สร้างจุดเด่นด้านอสังหาริมทรัพย์						
40	สร้างจุดเด่นด้านวัฒนธรรม						
6. ด้านการให้บริการของเจ้าของบ้าน							
41	ให้ความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานงานบริการ						
42	ฝึกอบรม หรือเรียนรู้การให้บริการที่ดี (Service mind) อย่างต่อเนื่อง						
43	ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการให้บริการ						
44	ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย หรือให้กำลังใจ ผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์						
45	จัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการโฮมสเตย์ให้กับผู้ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมสเตย์						
46	มีสื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โบรชัวร์						
7. ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์							
47	จัดทำแผนโฆษณาประชาสัมพันธ์						
48	สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์						
49	ปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการจัดทำสื่อโฆษณา						

ส่วนที่ 4 : สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรม

ชนบท (Home Stay)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ในช่องที่ตรงกับระดับความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นในแต่ละข้อความ (5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1. ด้านที่พัก						
1	ที่พักโฮมสเตย์เป็นสัดส่วน					
2	สิ่งของเครื่องใช้ในห้องพักโฮมสเตย์สะอาดและพร้อมใช้งาน					
3	ห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอและถูกสุขลักษณะ					
4	น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาดและเพียงพอ					
5	มุมพักผ่อนที่มีบรรยากาศดี และเหมาะสมกับโฮมสเตย์					
2. ด้านบริการอาหาร						
6	อาหารที่ให้บริการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น					
7	บริการประเภทอาหารได้หลากหลาย					
8	พื้นที่ประกอบอาหารจัดวางสิ่งของเครื่องใช้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะ					
9	ขยะมูลฝอยที่มาจากอาหารมีการจัดเก็บ และกำจัด อย่างถูกวิธี					
3. ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ						
10	การเตรียมยาและเวชภัณฑ์ไว้บริการ					
11	การซักถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยว					
12	บริการยานพาหนะไว้บริการในภาวะฉุกเฉิน					
13	บริการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
14	เครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรณีมีฉุกเฉิน					
4. ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน						
15	กิจกรรมสร้างสัมพันธภาพระหว่างคนในบ้านกับนักท่องเที่ยว					
16	สนทนา พูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว					
17	กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยว					

ส่วนที่ 4 : สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท
(Home Stay) (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5. ด้านการจัดรายการนำเที่ยว						
18	มีการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก					
19	มีโปรแกรมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเผยแพร่สู่สาธารณะ					
20	มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้บริการกับนักท่องเที่ยว					
21	ส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริการนักท่องเที่ยว					
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
22	ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในเรื่องกฎ กติกา มารยาทในการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม					
23	มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนและแหล่งชุมชนใกล้เคียงไว้บริการ					
24	มีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะที่ถูกต้องหลักสุขาภิบาล					
25	มีกิจกรรมสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
26	ใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยว					
7. ด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น						
27	มีแหล่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่อนุรักษ์และดำรงไว้ เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว					
28	มีการรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว					
29	มีการแสดงการเล่นพื้นบ้านเพื่อถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมไว้บริการนักท่องเที่ยว					
30	ผู้แสดงมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม รูปแบบการแสดงและนำเสนอเนื้อหา					

ส่วนที่ 4 : สถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท
(Home Stay) (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์						
31	มีบริการผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้จำหน่าย					
32	มีการสาธิต เรียนรู้ ดูแบบ ทำตามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
33	ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรม					
9. ด้านการบริหารงานของโฮมสเตย์						
34	มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มคนในชุมชนในรูปแบบของสมาชิก/คณะกรรมการ					
35	เป็นส่วนหนึ่งในการเลือกตั้งคณะกรรมการโฮมสเตย์					
36	รับทราบจากคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์					
37	มีการร่วมประชุมของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง					
38	มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าเป็นส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสาธารณประโยชน์					
39	ใช้กฎกติกาในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม					
40	ใช้หลักการแนวปฏิบัติกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในชุมชน					
41	ใช้หลักการคิดราคาที่เป็นไปตามความเป็นจริงของชุมชน					
42	มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน					
43	มีช่องทางการติดต่อสื่อสารการเข้าพักไว้บริการนักท่องเที่ยว					
44	มีรายละเอียดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการเข้าพักและบริการ					
10. ด้านการประชาสัมพันธ์						
45	มีคู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ ไว้บริการนักท่องเที่ยว					
46	มีแผน งาน เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์					

รายนามผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร. เอนก หิรัญรักษ์   เมธีนักวิจัยอาวุโส

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐิตินันท์ พงษ์คะเชนทร์

Asst. Prof. Thitinan Pongkachen

2. ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยคณบดีด้านบริการวิชาการ

3. หน่วยงานที่สังกัดและที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

คณะบริหารธุรกิจ

86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทร. 0 2282 9101

E-mail : Thitinan_040702@windowslive.com

: Thitinan.p@rmutp.ac.th

4. ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ. การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง

กฎหมายมหาชนรุ่นที่ 22 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. ประวัติการทำงาน

โรงเรียนลานทรายพิทยาคม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ (2542)

ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกการเงิน วิทยาเขตพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (2542-2552)

ผู้ช่วยคณบดีด้านบริการวิชาการแก่สังคม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2552-ปัจจุบัน)

6. สาขาวิชา ที่มีความชำนาญพิเศษ

สาขาบริหารธุรกิจ

สาขาวิชากฎหมาย

7. ประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย

- ความพึงพอใจของผู้รับตรวจที่มีต่อการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2553)
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรี (2556)
- การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ (2557)
- คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีผลต่อการจ้างงานของสถานประกอบการ (2557)

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชณี ผิวทอง

Asst. Prof. Rudchane Piwthong

2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

3. หน่วยงานที่สังกัดและที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1381 ถนนพิบูลสงคราม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

โทรศัพท์ 02-913-2424 ต่อ 157 โทรสาร 02-913-2424 ต่อ 105

โทรศัพท์มือถือ 080-253-2321

E-mail : rudchane.p@hotmail.com

4. ประวัติการศึกษา

พยาบาลศาสตรบัณฑิต (พย.บ.) มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2524

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546

5. ประวัติการทำงาน

พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล (2524-2541)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร(2541- ปัจจุบัน)

6. ความชำนาญพิเศษ

การวิจัยทางสังคมศาสตร์

การให้การปรึกษาปัญหาและเพศศึกษาวัยรุ่น

วิทยาการทางด้านจิตวิทยาในการป้องกันโรคเอดส์และสารเสพติด

วิทยาการทางด้านอาหารตามวัยเด็ก

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

- พฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2546)

- ปัจจัยในตัวผู้เรียนที่มีผลกับการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พระนคร (2550)

- แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2551)

- มาตรฐานการให้บริการสถานที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว (2552-53) ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรี (2556)

- งานวิจัยเรื่อง การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ (2557)

- งานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีผลต่อการจ้างงานของสถานประกอบการ (2557)

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ : นายประยุทธ์ สุวรรณศรี

Mr.Prayuth Suwansri

2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ระดับ 7

3. หน่วยงานที่สังกัดและที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1381 ถนนพินุลสงคราม เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

โทรศัพท์ 02-913-2424 ต่อ 157 โทรสาร 02-913-2424 ต่อ 105

โทรศัพท์มือถือ 086-770-1573

E-mail : prayuth_su@hotmail.com

: prayuth2501@gmail.com

4. ประวัติการศึกษา

ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี พ.ศ. 2554

การศึกษามัธยมศึกษา (กศบ.) สาขาชีววิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
พ.ศ. 2525

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2540

5. สาขาที่มีความชำนาญพิเศษ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

- ผลการใช้รูปแบบการสอนเน้นการคิดนอกกรอบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของ
นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (2540)

- ความคาดหวังของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร(2552)

- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรี (2556)

- การจัดการที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) ในจังหวัดราชบุรีสู่การรับรอง
มาตรฐานโฮมสเตย์ (2557)

- คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีผลต่อการจ้างงานของสถานประกอบการ (2557)

โฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี

โฮมสเตย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

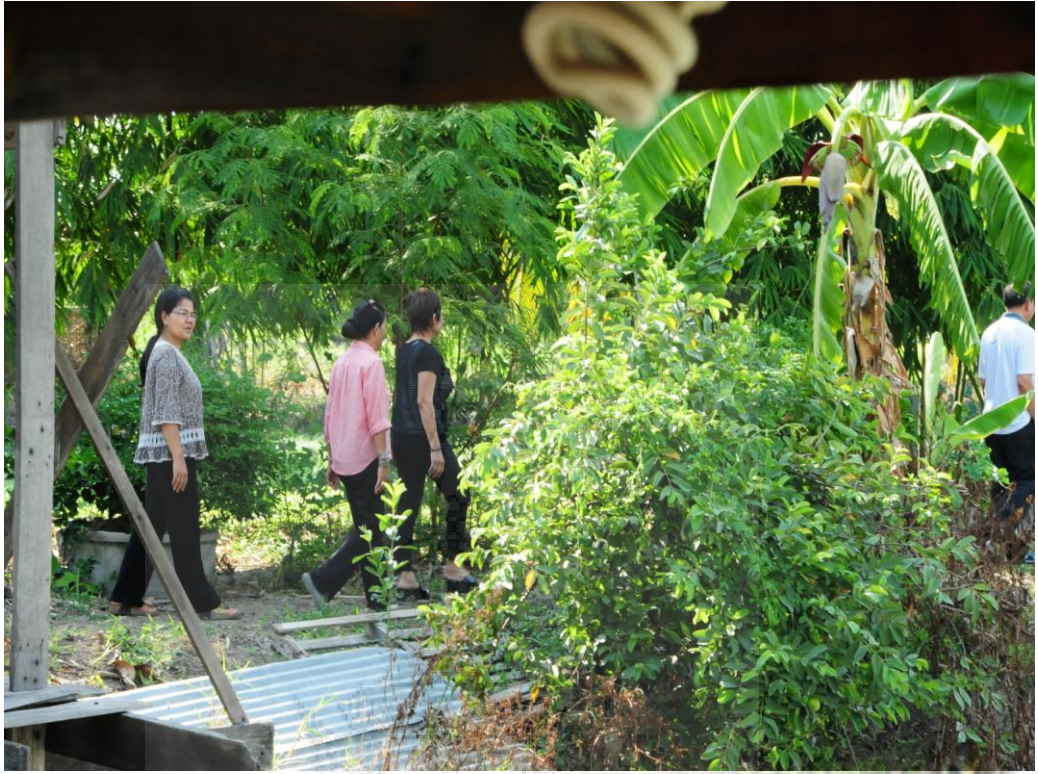

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี	3
3.1	แสดงจำนวนโฮมสเตย์ในจังหวัดราชบุรี และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	47
3.2	แสดงการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนแบบ Likert Scale	49
3.3	แสดงการแปลแปลความหมายของระดับคะแนนของตัวชี้วัด	52
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละการกระจายของข้อมูลส่วนบุคคล	56
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละการกระจายของลักษณะโฮมสเตย์ทางภูมิสังคม	57
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”	59
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ “ได้รับการรับรองมาตรฐาน” กับ “ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน”	67
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	75
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของการจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของโฮมสเตย์ – จำนวนผู้ให้บริการในปีหนึ่ง ๆ (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	84
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับจัดการที่พักโฮมสเตย์ในกลุ่มโฮมสเตย์ที่ : การเปรียบเทียบระหว่างขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์ – จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	94
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของโฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบระหว่าง สภาพภูมิประเทศที่ตั้ง (เฉพาะกลุ่มจังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	104

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของ โฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของโฮมสเตย์ – ปริมาณผู้ใช้บริการในปีหนึ่งๆ(เฉพาะกลุ่ม จังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	114
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (%) ของระดับ “ตัวชี้วัด” ของสถานภาพของ โฮมสเตย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่พักโฮมสเตย์ : การเปรียบเทียบ ระหว่าง ขนาดของสถานที่พักโฮมสเตย์-จำนวนห้องพัก (เฉพาะกลุ่ม จังหวัดราชบุรี ที่ยังไม่ได้เสนอเพื่อขอรับรองมาตรฐาน)	124
4.11	แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ในด้านที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ ระบบการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี	134
4.12	แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ โฮมสเตย์ ที่มีระดับที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรอง มาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี	135
4.13	แสดงผลการวิเคราะห์ “ตัวชี้วัด” ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัจจุบันของ โฮมสเตย์ที่มีระดับที่ความจำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเข้าสู่ระบบการ รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ของจังหวัดราชบุรี	141

